

969.

Na osnovu člana 34 stav 3 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG“, br. 21/09, 23/25 i 160/25), Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. marta 2026. godine, donijela je

**ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI OPŠTINI KOTOR ZA PRODAJU
NEPOKRETNOSTI - KATASTARSKE PARCELE BROJ 109/23**

1. Daje se prethodna saglasnost Opštini Kotor za prodaju nepokretnosti, katastarske parcele broj 109/23, po načinu korišćenja „pašnjak 2. klase“, površine 262m², evidentirane u LN broj 67 KO Privredna zona, u svojini Crne Gore - subjekt raspolaganja Opština Kotor, koja se nalazi u zahvatu Prostorno - urbanističkog plana Opštine Kotor („Službeni list CG“, broj 95/20), planirane namjene - naselja, po početnoj cijeni, odnosno procijenjenoj vrijednosti u iznosu od 218,17 €/m², odnosno ukupno 57.000,00 €.

2. Ova odluka će se objaviti u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/26-779/3

Podgorica, 12. marta 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

970.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

**ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „ZABJELO-LJUBOVIĆ“ U GLAVNOM
GRADU - PODGORICA NA ŽIVOTNU SREDINU**

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Detaljnog urbanističkog plana „Zabjelo-Ljubović“ u Glavnom gradu - Podgorica na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 128/24) prestaje da važi.
2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-250/28

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

971.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

ODLUKU

O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA PROSTORNO-URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE BUDVA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Prostorno-urbanističkog plana Opštine Budva na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 18/22) prestaje da važi.
2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-261/80

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

972.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

**ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „GORICA C“ U GLAVNOM GRADU -
PODGORICA NA ŽIVOTNU SREDINU**

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Detaljnog urbanističkog plana „Gorica C” u Glavnom gradu - Podgorica na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 127/24) prestaje da važi.
2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-332/25-271/50

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

973.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

**ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „DONJI RADOVIĆI-ISTOK“, OPŠTINA
TIVAT NA ŽIVOTNU SREDINU**

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Detaljnog urbanističkog plana „Donji Radovići-Istok“, Opština Tivat na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 128/24) prestaje da važi.
2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-327/35

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

974.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

**ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „GLAVICA“, OPŠTINA PLAV NA ŽIVOTNU
SREDINU**

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Detaljnog urbanističkog plana „Glavica“, opština Plav na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 79/25) prestaje da važi.
2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-1343/52

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

975.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
IZMJENA I DOPUNA DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA
„INDUSTRIJSKA ZONA KOMBINATA ALUMINIJUMA PODGORICA“ U GLAVNOM
GRADU - PODGORICA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Industrijska zona Kombinata aluminijuma Podgorica“ u Glavnom gradu - Podgorica na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 127/24) prestaje da važi.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-2409/69

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

976.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 80/05 i „Službeni list CG“, br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, donijelo je

ODLUKU
O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE „DIO SEKTORA 66 - MODUL II, III I VI“ – VELIKA
PLAŽA, OPŠTINA ULCINJ NA ŽIVOTNU
SREDINU

1. Odluka o izradi Strateške procjene uticaja Državne studije lokacije „Dio sektora 66 - Modul II, III i VI“ – Velika plaža, Opština Ulcinj na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 34/22) prestaje da važi.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-332/25-3517/31

Podgorica, 1. aprila 2026. godine

Ministar,
Slaven Radunović, s.r.

977.

Na osnovu člana 22 stav 15 Zakona o putevima („Službeni list CG”, br. 82/20, 140/22 i 39/26), Ministarstvo saobraćaja donijelo je

P R A V I L N I K O B L I Ž I M K R I T E R I J U M I M A Z A O D R E Đ I V A N J E P U T A R I N E

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži kriterijumi za određivanje putarine, odnosno infrastrukturne naknade, eksternih troškova i troškova zagušenja, korisničke naknade i sadržaj izvještaja o putnim pravcima za koje se naplaćuje putarina i korisnička naknada.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) **kategorija vozila** je kategorija u koju se razvrstavaju vozila za potrebe naplate putarine, prema karakteristikama vozila koja su povezana sa oštećenjem puteva i objekta tokom njihove upotrebe;

2) **potkategorija vozila** je grupisanje vozila unutar određene kategorije vozila, koja ispunjavaju zajednički skup tehničkih kriterijuma relevantnih za utvrđivanje emisija CO₂ i potrošnje goriva;

3) **mjesto naplate** je početna i završna tačka (čvorište), mjesto razgraničenja između pravnih lica koji upravljaju auto-putem, odnosno putnim objektom od kojeg i do kojeg se naplaćuje upotreba autoputa, odnosno putnog objekta na državnom putu;

4) **zatvoreni sistem naplate putarine** je sistem u kojem su između dva mjesta naplate u funkciji najmanje dvije naplatne stanice, od kojih je jedna ulazna, a druga izlazna;

5) **otvoreni sistem naplate putarine** je sistem u kojem je između dva mjesta naplate u funkciji jedna naplatna stanica, koja je istovremeno ulazna i izlazna;

6) **bitno izmijenjen sistem naplate putarine** je sistem naplate kod kojeg izmjena visine putarine ili infrastrukturne naknade ili korisničke naknade dovodi ili se opravdano očekuje da će dovesti do povećanja ukupnih prihoda za više od 10% u odnosu na prethodnu obračunsku godinu, pri čemu se povećanje prihoda ne može pripisati rastu obima saobraćaja, a iznos se koriguje za inflaciju na osnovu zvaničnog indeksa potrošačkih cijena, osim energije i neprerađene hrane;

7) **dionica autoputa** je dio autoputa između dva mjesta naplate;

8) **dionica brze saobraćajnice** je dio brze saobraćajnice između dva mjesta naplate;

9) **putni objekat** je građevinski objekat koji je sastavni dio puta: most, nadvožnjak, podvožnjak, propust, tunel, vijadukt, galerija, potporni zid, obložni zid i drugo;

10) **troškovi izgradnje** su troškovi povezani sa izgradnjom novog autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta, odnosno nove rekonstrukcije i održavanja radi poboljšanja pojedinih djelova autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta, uključujući gdje je to primjenjivo i troškove finansiranja;

11) **troškovi finansiranja** su kamate na kredit, javni kapital ili izdate obveznice iz kojih je finansirana investicija u autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat;

12) **troškovi održavanja** su ulaganja u autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat radi poboljšanja bezbjednosti;

13) **investicioni troškovi** su troškovi koji uključuju troškove izgradnje sa troškovima finansiranja, troškove u vezi sa rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa, planiranjem i projektovanjem, nadzora i upravljanja projektom, uključujući gdje je to primjenjivo i stopu povrata troškova izgradnje;

14) **trošak zagađenja vazduha prouzrokovanog saobraćajem** je trošak štete po ljudsko zdravlje i štete po životnu sredinu izazvane emisijom čvrstih čestica i prekursora ozona, kao što su NO_x i isparljiva organska jedinjenja, tokom rada vozila;

15) **trošak buke prouzrokovane saobraćajem** je trošak štete po ljudsko zdravlje i štete po životnu sredinu izazvane bukom koju emituju vozila ili koja nastaje njihovom interakcijom sa površinom puta;

16) **trošak emisija CO₂ prouzrokovanih saobraćajem** je trošak štete izazvane emisijom CO₂ tokom rada vozila;

17) **ponderisana prosječna infrastrukturna naknada** je ukupan prihod od infrastrukturne naknade u određenom periodu, podijeljena sa brojem kilometara koje su teška vozila prešla na dionicama puta koje podliježu toj naknadi tokom istog perioda;

18) **teško vozilo** je vozilo sa tehnički dozvoljenom najvećom ukupnom masom većom od 3,5 tone;

19) **lako vozilo** je vozilo sa tehnički dozvoljenom najvećom ukupnom masom koja ne prelazi 3,5 tone;

20) **kamper** je motorno vozilo sa prostorom za stanovanje koje sadrži sjedišta i sto, prostor za spavanje (poseban ili dobijen preuređivanjem sjedišta), kuhinjske uređaje i prostor za skladištenje;

21) **vozilo sa nultim emisijama** je vozilo bez motora sa unutrašnjim sagorijevanjem ili vozilo sa motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem koji ispušta manje od 1 g CO₂/kWh;

22) **teško vozilo sa niskim emisijama** je teško motorno vozilo čija je prosječna emisija CO₂ manja od 50% prosječne referentne emisije CO₂ za kategoriju ili potkategoriju vozila kojoj pripada, pri čemu se vozilo sa nultim emisijama ne smatra teškim vozilom sa niskim emisijama;

23) **vozilo emisijske klase „Euro 0“, „Euro I“, „Euro II“, „Euro III“, „Euro IV“, „Euro V“, „EEV“ i „Euro VI“** je teško teretno vozilo koje ispunjava propisane granične vrijednosti emisija izduvnih gasova za odgovarajući emisijski standard, utvrđene za njegovu emisijsku klasu;

24) **tip teškog vozila** je kategorija u koju se teško vozilo svrstava na osnovu njegovog broja osovine, dimenzija, mase ili drugih tehničkih karakteristika koje utiču na opterećenje i oštećenje puta, a koje su navedene u dokumentaciji vozila ili se mogu vizuelno utvrditi;

25) **emisije CO₂** su specifične emisije CO₂ teškog teretnog vozila, navedene u dokumentaciji proizvođača, u skladu sa propisima kojima se uređuje potrošnja goriva i specifične emisije CO₂;

26) **referentna vrijednost emisija CO₂ kategorije vozila** je prosječna vrijednost specifičnih emisija ugljen-dioksida (CO₂) svih vozila koja pripadaju istoj kategoriji vozila, utvrđena na osnovu podataka o emisiji prijavljenih za prvi period izvještavanja nakon početka primjene obaveze mjerenja i prijavljivanja emisija CO₂ za tu kategoriju vozila;

27) **putanja smanjenja emisija CO₂** je ciljna vrijednost emisija CO₂ za određenu godinu izvještavanja i potkategoriju vozila, koja se izračunava kao proizvod faktora godišnjeg smanjenja emisija CO₂ (R-ETY) i referentnih emisija CO₂ (rCO_{2sg}) za tu potkategoriju.

Član 3

Vozila koja koriste autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat, razvrstavaju se u kategorije vozila radi naplate putarine, u skladu sa karakteristikama iz saobraćajne dozvole, odnosno prema:

- 1) broju osovine vozila;
- 2) dimenzijama vozila (visina);

3) najvećoj dozvoljenoj masi vozila;

4) vrsti vozila.

Kategorije vozila iz stava 1 ovog člana date su u Prilogu 1.

Teška teretna vozila koja koriste autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat razvrstavaju se u emisione klase i to:

1) Euro 0;

2) Euro I;

3) Euro II;

4) Euro III;

5) Euro IV;

6) Euro V;

7) EEV;

8) Euro VI.

Granične vrijednosti emisija izduvnih gasova za vozila iz stava 3 ovog člana date su u Prilogu 2.

Vozila koja koriste autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat razvrstavaju se u kategorije štetnosti koju uzrokuju na kolovozu puta, i to:

1) kategorija 0;

2) kategorija I;

3) kategorija II;

4) kategorija III.

Kategorije štetnosti vozila iz stava 5 ovog člana date su u Prilogu 3.

Član 4

Putarina za upotrebu autoputa i brze saobraćajnice na kojoj je uveden zatvoreni ili otvoreni sistem naplate putarine obračunava se i naplaćuje prema pređenoj udaljenosti i kategoriji vozila, na osnovu jedinične cijene po kilometru pređenog puta.

Maksimalna jedinična cijena po kilometru pređenog puta utvrđuje se na osnovu troškova izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja autoputa i brze saobraćajnice (infrastrukturalna naknada), a može se utvrditi i prema naknadi za eksterne troškove ili naknadi za zagušenje saobraćaja, u skladu sa ovim pravilnikom.

Jedinična cijena može da se utvrdi različito za pojedinu dionicu autoputa i brze saobraćajnice.

Putarina za upotrebu putnog objekta naplaćuje se prema kategoriji vozila, a utvrđuje se na osnovu troškova izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja putnog objekta (infrastrukturalna naknada), a može se utvrditi i prema naknadi za eksterne troškove ili naknadi za zagušenje saobraćaja, u skladu sa ovim pravilnikom.

Iznos putarine iz st. 1 do 4 ovog člana, sa porezom na dodatu vrijednost obračunava se u valuti euro i prikazuje se na jednu decimalu.

Član 5

Upravljač puta može da odobri popust ili umanjenje putarine u dijelu koji se odnosi na infrastrukturnu naknadu, pod sljedećim uslovima:

1) popust i umanjenje treba da budu srazmjerni za sve kategorije vozila, javno objavljeni i dostupni svim korisnicima pod jednakim uslovima, bez dodatnih troškova koji bi se prenijeli na ostale korisnike kroz povećanje putarine;

2) popusti i umanjenja treba da doprinose smanjenju troškova upravljanja i održavanja puta;

3) visina popusta ili umanjenja ne može prelaziti 13% iznosa infrastrukturne naknade za vozila iste kategorije koja ne ostvaruju pravo na popust ili umanjenje.

Upravljač puta ne može da odobrava popuste ili umanjenja putarine u dijelu koji se odnosi na naknadu za eksterne troškove.

Član 6

Infrastruktorna naknada naplaćuje se radi povrata infrastrukturnih troškova koji obuhvataju troškove izgradnje, poboljšanja, održavanja, upravljanja, poslovanja i razvoja autoputa, dionice autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta.

Ponderisana prosječna infrastruktorna naknada za teška vozila utvrđuje se na osnovu troškova izgradnje, upravljanja, održavanja i razvoja mreže puteva na kojoj se naplaćuje putarina.

Ponderisana prosječna infrastruktorna naknada može da sadrži i povrat na kapital i/ili profitnu maržu, na osnovu tržišnih uslova.

Troškovi iz stava 2 ovog člana odnose se na autoput, brzu saobraćajnicu, dionicu autoputa, dionicu brze saobraćajnice, odnosno putni objekat na kome se naplaćuje infrastruktorna naknada za teška vozila, kao i na vozila za koja se plaća infrastruktorna naknada.

Troškovi izgradnje za ranije izgrađene autoputeve, brze saobraćajnice i putne objekte koji se uzimaju u obzir prilikom obračunavanja infrastrukturne naknade, odgovaraju sadašnjoj vrijednosti autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta na dan uvođenja novog obračuna putarine u skladu sa ovim pravilnikom.

Povrat troškova izgradnje odnosi se na vijek trajanja autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta ili za drugi period amortizacije koji ne može da bude kraći od 20 godina.

Troškovi izgradnje obuhvataju sva ulaganja koja se odnose na zaštitu od buke, uvođenje inovativnih tehnologija, unapređenje bezbjednosti saobraćaja i/ili zaštite životne sredine.

Član 7

Infrastruktorna naknada obračunava se na osnovu:

- 1) godišnje amortizacione ispravke vrijednosti autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta, odnosno prava njihove upotrebe;
- 2) godišnjih troškova poslovanja autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta;
- 3) godišnjeg infrastrukturnog troška po kilometru;
- 4) prosječne infrastrukturne cijene po kilometru i vozilu.

Infrastruktorna naknada se obračunava na osnovu knjigovodstvenih podataka subjekta za naplatu putarine.

Godišnja amortizaciona ispravka vrijednosti javnog kapitala utvrđuje se primjenom propisanih amortizacionih stopa na sljedeće djelove dugotrajne imovine:

- 1) građevinski objekat armirano betonske konstrukcije sa svim troškovima stavljanja u upotrebu;
- 2) kolovoznu konstrukciju sa svim troškovima stavljanja u upotrebu;
- 3) ugrađenu opremu u skladu sa glavnim projektom sa svim troškovima stavljanja u upotrebu.

Godišnji trošak poslovanja autoputa, brze saobraćajnice i putnog objekta iz stava 1 tačka 2 ovog člana čine:

- 1) troškovi finansiranja;
- 2) troškovi upravljanja, poboljšanja, održavanja i razvoja, uključujući troškove izgradnje i održavanja sistema elektronske naplate putarine.

Godišnji infrastrukturni trošak po kilometru iz stava 1 tačka 3 ovog člana predstavlja zbir godišnje amortizacione ispravke vrijednosti iz stava 3 ovog člana i godišnjeg troška poslovanja iz stava 4 ovog člana.

Godišnji infrastrukturni trošak po kilometru iz stava 1 tačka 3 ovog člana, dijeli se sa ukupnom dužinom autoputa, brze saobraćajnice, odnosno putnog objekta koji je predmet obračuna infrastrukturne naknade.

Godišnji infrastrukturni trošak po kilometru iz stava 1 tačka 3 ovog člana stavlja se u odnos sa očekivanim ili ostvarenim godišnjim prometom vozila, radi obračuna prosječne infrastrukturne naknade po kilometru i po vozilu, na način da se obezbijedi povrat investicije i troškova poslovanja autoputa, brze saobraćajnice odnosno putnog objekta, u cjelini ili djelimično.

Jedinična cijena po kilometru za svaku kategoriju vozila obračunava se na osnovu:

- 1) prosječne infrastrukturne naknade po kilometru;
- 2) očekivanog saobraćaja za novoizgrađeni autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat;
- 3) ostvarenog prometa u prethodnoj godini, korigovanog prema trendu kretanja za prethodne tri godine za autoput, brzu saobraćajnicu i putni objekat koji su već u funkciji.

Najviši iznos infrastrukturne naknade ne može da prelazi 100% iznosa infrastrukturne naknade obračunate primjenom elemenata iz stava 1 ovog člana i osnovnih načela iz Priloga 4 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 8

Naknada za eksterne troškove obuhvata nadoknadu troška zagađenja vazduha, negativnog uticaja buke i emisija CO₂ zbog odvijanja saobraćaja autoputem, brzom saobraćajnicom i putnim objektom u područjima u kojima je stanovništvo izloženo tom zagađenju vazduha, buci i emisijama CO₂.

Iznos naknade za eksterne troškove za teška teretna vozila utvrđuje se i obračunava u skladu sa minimalnim zahtjevima i metodologijom iz Priloga 5, kao i referentnim vrijednostima iz Priloga 6 i 7.

Iznos naknade za eksterne troškove za autobuse utvrđuje se i obračunava u skladu sa minimalnim zahtjevima i metodologijom iz Priloga 5, kao i referentnim vrijednostima iz Priloga 7.

Trošak zbog zagađenja vazduha ili negativnog uticaja buke obračunava se utvrđivanjem investicionih i drugih troškova na autoputu, brzom saobraćajnici i putnom objektu za aktivnosti sprovedene prema planu zaštite od buke ili zagađenja vazduha, radi smanjenja izloženosti stanovništva prekomjernoj buci ili zagađenju vazduha.

Trošak zbog negativnog uticaja buke iz stava 1 ovog člana za autoput, brza saobraćajnica i putni objekat koji može da se naplati najviše iznosi:

- u zoni naselja: za dnevnu vožnju 1,22 eura, odnosno noćnu vožnju 2,22 eura po prevezenom kilometru vozila;
- izvan naselja: dnevnu vožnju 0,23 eura, odnosno noćnu vožnju 0,34 eura po prevezenom kilometru vozila.

Naknada za eksterne troškove iz stava 1 ovog člana za laka i teška vozila naplaćuje se na autoputu, brzom saobraćajnici i putnom objektu, osim ako ta naplata dovodi do preusmjeravanja vozila na puteve na kojima naknada nije uvedena.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, naknada za eksterne troškove zagađenja vazduha ne naplaćuje se za laka i teška vozila koja pripadaju najstrožijim emisijskim klasama CO₂ (vozila sa nultim i niskim emisijama CO₂) i koja ispunjavaju najstrožije EURO emisijske standarde.

Prihod ostvaren od naknade za eksterne troškove, upravljač puta može da koristi isključivo u skladu sa akcionim planom za zaštitu od buke ili od zagađenja vazduha na autoputu, brzom saobraćajnici ili putnom objektu za koji se naknada naplaćuje.

Iznosi naknada za eksterne troškove i korisničke naknade usklađuju se svake dvije godine u skladu sa promjenama harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena, osim energije i neprerađene hrane, na osnovu podataka organ uprave nadležan za poslove statistike (u daljem tekstu: MONSTAT).

Član 9

Naknada za zagušenje saobraćaja naplaćuje se za sva vozila i to na dionicama autoputa, brze saobraćajnice i putnih objekata na kojima se redovno javlja zagušenje saobraćaja, u periodima dana u kojima zagušenje uobičajeno nastaje.

Upravljač puta određuje dionice i periode dana iz stava 1 ovog člana, na osnovu sljedećih kriterijuma: prosječna kašnjenja u saobraćaju, dužina kolona vozila i učestalost zagušenja.

Visina naknade za zagušenje saobraćaja utvrđuje se u skladu sa minimalnim zahtjevima i metodologijom iz Priloga 8 i referentnim vrijednostima iz Priloga 9.

Upravljač puta može da prihode koje ostvari od naknade zbog zagušenja koristi samo za otklanjanje problema zagušenja saobraćaja na autoputu, brzoj saobraćajnici ili putnom objektu, na kojem je naknada naplaćena ili za razvoj održivog saobraćaja i mobilnosti.

Organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo) prati efekte naplate naknade zbog zagušenja i najmanje jednom u tri godine vrši procjenu visine naknade, kao i opravdanost njenog daljeg sprovođenja.

Član 10

Korisnička naknada za teška vozila koja obuhvata administrativne troškove, naplaćuje se na godišnjem, mjesečnom, sedmičnom i dnevnom nivou.

Godišnji iznos korisničke naknade iz stava 1 ovog člana ne može da bude veći od iznosa datih u Prilogu 10.

Mjesečni, sedmični i dnevni iznos korisničke naknade utvrđuje se srazmjerno trajanju upotrebe infrastrukture, u odnosu na godišnji iznos korisničke naknade iz stava 2 ovog člana.

Korisnička naknada se obračunava i iskazuje u eurima.

Član 11

Upravljač puta treba da radi smanjenja zagušenja, povećanja protoka i bezbjednosti saobraćaja na autoputu, brzoj saobraćajnici i putnom objektu, kao i radi njihovog efikasnije upotrebe, prilagođava visinu infrastrukturne naknade u skladu sa sljedećim uslovima:

1) informacija o promjeni infrastrukturne naknade treba da bude transparentna, javno objavljena i dostupna svim korisnicima pod jednakim uslovima;

2) prilagođavanje infrastrukturne naknade vrši se u zavisnosti od perioda u toku dana, vrste dana (radni dan, vikend, praznici) ili godišnjeg doba;

3) infrastrukturna naknada ne može da prelazi 175% iznosa najviše vrijednosti ponderisane prosječne infrastrukturne naknade;

4) vršni periodi tokom kojih se primjenjuje uvećana infrastrukturna naknada radi smanjenja zagušenja ne može da traje duže od šest sati dnevno;

5) na dionici autoputa, brze saobraćajnice i/ili putnom objektu na kojem postoji zagušenje, prilagođavanje infrastrukturne naknade treba da bude utvrđeno na način da se korisnicima koji koriste dionicu van vršnih perioda naplaćuje niži iznos naknade, a korisnicima koji koriste istu dionicu tokom vršnih perioda veći iznos naknade;

6) na toj dionici autoputa, brze saobraćajnice i/ili putnom objektu ne naplaćuje se naknada za eksterne troškove zbog zagušenja.

Upravljač puta treba da obavijesti Ministarstvo o prilagođavanju visine infrastrukturne naknade i dostavi informacije potrebne za ocjenu ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji.

Na autoputu ili brzom saobraćajnici u zatvorenom sistemu naplate, na kojem se primjenjuje prilagođavanje visine infrastrukturne naknade u skladu sa ovim članom, korisniku se naplaćuje naknada u visini koja važi u trenutku plaćanja, bez obzira koja je naknada važila u trenutku kada je započeo upotrebu autoputa ili brze saobraćajnice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, infrastrukturna naknada se ne prilagođava ako:

1) bi prilagođavanje ozbiljno narušilo funkcionisanje sistema naplate putarine ili povezanost postojećih sistema naplate;

2) tehnički nije izvodljivo sprovesti prilagođavanje u okviru sistema naplate;

3) bi prilagođavanje dovelo do preusmjeravanja vozila koja uzrokuju najveće zagađenje na druge puteve, što bi moglo imati negativne posljedice po bezbjednost saobraćaja, zdravlje stanovništva ili životnu sredinu;

4) putarina već sadrži naknadu za eksterne troškove zagađenja vazduha.

Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju o primjeni izuzeća iz stava 5 ovog člana.

Član 12

Za teška vozila koja ispunjavaju najstrožije standarde emisije izduvnih gasova obračunava se infrastrukturna naknada umanjena najviše do 13% u odnosu na vozila iste kategorije koja ne ispunjavaju te standarde.

Vozila iz stava 1 ovog člana su vozila emisijske klase EURO IV, EURO V, EEV i EURO VI.

Za vozila registrovana u Crnoj Gori, emisijska klasa vozila dokazuje se potvrdom o usklađenosti sa emisijskom klasom upisanom u saobraćajnoj dozvoli ili drugoj odgovarajućoj ispravi.

Za vozila inostranih registarskih oznaka, emisijska klasa vozila dokazuje se potvrdom proizvođača vozila ili ovlašćenog predstavnika proizvođača iz države registracije vozila o emisijskoj klasi vozila.

Infrastrukturna naknada umanjuje se za vozila emisijske klase:

1) EURO VI, vozilo sa niskim emisijama, vozilo sa nultim emisijama – 13%;

2) EURO V, EEV – 10%;

3) EURO IV – 5%.

Pravo na umanjenje infrastrukturne naknade ostvaruje se prilikom elektronske naplate putarine, na osnovu potvrde ili druge isprave o emisijskoj klasi vozila u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana.

Član 13

Upravljač puta treba da prilagođava visinu infrastrukturne i korisničke naknade za teška vozila u skladu sa emisijskim klasama CO₂, na način da se za vozila sa nižim emisijama CO₂ naplaćaju niže naknade, a za vozila sa višim emisijama CO₂ plaćaju više naknade.

Prilagođavanje naknade iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na sve kategorije teških vozila za koje su utvrđene referentne vrijednosti emisija CO₂.

Upravljač puta treba da prilagođavanje naknade primjenjuje najkasnije u roku od dvije godine od dana utvrđivanja referentnih vrijednosti emisija CO₂ za određenu kategoriju vozila.

Prilagođavanje infrastrukturne ili korisničke naknade za kategorije teških vozila kojima prvobitno nisu utvrđene referentne vrijednosti emisija CO₂, primjenjuje se najkasnije

u roku od dvije godine od dana kada se za tu kategoriju vozila utvrde referentne vrijednosti emisija CO₂.

Ako se u postupku utvrđivanja referentnih vrijednosti emisija CO₂ definišu obavezne putanje smanjenja emisija CO₂ za određenu kategoriju teških vozila, prilagođavanje naknade za te kategorije vozila primjenjuje se od dana stupanja na snagu propisanih putanja smanjenja emisija.

Teška vozila razvrstavaju se u emisijske klase CO₂ na osnovu količine emisija CO₂ utvrđenih za tip i kategoriju vozila.

Za svaki tip teških vozila utvrđuju se emisijske klase CO₂ i to:

1) emisijska klasa CO₂ 1 – vozila sa standardnim emisijama CO₂, bez postignutog smanjenja emisija u odnosu na referentnu putanju smanjenja emisija;

2) emisijska klasa CO₂ 2 – vozila potkategorije sg, prvi put registrovana u godini Y, čije su emisije CO₂ više od 5% ispod putanje smanjenja emisija za tu godinu i potkategoriju vozila sg, a ne ispunjavaju uslove za razvrstavanje u klase iz tač. 3, 4 i 5 ovog stava;

3) emisijska klasa CO₂ 3 – vozila potkategorije sg, prvi put registrovana u godini Y, čije su emisije CO₂ više od 8% ispod putanje smanjenja emisija za tu godinu i potkategoriju vozila sg, a ne ispunjavaju uslove za razvrstavanje u klase iz tačaka 4 i 5 ovog stava;

4) emisijska klasa CO₂ 4 – vozila sa niskim emisijama CO₂;

5) emisijska klasa CO₂ 5 – vozila sa nultim emisijama CO₂.

Upravljač puta treba da vrši procjenu razvrstavanja vozila svrstanih u emisijske klase CO₂ 2 i 3 svakih šest godina od dana prve registracije vozila i izvrši njihovo ponovno razvrstavanje u odgovarajuću emisijsku klasu CO₂.

Promjena emisijske klase CO₂ iz stava 8 ovog člana, u pogledu korisničke naknade, primjenjuje se na obračun naknade najkasnije od prvog dana važenja te naknade nakon izvršenog razvrstavanja.

Za teška vozila razvrstana u emisijske klase CO₂, visina infrastrukturne ili korisničke naknade umanjuje se u odnosu na osnovnu naknadu koja se primjenjuje za emisijsku klasu CO₂ 1.

Umanjenje naknade iz stava 10 ovog člana primjenjuje se u sljedećem rasponu za:

1) emisijsku klasu CO₂ 2 – od 5 % do 15 %;

2) emisijsku klasu CO₂ 3 – od 15 % do 30 %;

3) emisijsku klasu CO₂ 4 – od 30 % do 50 %;

4) emisijsku klasu CO₂ 5 – od 50 % do 75 %.

Ako se istovremeno primjenjuje i umanjenje naknade na osnovu EURO emisijske klase vozila, umanjena iz stava 11 ovog člana obračunavaju se u odnosu na naknadu koja se primjenjuje na vozila sa najstrožom EURO emisijskom normom.

Iznos ostvaren prilagođavanjem visine naknade može da se koristi samo radi podsticanja upotrebe vozila sa nižim emisijama CO₂.

Član 14

Upravljač puta može da prilagođava visinu putarine i korisničke naknade za laka vozila u skladu sa ekološkim karakteristikama vozila i to prema:

1) specifičnim emisijama CO₂ upisanim u Potvrdi o usklađenosti vozila (Certificate of Conformity – CoC); i

2) emisijskom standardu izduvnih gasova (Euro standard).

Niže naknade primjenjuju se za laka vozila EURO VI standarda i laka vozila sa nultim emisijama, u skladu sa Prilogom 11.

Korisnik ostvaruje pravo na niže naknade iz stava 2 ovog člana dostavljanjem sljedećih dokaza:

1) za vozila registrovana u Crnoj Gori – saobraćajnu dozvolu ili drugu odgovarajuću ispravu u kojoj su upisani podaci o emisijama CO₂ i Euro standardu;

2) za vozila inostranih registarskih oznaka – potvrdu proizvođača, generalnog zastupnika ili dokument izdati od nadležnog organa u državi registracije iz kojeg se utvrđuje emisija CO₂ i Euro standard vozila.

Visina naknade iz stava 2 ovog člana treba da bude javno dostupna svim korisnicima.

Prilagođavanje naknade iz stava 1 ovog člana može da se koristi samo radi podsticanja upotrebe vozila sa nižim emisijama i smanjenja negativnog uticaja saobraćaja na životnu sredinu.

Član 15

Usklađivanje putarine sa rastom troškova upravljanja, redovnog i vanrednog održavanja, kao i razvoja autoputeva, brzih saobraćajnica i putnih objekata pod naplatom, vrši se kroz izmjenu jedinične cijene infrastrukturne naknade po pređenom kilometru za određenu ili sve kategorije vozila.

Postupak usklađivanja putarine vrši se najkasnije do 30. juna tekuće godine, na osnovu podataka koje MONSTAT objavljuje za prethodnu kalendarsku godinu.

Usklađivanje visine infrastrukturne naknade vrši se jednom godišnje, primjenom indeksa I_p, utvrđenog kao zbir ponderisanih godišnjih indeksa:

1) indeksa proizvođačkih cijena u industriji, sa ponderom od 70%;

2) indeksa potrošačkih cijena za usluge, sa ponderom od 30%.

Postupak usklađivanja visine infrastrukturne naknade može da se pokrene pod uslovom da prosječni godišnji indeks saobraćaja (broj vozila) za sve kategorije vozila na dionici pod naplatom pokazuje manji rast u odnosu na proračunati indeks I_p iz stava 3 ovog člana.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, infrastrukturna naknada usklađuje se primjenom izvedenog indeksa I_i, koji predstavlja razliku proračunatog indeksa I_p i utvrđenog indeksa saobraćaja, pri čemu izvedeni indeks I_i iznosi najmanje pet indeksnih poena.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, postupak usklađivanja infrastrukturne naknade može da se pokrene i kada je izvedeni indeks I_i manji od pet indeksnih poena, ako je kumulativni zbir izvedenih indeksa od posljednjeg usklađivanja dostigao više od pet indeksnih poena.

Član 16

Upravljač puta treba da najmanje šest mjeseci prije planirane primjene naknade za eksterne troškove, naknade za zagušenje saobraćaja i/ili infrastrukturne naknade dostavi Ministarstvu podatke o:

1) godišnjoj ispravci vrijednosti infrastrukture;

2) godišnjem trošku poslovanja;

3) ukupnoj dužini autoputeva, brzih saobraćajnica i putnih objekata pod naplatom;

4) godišnjem infrastrukturnom trošku po kilometru;

5) prosječnoj planiranoj infrastrukturnoj naknadi po kilometru i vozilu;

6) jediničnoj cijeni putarine po kilometru za svaku kategoriju vozila; i

7) očekivanom godišnjem saobraćaju po kategorijama vozila na dionicama pod naplatom.

Upravljač puta treba da svake četiri godine, od dana uvođenja naknade iz stava 1 ovog člana, dostavi Ministarstvu izvještaj koji sadrži:

1) jediničnu cijenu putarine po kilometru za svaku kategoriju vozila;

2) ostvareni godišnji saobraćaj i prihod od infrastrukturnih naknada po dionicama i kategorijama vozila;

3) iznos eksternog troška po kilometru za svaku kategoriju vozila i dionicu na kojoj se naplaćuje naknada za c troškove;

4) iznos troška zbog zagušenja saobraćaja po kilometru za svaku kategoriju vozila i dionicu na kojoj se naplaćuje naknada za zagušenje saobraćaja;

5) ostvarene prihode od naknade za eksterne troškove, po dionicama pod naplatom;

6) ostvarene prihode od naknade za zagušenje saobraćaja, po dionicama pod naplatom;

7) ostvarena ulaganja u mjere zaštite životne sredine (npr. zaštita od buke) finansirana iz naknade za eksterne troškove.

Član 17

Ministarstvo najmanje šest mjeseci prije uvođenja novog ili bitno izmijenjenog režima naplate putarine ili naknada zasnovanih na infrastrukturnoj naknadi o tome obavještava javnost i nadležne organe.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

1) jedinične vrijednosti i druge parametre korišćene u obračunu pojedinačnih elemenata infrastrukturnog troška;

2) informacije o tipu vozila za koja se naplaćuje naknada, kao i geografski obuhvat mreže ili dijela mreže na osnovu kojeg je izvršen obračun troškova, uključujući procenat troškova koji se planira povratiti kroz naplatu putarine ili naknade;

3) kada je primjenjivo, informacije o glavnim tehničkim karakteristikama elektronskog sistema naplate putarine, uključujući podatke o interoperabilnosti.

Prije početka primjene novog ili bitno izmijenjenog režima naplate putarine zasnovanog na naknadi za eksterne troškove ili naknadi zbog zagušenja, Ministarstvo objavljuje informacije o mreži na koju se naplata odnosi, iznos naknade po kategorijama vozila i emisijskim klasama, i kada je primjenjivo, prateća obavještenja i podatke u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 18

Upravljač puta treba da omogući korisniku puta da prijavu i dokaze o emisijskoj klasi vozila dostavi elektronskim putem prije upotrebe putne infrastrukture.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, upravljač puta može da omogući dostavljanje dokaza i na drugi način, za potrebe provjera ili radi ostvarivanja prava na umanjenje putarine i/ili korisničke naknade.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dokaz o emisijskoj klasi vozila može da bude dostavljen i nakon upotrebe putne infrastrukture, a najkasnije u roku od 30 dana od dana upotrebe putne infrastrukture, radi obračuna i povrata razlike između naplaćene putarine i/ili korisničke naknade i odgovarajućeg iznosa prema emisijskoj klasi vozila, na osnovu dostavljenih dokaza.

Ako vozač, prevoznik ili pružalac usluge EENP-a ne dostavi dokaz o emisijskoj klasi vozila radi ostvarivanja prava utvrđenog ovim pravilnikom, upravljač puta obračunava i naplaćuje putarinu i/ili korisničku naknadu u najvišem iznosu utvrđenom za datu kategoriju vozila.

Ukupan iznos putarine, iznos infrastrukturne naknade, iznos naknade za eksterne troškove i iznos naknade zbog zagušenja treba da budu jasno naznačeni na računu koji se izdaje korisniku puta.

Račun iz stava 5 ovog člana može se, kada je to moguće, dostaviti korisniku puta elektronskim putem, u skladu sa propisima kojima se uređuju porezi.

Kada se na cjelokupnoj mreži puteva na kojoj se naplaćuje putarina uspostavi elektronski sistem naplate, obračun i naplata infrastrukturne naknade, naknade za eksterne troškove i naknade zbog zagušenja vrši se putem tog sistema.

Član 19

Upravljač puta treba da na internet stranici objavi izvještaj o putnim pravcima za koje se naplaćuje putarina i/ili korisnička naknada.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se najmanje jednom u pet godina.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

1) razvoju sistema naplate za upotrebu putne infrastrukture, uključujući opis obuhvaćene mreže i kategorije vozila, kao i sve izuzetke, ukoliko postoje;

2) visini, kao i prilagođavanju infrastrukturne i/ili korisničke naknade po kategoriji vozila i tipu teškog vozila, uključujući prilagođavanje iznosa infrastrukturne naknade u zavisnosti od emisijske klase vozila, kao i u odnosu na doba dana, dana u sedmici ili godišnjeg doba;

3) naknadi za eksterne troškove i iznosima koji se naplaćuju za svaku kategoriju vozila, za svaku dionicu puta ili putni objekat i vremenski period;

4) ponderisanoj prosječnoj infrastrukturnoj naknadi i ukupnom prihodu ostvarenom od infrastrukturnih naknada;

5) ukupnom prihodu ostvarenom od naknada za eksterne troškove;

6) ukupnom prihodu ostvarenom od naknada zbog zagušenja, po kategoriji vozila;

7) ukupnom prihodu ostvarenom naplatom putarine i/ili korisničke naknade;

8) namjeni korišćenja prihoda ostvarenih naplatom putarine, infrastrukturne naknade, naknade zbog zagušenja i naknade za eksterne troškove;

9) promjeni udjela vozila po različitim emisijskim klasama na putnoj mreži na kojoj se vrši naplata.

Član 20

Odredba člana 11 st. 3 i 6 i člana 17 stav 4 ovog pravilnika primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 21

Prilozi 1 do 11 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 22

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje putarine („Službeni list CG“, broj 45/22).

Član 23

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-342/26-2402/1

Podgorica, 6. aprila 2026. godine

Rukovodilac radom
Ministarstva saobraćaja,
Filip Radulović, s.r

**KATEGORIJE VOZILA KOJA KORISTE AUTO-PUT, BRZU SAOBRAĆAJNICU I PUTNI
OBJEKAT**

Oznaka kategorija vozila	Opis kategorija vozila
I	Motocikli, motorni tricikli i četvorocikli
II	a) Motorna vozila sa dvije osovine i visine jednake ili manje od 1,3 m, mjereno kod prve osovine; b) Motorna vozila sa dvije osovine i ukupne visine jednake ili manje od 1,9 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg.
III	a) Motorna vozila sa tri ili više osovina, visine jednake ili manje od 1,3 m mjereno kod prve osovine; b) Motorna vozila sa tri ili više osovina, visine jednake ili manje od 1,9 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg; c) Motorno vozilo sa dvije osovine, visine veće 1,9 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg.
IV	a) Motorna vozila sa dvije ili tri osovine, visine veće od 1,3 m mjereno kod prve osovine, a čija najveće dozvoljena mase prelazi 3.500 kg; b) Motorna vozila sa dvije osovine, visine veće od 1,9 m, a čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3.500 kg sa priključnim vozilom.
V	Motorna vozila sa četiri ili više osovina, visine veće od 1,3 m mjereno kod prve osovine, a čija najveća dozvoljena masa prelazi 3.500 kg.

GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA IZDUVNIH GASOVA

1. Vozilo emisijske klase „Euro 0“

Masa ugljen-monoksida (CO) g/kWh	Masa ugljovodonika (HC) g/kWh	Masa azotnih oksida (NOx) g/kWh
12,3	2,6	15,8

2. Vozilo emisijske klase „Euro I“ i „EURO II“

	Masa ugljen-monoksida (CO) g/kWh	Masa ugljovodonika (HC) g/kWh	Masa azotnih oksida (NOx) g/kWh	Masa čestica (PT) g/kWh
Vozilo emisijske klase „Euro I“	4,9	1,23	9,0	0,4 ⁽¹⁾
Vozilo emisijske klase „Euro II“	4,0	1,1	7,0	0,15

⁽¹⁾ Koeficijent granične vrijednosti emisije čestica za motore snage 85 kW ili manje je 1,7.

3. Vozilo emisijske klase „Euro III“, „EURO IV“, „EURO V“ i „EEV“

Specifične mase ugljen-monoksida, ukupnih ugljovodonika, azotnih oksida i čestica, utvrđene ESC testom, kao i neprozirnost izduvnih gasova utvrđena ELR testom, ne smiju preći sljedeće vrijednosti ⁽¹⁾:

	Masa ugljen-monoksida (CO) g/kWh	Masa ugljovodonika (HC) g/kWh	Masa azotnih oksida (NOx) g/kWh	Masa čestica (PT) g/kWh	Izduvni gasovi m ⁻¹
Vozilo emisijske klase „Euro III“	2,1	0,66	5,0	0,10 ⁽²⁾	0,8
Vozilo emisijske klase „Euro IV“	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Vozilo emisijske klase „Euro V“	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
Vozilo emisijske klase „EEV“	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

⁽¹⁾ Testni ciklus sastoji se od niza testnih tačaka, pri čemu je svaka tačka definisana brzinom i obrtnim momentom koje motor mora održavati u stacionarnom režimu rada (ESC test) ili u promjenjivim uslovima rada (ETC i ELR testovi).

(²) 0,13 za motore sa radnim obimom manjim od 0,7 dm³ i nominalnom brzinom većom od 3000 min⁻¹.

---

4. Vozilo emisijske klase „Euro VI“

	Granične vrijednosti							
	CO (mg/kW h)	THC (mg/kW h)	NMHC (mg/kW h)	CH ₄ (mg/kW h)	NOX (¹) (mg/kW h)	NH ₃ (ppm)	Masa čestica (mg/kW h)	Broj čestica (PM) (#/kWh)
WHS C (CI)	1500	130			400	10	10	8,0x10 ₁₁
WHT C (CI)	4000	160			460	10	10	6,0x10 ₁₁
WHT C (PI)	4000		160	500	460	10	10	6,0x10 ₁₁

Napomena:

PI = paljenje iskrom.

CI = paljenje kompresijom.

(¹) Dopušteni nivo komponente NO₂ u graničnoj vrijednosti NO_x može biti određen naknadno.

OKVIRNO ODREĐIVANJE KATEGORIJA VOZILA

Vozila se razvrstavaju u kategorije štetnosti 0, I, II i III u skladu sa stepenom oštećenja koje prouzrokuju na kolovozu, uzlaznim redoslijedom (kategorija III predstavlja kategoriju koja uzrokuje najveće oštećenje putne infrastrukture).

Stepen oštećenja eksponencijalno raste sa povećanjem osovinskog opterećenja.

Sva motorna vozila i skup vozila čija je najveća dozvoljena ukupna masa u natovarenom stanju manja od 7,5 tona pripadaju kategoriji štetnosti 0.

Motorna vozila

Pogonske osovine sa vazdušnim ogibljem ili priznatim ekvivalentom		Drugi sistemi ogibljenja pogonskih osovine		Kategorija štete
Broj osovine i najveća dozvoljena ukupna masa u natovarenom stanju (u tonama)		Broj osovine i najveća dozvoljena ukupna masa u natovarenom stanju (u tonama)		
Ne manje od	Manje od	Ne manje od	Manje od	
<i>Dvije osovine</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	13	12	13	
13	14	13	14	
14	15	14	15	
15	18	15	18	
<i>Tri osovine</i>				
15	17	15	17	II
17	19	17	19	
19	21	19	21	
21	23	21	23	
23	25			
25	26			
		23	25	
		25	26	
<i>Četiri osovine</i>				
23	25	23	25	I
25	27	25	27	
27	29			
		27	29	
		29	31	
		31	32	
29	31			
31	32			

Skup vozila

Pogonske osovine sa vazdušnim ogibljem ili priznatim ekvivalentom		Drugi sistemi ogibljenja pogonskih osovine		Kategorija štete

Broj osovina i najveća dozvoljena ukupna masa u natovarenom stanju (u tonama)		Broj osovina i najveća dozvoljena ukupna masa u natovarenom stanju (u tonama)		
Ne manje od	Manje od	Ne manje od	Manje od	
2 + 1 osovina				
7,5	12	7,5	12	I
12	14	12	14	
14	16	14	16	
16	18	16	18	
18	20	18	20	
20	22	20	22	
22	23	22	23	
23	25	23	25	
25	28	25	28	
2 + 2 osovine				
23	25	23	25	
25	26	25	26	
26	28	26	28	
28	29	28	29	
29	31	29	31	II
31	33	31	33	
33	36	33	36	III
36	38			
2 + 3 osovine				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
2 + 4 osovine				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
3 + 1 osovina				II
30	32	30	32	
32	35			
		32	35	III
3 + 2 osovine				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
		40	44	
40	44			
3 + 3 osovine				
36	38	36	38	I
38	40			
		38	40	II
40	44	40	44	
7 osovina				
40	50	40	50	II
50	60	50	60	III

60		60		
Najmanje 8 osovina				
40	50	40	50	I
50	60	50	60	II
60		60		III

OSNOVNA NAČELA ZA RASPODJELU TROŠKOVA I OBRAČUN PUTARINE

Ovim prilogom utvrđuju se osnovna načela za obračun ponderisane prosječne infrastrukturne naknade.

Povrat investicionih troškova može biti ravnomjerno raspoređen tokom perioda amortizacije ili može da varira tako da bude viši u početnim, srednjim ili kasnijim godinama, pod uslovom da je takva raspodjela transparentna i da se, po potrebi, može predvidjeti indeksacija visine naknade tokom perioda amortizacije.

Troškovi nastali u prethodnom periodu zasnivaju se na stvarno plaćenim iznosima, dok se budući troškovi zasnivaju se razumnim procjenama koje se mogu provjeriti.

Javnim investicijama mogu se smatrati krediti, pri čemu kamatna stopa koja se primjenjuje na troškove nastale u prethodnom periodu odgovara visini kamatnih stopa koje su se primjenjivale na javne kredite u tom periodu.

Troškovi koji se odnose na teška vozila utvrđuju se na pravičnoj i transparentnoj osnovi, uzimajući u obzir udio saobraćaja teških vozila na mreži i troškove koje ta vozila uzrokuju. Za tu svrhu može se primijeniti korekcija pređenih kilometara korišćenjem objektivno opravdanih faktora ekvivalentnosti, uključujući faktore iz tačke 3 ovog priloga.

1. Godišnji troškovi održavanja i troškovi konstrukcijskih popravki

Ovi troškovi obuhvataju godišnje troškove održavanja mreže i periodične troškove povezane sa popravkama, ojačavanjem konstrukcije i zamjenom površinskog sloja puta, radi obezbjeđenja održavanja operativne funkcionalnosti mreže tokom vremena.

Troškovi iz stava 1 ove tačke raspoređuju se na teška vozila i ostali saobraćaj na osnovu stvarnog i planiranog učešća pređenih kilometara vozila, a mogu se prilagoditi primjenom objektivno opravdanih faktora ekvivalentnosti, uključujući faktore iz tačke 3 ovog priloga.

2. Troškovi operativnog rada, upravljanja i sistema naplate putarine

Ovi troškovi obuhvataju sve troškove upravljača puta koji nisu obuhvaćeni u tački 1 ovog priloga, a odnose se na uvođenje, funkcionisanje i upravljanje infrastrukturom i sistemom naplate putarine.

Troškovi iz stava 1 ove tačke uključuju:

1) troškove izgradnje, uspostavljanja i održavanja naplatnih mjesta i drugih sistema naplate;

2) troškove rada, upravljanja i sprovođenja sistema naplate putarine;

3) troškove upravljanja, administrativne i servisne troškove koji se odnose na funkcionisanje infrastrukture.

Troškovi mogu uključivati povrat investicionog ulaganja ili profitnu stopu koja odražava nivo prenesenog rizika.

Ovi troškovi raspoređuju se na pravičnoj i transparentnoj osnovi na sve kategorije vozila koja podliježu sistemu naplate putarine.

3. Udio teških vozila u saobraćajnom toku, faktori ekvivalentnosti i korekcionni mehanizam

Obračun putarine zasniva se na stvarnom ili planiranom udjelu pređenih kilometara teških vozila, koji se može korigovati primjenom faktora ekvivalentnosti, radi uzimanja u obzir povećanih troškova izgradnje i popravke infrastrukture koju koriste teška vozila.

Okvirni faktori ekvivalentnosti dati su u sljedećoj tabeli:

Kategorija vozila	Faktori ekvivalentnosti		
	Rekonstrukcija (¹)	Investicija	Godišnje održavanje
Između 3,5 t i 7,5 t, kategorija 0	1	1	1
> 7,5 t, kategorija I	1,96	1	1
> 7,5 t, kategorija II	3,47	1	1
> 7,5 t, kategorija III	5,72	1	1

(¹) Kategorije vozila odgovaraju osovinskom opterećenju od 5,5, 6,5, 7,5 and 8,5 tona respektivno.

MINIMALNI ZAHTJEVI ZA NAPLATU NAKNADE ZA EKSTERNE TROŠKOVE I METODOLOGIJA ZA OBRAČUN TE NAKNADE

Minimalni zahtjevi za naplatu naknade za eksterne troškove i metodologija za obračun maksimalnog iznosa te naknade obuhvataju sljedeće:

1. Dionice putne mreže na kojima se naplaćuje naknada za eksterne troškove

Dionice putne mreže na kojima se naplaćuje naknada za eksterne troškove određuju se odlukom upravljača puta.

Ako se naknada za eksterne troškove naplaćuje samo na pojedinim dionicama autoputa, brze saobraćajnice ili putnih objekata, izbor tih dionica vrši se na osnovu procjene kojom je utvrđeno da bi primjena naknade na drugim dionicama iste mreže mogla imati negativne efekte na životnu sredinu, javno zdravlje ili bezbjednost saobraćaja.

Upravljač puta može odlučiti se naknada za eksterne troškove zagađenja vazduha ne naplaćuje na pojedinim dionicama mreže pod naplatom, nakon sprovedene procjene uticaja naplate naknade na životnu sredinu, zdravlje stanovništva i bezbjednost saobraćaja.

2. Vozila, putevi i vremenski period obuhvaćeni naplatom

Upravljač puta dužan je da utvrdi klasifikaciju vozila prema kojoj se iznos naknade za eksterne troškove razlikuje.

Za teška teretna vozila naknada se obračunava primjenom referentnih vrijednosti iz Priloga 5 i Priloga 6 ovog pravilnika.

Upravljač puta dužan je da odredi dionice puta na kojima se primjenjuju veće naknade za eksterne troškove („prigradske dionice, uključujući auto-puteve i brze saobraćajnice“) i dionice na kojima se primjenjuju niže naknade („vangradske dionice, uključujući auto-puteve i brze saobraćajnice“).

Ako je primjenjivo, upravljač puta određuje i tačne vremenske periode uključujući i noćni period, tokom kojeg se može primjenjivati veća naknada za eksterne troškove zbog povećanog negativnog uticaja buke.

Klasifikacija dionica vremenskih perioda u skladu sa ovom tačkom, zasniva se na objektivnim kriterijumima izloženosti stanovništva i okoline štetnim uticajima saobraćaja, kao što su:

- 1) gustina naseljenosti;
- 2) godišnji prosjek zagađenja vazduha (posebno za PM₁₀ i NO₂);
- 3) broj dana (PM₁₀) i sati (NO₂) prekoračenja graničnih vrijednosti.

Upravljač puta je dužan da dokumentuje na koji način je izvršio klasifikaciju vozila, odnosno dionice puta i vremenske periode u skladu sa ovom tačkom, za koje se naplaćuju veće naknade za eksterne troškove.

**REFERENTNE VRIJEDNOSTI NAKNADE ZA EKSTERNE TROŠKOVE ZA TEŠKA
TERETNA VOZILA, KOJA UKLJUČUJE TROŠKOVE ZAGAĐENJA VAZDUHA I BUKE**

Kategorija vozila	centi/vozilo- kilometar	Prigradsko područje ⁽¹⁾	Međugradsko područje ⁽²⁾
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu manju od 12 tona ili ima dvije osovine	Euro 0	18,6	9,9
	Euro I	12,6	6,4
	Euro II	12,5	6,3
	Euro III	9,6	4,8
	Euro IV	7,3	3,4
	Euro V	4,4	1,8
	Euro VI	2,3	0,5
	Sa manjim nivoom zagađenja od Euro VI, uključujući i vozila sa nultom emisijom	2,0	0,3
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu između 12 i 18 tona ili ima tri osovine	Euro 0	24,6	13,7
	Euro I	15,8	8,4
	Euro II	15,8	8,4
	Euro III	12,5	6,6
	Euro IV	9,2	4,5
	Euro V	5,6	2,7
	Euro VI	2,8	0,7
	Sa manjim nivoom zagađenja od Euro VI, uključujući i vozila sa nultom emisijom	2,3	0,3
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu između 18 i 32 tone ili ima četiri osovine	Euro 0	27,8	15,8
	Euro I	20,4	11,3
	Euro II	20,4	11,2
	Euro III	16,3	8,9
	Euro IV	11,8	6,0
	Euro V	6,6	3,4
	Euro VI	3,1	0,8
	Sa manjim nivoom zagađenja od Euro VI, uključujući i vozila sa nultom emisijom	2,5	0,3
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu veću od 32 tone ili ima pet ili više osovina	Euro 0	33,5	19,4
	Euro I	25,0	14,1
	Euro II	24,9	13,9
	Euro III	20,1	11,1
	Euro IV	14,2	7,5
	Euro V	7,6	3,8

	Euro VI	3,4	0,8
	Sa manjim nivoom zagađenja od Euro VI, uključujući i vozila sa nultom emisijom	2,8	0,3

(1) „Prigradsko područje“ je područje sa gustinom naseljenosti između 150 i 900 stanovnika/km² (prosječna gustina naseljenosti 300 stanovnika/km²).

(2) „Međugradsko područje“ je područje sa gustinom naseljenosti manjom od 150 stanovnika/km².

**REFERENTNE VRIJEDNOSTI NAKNADE ZA EKSTERNE TROŠKOVE ZA TEŠKA
TERETNA VOZILA, KOJA UKLJUČUJE TROŠKOVE ZA EMISIJE CO₂**

Kategorija vozila		centi/vozilo-kilometar	Međugradski putevi (uključujući autoputeve i brze saobraćajnice)
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu manju od 12 tona ili ima dvije osovine	emisijaska klasa CO ₂ 1	Euro 0	4,5
		Euro I Euro II Euro III Euro IV Euro V Euro VI	4,0
	emisijaska klasa CO ₂ 2		3,8
	emisijaska klasa CO ₂ 3		3,6
	vozilo sa niskim emisijama		2,0
	vozilo sa nultim emisijama		0
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu između 12 i 18 tona ili ima tri osovine	emisijaska klasa CO ₂ 1	Euro 0	6,0
		Euro I Euro II Euro III	5,2
		Euro IV Euro V Euro VI	5,0
	emisijaska klasa CO ₂ 2		4,8
	emisijaska klasa CO ₂ 3		4,5
	vozilo sa niskim emisijama		2,5
	vozilo sa nultim emisijama		0
	Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu između 18 i 32 tone ili ima četiri osovine	emisijaska klasa CO ₂ 1	Euro 0
Euro I			6,9
Euro II			
Euro III			
Euro IV			6,7
Euro V Euro VI			
emisijaska klasa CO ₂ 2		6,4	
emisijaska klasa CO ₂ 3		6,0	
vozilo sa niskim emisijama		3,4	
vozilo sa nultim emisijama		0	
Teško teretno vozilo koje ima tehnički dozvoljenu najveću ukupnu masu veću od 32 tone ili ima pet ili više osovina	emisijaska klasa CO ₂ 1	Euro 0	9,1
		Euro I	8,1
		Euro II	
		Euro III	
			Euro IV

		Euro V	
		Euro VI	
	emisijska klasa CO ₂ 2		7,6
	emisijska klasa CO ₂ 3		7,2
	vozilo sa niskim emisijama		4,0
	vozilo sa nultim emisijama		0

MINIMALNI ZAHTJEVI ZA NAPLATU NAKNADE ZBOG ZAGUŠENJA

Ovim prilogom utvrđuju se minimalni zahtjevi za naplatu naknade zbog zagušenja saobraćaja.

1. Djelovi putne mreže na kojima se naplaćuje naknada zbog zagušenja, vozila i vremenski periodi obuhvaćeni naplatom

Upravljač puta određuje:

- 1) dio ili djelove putne mreže na kojima se naplaćuje naknada zbog zagušenja;
- 2) klasifikaciju djelova putne mreže na kojima se naplaćuje naknada zbog zagušenja na većim i manjim gradovima;
- 3) periode u kojima se naknada naplaćuje za svaku pojedinačnu dionicu putne mreže.

Ako se u tokom određenog perioda naplate primjenjuju različiti nivoi naknade, upravljač puta je dužan da odredi početak i kraj svakog perioda u kojem se primjenjuje određeni nivo naknade.

Za određivanje klasifikacije svake pojedinačne dionice puta koriste se kriterijumi dati u Tabeli 1.

Tabela 1

Kategorija puta	Kriterijum za klasifikaciju
veći gradovi	Dionice putne mreže koje prolaze unutar aglomeracija sa 250.000 ili više stanovnika.
manji gradovi	Dionice putne mreže koje ne prolaze unutar aglomeracija sa 250.000 ili više stanovnika.

Faktori ekvivalentnosti dati u Tabeli 2 koriste se za utvrđivanje odnosa između nivoa naknada zbog zagušenja za različite kategorije vozila.

Tabela 2

Kategorija vozila	Faktor ekvivalentnosti
Laka vozila	1
Teška teretna vozila	1,9
Autobusi	2,5
Skup vozila	2,9

2. Iznos naknade zbog zagušenja

Za svaku kategoriju vozila, dionicu puta i vremenski period, određuje se pojedinačni iznos naknade zbog zagušenja, utvrđen u skladu sa odredbama tačke 1 ovog priloga, uzimajući u obzir referentne vrijednosti iz Priloga 9 ovog pravilnika.

Sistem naplate naknade zbog zagušenja mora biti transparentan, javno objavljen i dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima.

Prije uvođenja naknade zbog zagušenja, blagovremeno se objavljuju:

1) svi parametri, podaci i druge informacije koje omogućavaju razumijevanje načina na koji se klasifikuju putevi i vozila, kao i određivanja vremenskih perioda primjene naknade zbog zagušenja;

2) detaljan opis naknada zbog zagušenja koje se primjenjuju na svaku kategoriju vozila, na svakom putnom segmentu i za svaki vremenski period.

Naknada zbog zagušenja se utvrđuje nakon razmatranja i analize rizika od preusmjerenja saobraćaja, uzimajući u obzir negativne efekte na bezbjednost saobraćaja, životnu sredinu i nivo zagušenja, kao i moguća rješenja za ublažavanje tih rizika.

3. Praćenje

Upravljač puta kontinuirano prati uticaj sistema naplate naknada zbog zagušenja na smanjenje zagušenja.

Najmanje jednom u tri godine vrši prilagođavanje strukture naknada, perioda naplate i posebnog iznosa naknade utvrđenog za svaku kategoriju vozila, vrstu puta i vremenski period, u odnosu na promjene u ponudi i potražnji u oblasti prevoza.

REFERENTNE VRIJEDNOSTI NAKNADE ZBOG ZAGUŠENJA

Referentne vrijednosti naknade zbog zagušenja za laka vozila date su u tabeli 1.

Naknade zbog zagušenja za druge kategorije vozila utvrđuju se množenjem iznosa naknade za laka vozila faktorima ekvivalentnosti predviđenim u Prilogu 8 ovog pravilnika.

Tabela 1

cent/vozilo- kilometar	veći gradovi	manji gradovi
Autoput	25,9	23,7
Ostale saobraćajnice	61,0	41,5

**MAKSIMALAN IZNOS KORISNIČKE NAKNADE ZA TEŠKA VOZILA PO EMISIONIM
KLASAMA VOZILA I BROJU OSOVINA**

Emisijska klasa vozila	Broj osovina	
	najviše tri osovine	četiri ili više osovina
Euro 0	1899	3185
Euro I	1651	2757
Euro II	1428	2394
Euro III	1242	2073
Euro IV	1081	1803
Euro V/EEV	940	1567
Euro VI	855	1425
<i>Napomena:</i> Korisnička naknada se iskazuje u eurima.		

VRIJEDNOST EMISIJA

Kriterijumi za vrijednost emisija zagađujućih materija za laka vozila, na osnovu kojih se putarine i korisničke naknade prilagođavaju, dati su u tabeli ispod:

Putarina i korisnička naknada	5-15% ispod najviše cijene	15-25% ispod najviše cijene	25-35% ispod najviše cijene	Do 75% ispod najviše cijene
Vrijednost emisija	Euro-6d-temp-x(#)	Euro-6d-x(#)	Deklarisane maksimalne RDE vrijednosti emisija zagađujućih materija (##) < 80% primjenjivih graničnih vrijednosti	Vozila sa nultim emisijama

(#) oznaka x može biti prazna ili može sadržavati jednu od sljedećih oznaka (EVAP, EVAP-ISC, ISC ili ISC-FCM)

(##) odnosi se na emisije NO_x i PN, kako su navedene u tački 48.2 Potvrde o usklađenosti.

978.

Na osnovu člana 54 stav 5 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", broj 89/25) Ministarstvo finansija donijelo je

PRAVILNIK O SADRŽAJU I NAČINU PODNOŠENJA GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O DODIJELJNOJ DRŽAVNOJ POMOĆI

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj i način podnošenja godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći

Član 2

Godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći (u daljem tekstu: godišnji izvještaj) sadrži analitički prikaz podataka o dodijeljenim državnim pomoćima u godini na koju se izvještaj odnosi, kao i uporedne podatke za dvije godine koje prethode godini na koju se taj izvještaj odnosi.

Pri izradi godišnjeg izvještaja Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) koristi podatke dostavljene od strane davalaca državne pomoći, kao i podatke preuzete iz Registara dodijeljenih državnih pomoći i pomoći male vrijednosti.

Član 3

Podaci za izradu godišnjeg izvještaja dostavljaju se Agenciji u štampanoj i elektronskoj formi na Obrascu dodijeljenih državnih pomoći i Obrascu dodijeljenih pomoći male vrijednosti.

Član 4

Godišnji izvještaj treba da sadrži metodologiju izrade i ocjene instrumenata državne pomoći uključujući osnov, način prikupljanja, obrade i prikaza podataka, kao i analitički prikaz dodijeljenih državnih pomoći po kategorijama i instrumentima dodjele.

Analitički prikaz iz stava 1 ovog člana obuhvata podatke o dodijeljenim državnim pomoćima razvrstanim prema:

- 1) horizontalnim državnim pomoćima, naročito za:
  - a) istraživanje, razvoj i inovacije;
  - b) zaštitu životne sredine i energetske efikasnost;
  - c) mala i srednja preduzeća;
  - d) zapošljavanje;
  - e) usavršavanje i obuku zaposlenih;
  - f) kulturu i zaštitu kulturne baštine;
  - g) sport i razvoj sportske i rekreativne infrastrukture;
  - h) za razvoj lokalne infrastrukture;
  - i) sanacija i restrukturiranje privrednih društava u poteškoćama;
- 2) regionalnim državnim pomoćima;
- 3) sektorskim državnim pomoćima bez poljoprivrede i ribarstva, naročito za:
  - a) finansijski sektor;
  - b) saobraćaj (drumski, željeznički, pomorski, vazdušni i luke pomorskog saobraćaja);
  - c) čeličnu industriju;
  - d) brodogradnju;
  - e) energetiku;
  - f) medije i audiovizuelne djelatnosti;

- g) javne radiodifuzne usluge;
- h) poštanske usluge;
- 4) pomoćima dodijeljenim u formi posebnih instrumenata državne pomoći, naročito za:
  - a) garancije;
  - b) prodaju ili druge vidove raspolaganja državnom imovinom po povlašćenim uslovima;
  - c) osiguranje izvoznih kredita;
  - d) fiskalne mjere;
  - e) rizični kapital i druga kapitalna ulaganja, uključujući ulaganja države zajedno sa privatnim investitorima;
  - f) finansijske transfere privrednim društvima koja obavljaju djelatnost od javnog interesa;
  - g) zajmove i subvencionisane kredite;
  - h) davanje roba i usluga po povlašćenim uslovima;
  - i) mjere u okviru restrukturiranja, uključujući konverziju duga u kapital i otpise potraživanja; i
  - j) druge oblike posebnih instrumenata pomoći koji su u skladu sa važećim propisima i pravilima o državnoj pomoći;
- 5) pomoćima dodijeljenim za sankciju štete uzrokovane prirodnim katastrofama, kriznim situacijama ili drugim događajima van uticaja učesnika na tržištu, a koje imaju značajan uticaj na ekonomske tokove, uključujući i privremene okvire koje utvrđuje Evropska komisija.

Metodologija izrade i ocjene instrumenata državne pomoći iz stava 1 ovog člana data je u Prilogu 1 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Pored podataka iz st. 1 i 2 ovoga člana, godišnji izvještaj sadrži i podatke o pomoći male vrijednosti i pomoći male vrijednosti dodijeljene privrednim subjektima koji pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa, a koje davaoci ovih pomoći dostavljaju Agenciji u skladu sa propisima koji uređuju pravila i uslove dodijele te pomoći.

Podaci iz stava 3 ovog člana iskazuju se u ukupnom iznosu.

U izvještaju iz stava 1 ovog člana ne unose se podaci o pomoći:

- 1) dodijeljenoj domaćinstvima, licima sa invaliditetom, za infrastrukturne projekte (ako je pristup infrastrukturi obezbijeđen za sve potencijalne korisnike pod jednakim uslovima);
- 2) koja ima karakter opštih mjera i dostupna je svim subjektima pod istim uslovima (kvote, javne nabavke, tehnički standardi, opšte mjere poreske politike), i
- 3) dodijeljenoj za potrebe odbrane.

Član 5

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu podnošenja i sadržaju godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći ("Službeni list CG", broj 98/20).

Član 6

Obrazac dodijeljenih državnih pomoći, Obrazac dodijeljenih pomoći male vrijednosti i Prilog 1 su sastavni dio ovog pravilnika.

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 14/2-03-040/26-12830/2

Podgorica, 07. aprila 2026. godine

Ministar,
mr **Novica Vuković**, s.r.

METODOLOGIJA IZRADE I OCJENE INSTRUMENATA DRŽAVNE POMOĆI

A – Subvencije, poreska oslobođenja i otpis duga

Subvencije i poreska oslobođenja čine prvu grupu instrumenata kod kojih cjelokupan iznos transferisan korisniku predstavlja pomoć. Ova grupa se dijeli na dvije podgrupe:

- **A1 – Subvencije** (subvencije, neposredne subvencije kamata, otpis duga po osnovu zajma, prinudna nagodba i stečaj);
- **A2 – Poreska oslobođenja, izuzeća i olakšice**, koje predstavljaju različite oblike umanjjenja poreskih obaveza privrednim subjektima, kao što su: olakšice za ulaganja u manje razvijenim područjima – niža stopa poreza na dobit; olakšice i oslobođenja za poreske obveznike koji posluju u slobodnim zonama – niža stopa poreza na dobit; poreski podsticaji za zapošljavanje lica sa invaliditetom – niža stopa poreza na dobit; poreski podsticaji za istraživanje i razvoj – umanjjenje poreske osnovice za troškove istraživanja i razvoja.

U ovu grupu takođe spadaju snižavanje, oslobađanje, olakšice, izuzeće i otpis plaćanja doprinosa, odlaganje plaćanja poreza, kao i odlaganje ili otpis duga.

B – Učešće u vlasničkom kapitalu

Država može pružiti pomoć privrednom subjektu tako što svoje potraživanje prema tom subjektu pretvara u vlasnički udio, čime postaje suvlasnik tog privrednog društva. U ovu grupu spadaju: državna ulaganja u vlasnički kapital preduzeća koja nijesu usmjerena na ostvarivanje dobiti, kapitalna ulaganja i rizični kapital, konverzija duga prema državi u vlasnički udio, prodaja državne imovine pod povoljnim uslovima, odricanje od isplate dobiti preduzeća na koju država ima pravo po osnovu učešća u vlasništvu i slično. Ovaj oblik pomoći se najčešće primjenjuje kod privrednih društava u teškoćama, kojima država na ovaj način nastoji pomoći u restrukturiranju.

C – Finansijski transferi

- **C1 – Povoljni krediti** – krediti koje država direktno, putem ovlašćenih pravnih lica ili poslovnih banaka, odobrava privrednim subjektima po povoljnijim uslovima od tržišnih, tj. uz niže kamatne stope, duži grejs period ili duži rok otplate. Takvi krediti se obično dodjeljuju privrednim društvima u teškoćama koja ne bi mogla dobiti kredit pod tržišnim uslovima, a najčešće se realizuju preko Razvojne banke Crne Gore. U ovu grupu spadaju i zajmovi privrednim društvima u teškoćama.

D – Garancije i opozvane garancije

Obuhvataju državne garancije koje se izdaju radi osiguranja od komercijalnih i nekomercijalnih rizika, u nominalnom iznosu. Državne garancije omogućavaju korisniku da dobije kredit pod povoljnijim uslovima od onih koji važe na finansijskom tržištu.

Garancija se, po pravilu, ne smatra državnom pomoći ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- korisnik kredita nije u finansijskim teškoćama;
- može dobiti kredit na tržištu bez posredovanja države;

- garancija je povezana sa konkretnom finansijskom transakcijom, ograničena po iznosu i trajanju;
- ne pokriva više od 80% finansijske obaveze;
- za garanciju se naplaćuje tržišna naknada.

Samo ako su svi navedeni uslovi ispunjeni, garancija se ne smatra državnom pomoći. U ovu grupu spadaju i opozvane garancije, kod kojih je element pomoći jednak iznosu opozvane garancije

Numerička oznaka	Instrument	Element pomoći
A1	Subvencije	Ukupna vrijednost primljene subvencije
A1	Neposredne subvencije kamata	Ukupna vrijednost primljene subvencije (ili neisplaćenog dijela kamata)
A1	Oprost duga po osnovu kredita	Vrijednost otpisanog duga
A1	Prisilna nagodba i stečaj	Procijenjeni umanjeni iznos nagodbe ili potraživanja iz stečajne mase u odnosu na ostale povjeriocyte, usljed svjesno prouzrokovanog slabijeg položaja države kao povjerioca u postupku nagodbe ili stečaja
A2	Oprost poreza, poreska oslobođenja, izuzeća i olakšice	Ne obuhvata poreske olakšice opšteg karaktera (npr. porez na dobit prema Zakonu o porezu na dobit), već samo one koje su specifične za određenog privrednog subjekta ili područje. Državna pomoć je ukupan izračunati iznos izuzeća ili olakšice.
A2	Snižavanje, oslobađenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	Državnu pomoć čini ukupan izračunati iznos. Ne smatraju se državnom pomoći olakšice opšteg karaktera.

A2	Odlaganje plaćanja poreza	Iznos kamate obračunate prema referentnoj kamatnoj stopi za period odlaganja, sveden na sadašnju vrijednost
A2	Otpis duga	Iznos otpisanog duga
A2	Odlaganje pri izmirenju duga	Iznos kamate obračunate prema referentnoj stopi za period odlaganja, sveden na sadašnju vrijednost
B1	Ulaganja u vlasnički kapital	Državna pomoć predstavlja iskazanu vrijednost koristi za korisnika pomoći
Numerička oznaka	Instrument	Element pomoći
B1	Kapitalna ulaganja i rizični kapital	Element državne pomoći postoji u svim državnim ulaganjima čiji primarni cilj nije ostvarivanje dobiti; element državne pomoći je iskazana vrijednost koristi za korisnika državne pomoći. Ovaj instrument obuhvata ulaganja u vlasnički kapital, investiciona ulaganja i rizični kapital.
B1	Pretvaranje duga u vlasnički udio	Element državne pomoći postoji u slučaju kada je država u nepovoljnijem položaju od ostalih povjerilaca; državna pomoć je iskazana vrijednost koristi za korisnika pomoći koja proizlazi zbog nepovoljnijeg položaja države
B1	Prodaja državne imovine pod povoljnim uslovima	Državna pomoć je razlika između tržišne vrijednosti imovine i cijene po kojoj se imovina prodaje

B1	Odricanje od isplate dobiti preduzeća	Dio raspodijeljene dobiti koji država ne preuzima u skladu sa svojim vlasničkim udjelom predstavlja državnu pomoć u cijelosti.
C1	Povoljni krediti	Razlika između referentne kamatne stope i povoljne kamatne stope po kojoj je kredit odobren; tako dobijena razlika se svodi na sadašnju vrijednost
C1	Krediti privrednim društvima u poteškoćama	Razlika između referentne kamatne stope za privredna društva u poteškoćama i ugovorene povoljne kamatne stope; tako dobijena razlika se svodi na sadašnju vrijednost. Državna pomoć sadržana u ovakvim kreditima može iznositi i do 100% vrijednosti kredita.
Numerička oznaka	Instrument	Element pomoći
D	Garancije	Razlika između tržišne cijene garancije i cijene državne garancije koja je niža; za privredna društva u poteškoćama državna pomoć može iznositi i do 100% vrijednosti garancije. Aktivirana (naplaćena) garancija čini državnu pomoć u iznosu od 100%. Tržišna cijena garancije utvrđuje se na osnovu pravila o državnoj pomoći u obliku garancija.
E	Ostalo	

979.

Na osnovu člana 12 stav 4 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja („Službeni list CG”, br. 14/08 i 47/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

PRAVILNIK O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBJEKTE ZA DRŽANJE I UZGOJ SVINJA*

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi koje treba da ispunjavaju objekti i oprema za držanje i uzgoj svinja za priplod i tov, kao i način njihovog držanja.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **svinja** je životinja iz porodice svinja *Sus scrofa*, bez obzira na starost, koja se drži za priplod ili tov;
- 2) **nerast** je polno zreo mužjak svinje namijenjen priplodu;
- 3) **nazimica** je polno zrela ženka svinje koja se nije prasila;
- 4) **suprasna nazimica** je polno zrela mlada ženka svinja koja je prvi put ostala gravidna, ali se još nije prasila;
- 5) **krmača** je ženka svinje nakon prvog prašenja;
- 6) **krmača dojilja** je ženka svinja između perinatalnog perioda do zalučenja prasadi;
- 7) **suprasna krmača** je ženka svinje u periodu između zalučenja prasadi i perinatalnog perioda;
- 8) **sisanče** je prase od rođenja do zalučenja;
- 9) **odbijeno prase** je prase od odbijanja do desete nedjelje starosti;
- 10) **svinja za uzgoj** je svinja od desete nedjelje starosti do klanja i/ili rasploda.

Član 3

Objekti za držanje i uzgoj svinja pored uslova utvrđenih propisom kojim se uređuju objekti i oprema za držanje i uzgoj životinja za proizvodnju, treba da ispunjavaju uslove date u Prilogu 1, koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

(1) Objekti za držanje i uzgoj svinja treba da ispunjavaju sledeće uslove kada su slobodne površine u pitanju:

1) slobodna površina poda u odnosu na tjelesnu masu, za zalučenu prasad ili tovljenike, koji se drže u grupi za svaku jedinku, osim nazimica nakon pripusta i krmača, treba da bude:

- 0,15 m² do 10 kg žive vage;
- 0,20 m² od 10 kg do 20 kg žive vage;
- 0,30 m² od 20 kg do 30 kg žive vage;
- 0,40 m² od 30 kg do 50 kg žive vage;
- 0,55 m² od 50 kg do 85 kg žive vage;
- 0,65 m² od 85 kg do 110 kg žive vage;
- 1,00 m² za više od 110 kg žive vage.

2) kada se suprasne nazimice i krmače drže u grupi najmanja površina poda za svaku suprasnu nazimicu treba da iznosi 1,64 m², a za svaku krmaču 2,25 m².

3) kada se u grupi drže manje od šest jedinki, slobodna podna površina treba da se uveća za 10%, a ako se u grupi drži 40 ili više životinja, slobodna podna površina po životinji može se smanjiti za 10%.

(2) Za svaku suprasnu nazimicu treba da bude obezbijeđen čvrst i pun pod površine od najmanje 0,95 m² od slobodne podne površine dok za svaku suprasnu krmaču treba obezbijediti čvrst i pun pod u površini od najmanje 1,30 m² od čega je najviše 15% predviđeno za otvore za drenažu.

Član 5

(1) Najveći razmak između rešetki za svinje koje se drže na podu sa betonskim rešetkama, treba da iznosi za:

- 1) sisančad 11 mm;
- 2) zalučenu prasad 14 mm;
- 3) tovljenike 18 mm;
- 4) nazimice i krmače 20 mm.

(2) Najmanja širina betonskih rešetki iz stava 1 ovog člana za sisančad i zalučenu prasad iznosi 50 mm, a za tovljenike, nazimice i krmače 80 mm.

Član 6

(1) Krmače i nazimice koje su smještene u objekte za držanje i uzgoj svinja ne treba da budu vezane.

(2) Krmače i nazimice se drže u grupi od četvrte nedjelje nakon osjemenjavanja ili pripusta do posljednje nedjelje prije očekivanog prašenja, a stranice boksa treba da budu duže od 2,8 m, a ako se u grupi nalazi manje od šest svinja, stranice boksa treba da budu duže od 2,4 m.

(3) Krmače i nazimice se drže u grupi od četvrte nedjelje nakon osjemenjavanja ili pripusta do posljednje nedjelje prije očekivanog prašenja, s tim da se u objektu u kome se uzgaja manje od deset krmača i nazimica, mogu držati u individualnim boksovima, tako da imaju dovoljno prostora da se okrenu bez teškoća.

(4) Krmačama i nazimicama treba obezbijediti stalan pristup materijalima u skladu sa uslovima datim u Prilogu 1.

(5) Krmačama i nazimicama koje se drže u grupama treba obezbijediti dovoljnu količinu hrane primjenom sistema kojim se obezbjeđuje da svaka jedinka dobije dovoljno hrane čak i kad postoji suparništvo za hranu.

(6) Svim suprasnim krmačama i nazimicama treba obezbijediti hranu sa dovoljnom količinom voluminozne hrane, dovoljno hrane sa visokim sadržajem celuloze i dovoljno hrane bogate energijom, kako bi životinje bile site i zadovoljile potrebu za žvakanjem.

(7) Svinje agresivne prema drugim svinjama, svinje izložene agresiji ili svinje koje su bolesne ili povrijeđene, mogu se privremeno smjestiti u individualnim boksovima koji su dovoljno veliki da svinja može da se bez teškoće okrene, ustane i legne ako to nije u suprotnosti sa savjetom veterinara.

(8) Odredbe stava 3 ovog člana ne primjenjuju se na gazdinstva u kojima se drži i uzgaja manje od deset krmača.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima za objekte za držanje i uzgoj svinja („Službeni list CG“, br. 64/17 i 38/18).

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

---

* U ovaj pravilnik prenesene su odredbe Direktive br. 2008/120/EZ o utvrđivanju minimalnih standarda za zaštitu svinja.

Broj: 04-312/26-5529/

Podgorica, 06 aprila 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

I. OPŠTI USLOVI

1. U dijelu prostora u kojima se drže svinje izbjegava se stalna buka nivoa jačine od 85 dBA

i više. Potrebno je izbjegavati stalnu ili iznenadnu buku.

2. Svinje se najmanje osam sati dnevno drže na svjetlu jačine od najmanje 40 luksa.

3. Objekti za svinje grade se na način da omogućavaju životinjama da:

- imaju pristup prostoru za ležanje koji je fizički odgovarajući i toplotno izolovan, kao i odgovarajuće dreniran i čist i na kojem ima dovoljno mjesta da na njemu mogu:

- istovremeno ležati sve životinje,

- mogu normalno ležati i ustajati,

- mogu vidjeti druge svinje; međutim, u nedelji očekivanog prašenja i za vrijeme prašenja, krmače i nazimice mogu biti izvan vidokruga pripadnika iste vrste.

4. Svinje imaju stalan pristup dovoljnoj količini materijala kojim im se omogućava odgovarajuće istraživanje i manipulacija, poput slame, sijena, drveta, piljevine, komposta od gljiva, treseta ili njihove mješavine, a pri čemu se ne ugrožava zdravlje životinja.

5. Podovi su glatki, ali ne klizavi kako bi se sprečilo povređivanje svinja, te tako napravljeni i održavani da ne izazivaju svinjama povredu ili patnju, prilagođeni veličini i težini svinja i, ako nije obezbijeđena prostirka, treba da budu ravnih i stabilnih površina.

6. Sve svinje se hrane najmanje jednom dnevno. Ako se svinje hrane u grupi i ne po volji (*ad libitum*) ili automatskim sistemom za pojedinačno hranjenje životinja, svaka svinja treba imati pristup hrani u isto vrijeme kao i sve ostale u grupi.

7. Svinje starije od dvije nedjelje treba da imaju stalan pristup svježoj vodi za piće.

8. Ne treba izvoditi zahvate u druge svrhe, osim u svrhu liječenja ili dijagnostikovanja ili označavanja svinja u skladu sa odgovarajućim propisima, ako imaju za posledicu oštećenje ili gubitak osjetljivog dijela tijela ili promjenu strukture kostiju, uz sledeća izuzeća:

- ujednačeno smanjenje zuba brušenjem ili siječenjem najkasnije do sedmog dana života prasadi pri čemu ostaje nepovrijeđena glatka površina; kljove nerasta može se po potrebi skratiti kako bi se spriječilo ranjavanje drugih životinja ili iz bezbjedonosnih razloga,

- skraćivanje dijela repa,

- kastriranje mužjaka svinja drugim načinima, osim kidanjem tkiva,

- postavljanje prstena na nos dozvoljeno je samo u slobodnom sistemu držanja životinja u skladu sa nacionalnim propisima.

Skraćivanje repa i zuba ne sprovoditi se rutinski, već samo kada postoje dokazi da je došlo do ranjavanja krmača dojilja ili ušiju ili repova drugih svinja. Prije sprovođenja takvih zahvata, preduzimaju se druge mjere kako bi se spriječilo griženje repova ili druge loše navike, pri čemu treba voditi računa o načinu smještaja i gustini naseljenosti. U tu svrhu mijenjaju se neodgovarajući uslovi smještaja ili sistemi držanja. Bilo koji gore opisani zahvat obavlja veterinar ili osoba osposobljena i sa iskustvom obavljanja zahvata sa odgovarajućim sredstvima i pod higijenskim uslovima. Ako se kastracija ili skraćivanje repova sprovodi nakon sedmog dana života, sprovoditi je veterinar uz primjenu anestezije i sredstava za ublažavanje bola produženog dejstva.

Preporuke za utvrđivanje minimalnih uslova za zaštitu svinja u pogledu mjera za smanjenje potrebe skraćivanja repova objavljuje organ državne uprave nadležan za poslove veterinarsva na svojoj internet stranici.

II. POSEBNI USLOBI ZA RAZLIČITE KATEGORIJE SVINJA

1) Nerasti

Nerasti se drže i uzgajaju u boksu koji je izgrađen tako da omogućava nerastima da se mogu okretati i čuti, njušiti i vidjeti druge svinje. Slobodna površina poda na raspolaganju odraslom nerastu iznosi najmanje 6 m². Ako se boksevi koriste za prirodni pripust, površina poda na raspolaganju odraslom nerastu iznosi najmanje 10 m² u kojem se ne nalaze bilo kakve prepreke.

2) Krmače i nazimice

a) Preduzimaju se mjere za smanjenje agresije u grupi svinja na najmanju moguću mjeru.

b) Krmače i nazimice se, po potrebi, tretiraju protiv spoljašnjih i unutrašnjih parazita. Prije stavljanja u prostor za prašenje, krmače i nazimice se temeljno čiste.

c) U nedelji prije očekivanog prašenja krmačama i nazimicama se u dovoljnim količinama daje odgovarajući materijal za ležanje, osim ako to nije tehnički izvodljivo zbog sistema odvodnjavanja u objektima koji se primenjuje na gazdinstvu.

d) Obezbeđuje se slobodan prostor za krmače ili nazimice radi lakšeg prirodnog ili pomoći pri prašenju.

e) Prostori za prašenje u kojima krmače nisu vezane potrebno je opremiti nekom vrstom zaštite za prasad, npr. zaštitnom pregradom.

3) Sisančad

a) Dio ukupne površine poda, dovoljno velik da omogući svim životinjama istovremeni odmor, treba da bude pun ili prekriven slamom ili drugim odgovarajućim materijalom.

b) U prostoru za prašenje, prasad koja sisaju treba da imaju dovoljno mjesta za neometano sisanje.

c) Prasad mlađa od 28 dana ne odvajaju se od krmače, osim u slučajevima kada je ugroženo zdravlje ili dobrobit krmače ili prasadi.

Međutim, prasad koja sisaju mogu se odvojiti od krmače do sedam dana ranije ako se premjeste u posebne prostore koji su temeljno očišćeni i dezinfikovani prije premještanja nove grupe, i odvojene od prostora u kojima se drže krmače, kako bi se prenos bolesti na prasad sveo na najmanju moguću mjeru.

4) Odbijena prasad i tovljenici

a) Kada se svinje drže u grupama, preduzimaju se mjere za sprječavanje sukoba koji se ne smatraju normalnim ponašanjem.

b) Treba ih držati u grupama sa što manje međusobnog miješanja. Ako je miješanje svinja koje se ne poznaju neophodno, to treba učiniti što ranije, po mogućnosti prije ili do jedne nedelje nakon odlučivanja. Prilikom miješanja svinja, obezbeđuje se jednaka mogućnost za bjekstvo i skrivanje od drugih svinja.

c) Kada se utvrde znaci uporne borbe, uzroci se odmah istražuju i preduzimaju odgovarajuće mjere, na primer, po mogućnosti obezbjediti životinjama veće količine slame ili drugih materijala za istraživanje. Ugrožene životinje ili posebno agresivne životinje drže se odvojeno od grupe.

d) Upotreba sredstava za smirenje u svrhu olakšanog prilagođavanja miješanja svinja ograničava se u izuzetnim situacijama isključivo u konsultaciji sa veterinarom.

980.

Na osnovu člana 80 stav 6 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu („Službeni list CG”, br. 2/18, 4/18, 13/18, 25/19, 76/20 i 130/21), Ministarstvo turizma donijelo je

**UPUTSTVO
ZA MJERENJE BUKE OD ELEKTROAKUSTIČKIH I AKUSTIČKIH UREĐAJA U/IZ
UGOSTITELJSKIH OBJEKATA**

Član 1

Ovim uputstvom propisuje se način mjerenja nivoa buke koja potiče od elektroakustičkih i akustičkih uređaja u ugostiteljskim objektima (u daljem tekstu: buka), način mjerenja buke na otvorenom (van ugostiteljskog objekta), kao i način mjerenja buke koja potiče iz ugostiteljskih objekata u stambenom prostoru.

Član 2

Način mjerenja buke:

1) unutar ugostiteljskog objekta mjerenje nivoa buke vrši se na način što se uređaj za mjerenje buke postavi na sredini unutrašnjeg prostora;

2) van ugostiteljskog objekta mjerenje nivoa buke vrši se na način što se uređaj za mjerenje buke postavi na udaljenosti ne manjoj od 2 m, odnosno ne većoj od 3 m od najizloženije fasade ugostiteljskog objekta;

3) kada se mjeri buka na otvorenom, koja potiče iz ugostiteljskog objekta koji je na otvorenom (plažnog bara, otvorenog šanka, terase i slično), mjerenje nivoa buke vrši se na način što se uređaj za mjerenje buke postavi na udaljenosti od 3 m od objekta;

4) mjerenje nivoa buke u stambenom prostoru, koja potiče iz ugostiteljskih objekata, vrši se na način što se uređaj za mjerenje buke postavi na sredini stambenog prostora (prostorije koja je najizloženija ugostiteljskom objektu) na visini 1.5 m od poda.

Član 3

Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo za provođenje zakonskih mjera i radnji za zaštitu od buke u/iz ugostiteljskih objekata od elektroakustičkih i/ili akustičkih uređaja broj: 101-903/20 od 26. jula 2019. godine.

Član 4

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne”.

Broj: 07-330/26-330

Podgorica, 31. marta 2026. godine

Ministarka,
Simonida Kordić, s.r.

981.

Na osnovu Amandmana IX stav 1 tačka 6 Ustava Crne Gore („Sl.list CG“, broj 1/07 i 38/13), člana 105 stav 2, 3 i 4 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama („Sl.list CG“, br. 11/15, 28/15, 42/18, 60/24 i 92/25), Sudski savjet je na X sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donio

ODLUKU

Jeleni Čabarkapi, sudiji Vrhovnog suda Crne Gore, konstatuje se prestanak sudijske funkcije na dan 28.3.2026. godine.

Obrazloženje

Predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore, dopisom Su I br. 155/26 od 25.3.2026. godine, obavijestila je Sudski savjet da sudija Jelena Čabarkapa dana 28.3.2026. godine navršava 65 godina života i da na dan 25.3.2026. godine ima 29 godina, 7 mjeseci i 7 dana radnog staža, čime ispunjava uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju.

Sudski savjet je na X sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, shodno ingerencijama iz Amandmana IX stav 1 tačka 6 Ustava Crne Gore i člana 105 stav 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, konstatovao prestanak funkcije Jeleni Čabarkapi, sudiji Vrhovnog suda Crne Gore, budući da je imenovana ispunila uslov za sticanje prava na starosnu penziju iz člana 17 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu.

Broj: 01-2118/26-1

Podgorica, 30.3.2026. godine

Predsjednik,
prof. dr **Radoje Korać**

982.

Na osnovu člana 37 stav 1 tačka 13 Zakona o Državnom tužilaštvu („Službeni list Crne Gore, br. 11/15, 42/15, 80/17, 10/18, 76/20, 59/21, 54/24, 92/25 i 31/26), a u vezi sa članom 21 stav 7 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Službeni list Crne Gore, br. 16/16, 83/16, 21/2017, 42/17, 12/18, 42/18, 34/19, 146/21, 92/22, 152/22 i 48/24), Tužilački savjet je na V sjednici održanoj dana 7. aprila 2026. godine, donio

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O VARIJABILNOM DIJELU ZARADE ZA
ZAPOSLENE U DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**

Član 1

U Pravilniku o varijabilnom dijelu zarade za zaposlene u Državnom tužilaštvu („Sl. list CG”, br. 106/24 i 111/24) u članu 3 poslije stava 2 dodaje se novi stav, koji glasi:

„Za poslove iz st. 1 i 2 ovog člana pravo na varijabilni dio zarade može se ostvariti kvartalno”.

Član 2

U članu 5 poslije stava 3, dodaje se novi stav koji glasi:

„Prije podnošenja predloga, odnosno donošenja odluke o ostvarivanju prava na varijabilni dio zarade iz stava 1 ovog člana, pribavlja se potvrda, odnosno saglasnost o raspoloživim sredstvima od organizacione jedinice Sekretarijata Tužilačkog savjeta za poslove finansija i računovodstva”.

Član 3

Član 6 mijenja se i glasi:

„Akt o ostvarivanju prava na varijabilni dio zarade zaposlenog donosi Tužilački savjet, rukovodilac državnog tužilaštva, odnosno sekretar Sekretarijata Tužilačkog savjeta u zavisnosti od raspoloživih sredstava tokom tekuće fiskalne godine”.

Član 4

Član 7 mijenja se i glasi:

„Varijabilni dio zarade zaposlenom u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Odlukom o broju državnih tužilaca sa izuzetnim rezultatima i kvalitetom rada za izvršavanje poslova može se odrediti u visini do 30% prosječne neto zarade.

Za poslove koji nijesu u opisu poslova radnih mjesta iz člana 3 stav 2 ovog Pravilnika, varijabilni dio zarade može se odrediti u visini do 50% prosječne neto zarade”.

Član 5

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

TS br. 315/2026

Podgorica, 7. april 2026. godine

Predsjednik Tužilačkog Savjeta,
Milorad Marković, s.r.

983.

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 2 Zakona o osiguranju ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 78/06, 19/07, "Službeni list Crne Gore", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21 i 034/24) i člana 39 stav 3 Zakona o finansijskim konglomeratima ("Službeni list CG", br. 24/25 i 14/26), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 450. sjednici održanoj 7. 4. 2026. godine, donio je

ODLUKA

O DODATNOJ SUPERVIZIJI, ODNOSNO NADZORU TRANSAKCIJA U OKVIRU GRUPE I KONCENTRACIJE RIZIKA U OKVIRU FINANSIJSKOG KONGLOMERATA

Predmet

Član 1

Ovom odlukom uređuje se način vršenja dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika u okviru finansijskog konglomerata, koju vrši Agencije za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) u svojstvu koordinatora u saradnji sa drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom.

Utvrđivanje obima dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika

Član 2

Agencija, na način iz čl. 3 i 4 ove odluke, utvrđuje koje transakcije u okviru grupe i koje koncentracije rizika se, u okviru finansijskog konglomerata, smatraju značajnim za potrebe dodatne supervizije, odnosno nadzora.

Značajne transakcije u okviru grupe

Član 3

- (1) Značajne transakcije u okviru grupe odnose se naročito na:
- 1) ulaganja i međusobna potraživanja i obaveze između povezanih lica, uključujući nepokretnosti, obveznice, akcije, zajmove, hibridne i subordinisane instrumente, obavezujuće dužničke instrumente, ugovore za centralizovano upravljanje imovinom ili novčanim sredstvima ili za raspodjelu troškova, programe penzijskog osiguranja, pružanje usluga upravljanja, podrške poslovanju (back office) ili drugih usluga, isplatu dividendi, kamata i drugih potraživanja;
  - 2) garancije, obaveze, akreditive i druge vanbilansne transakcije;
  - 3) transakcije sa derivatima;
  - 4) kupovina, prodaja ili zakup imovine i obaveza;
  - 5) naknade povezane sa ugovorima o distribuciji u okviru grupe;
  - 6) transakcije za prenos izloženosti riziku između subjekata u okviru finansijskog konglomerata, uključujući transakcije sa društvima posebne namjene ili pomoćnim subjektima;
  - 7) poslovi osiguranja, reosiguranja i retrocesije;
  - 8) transakcije koje se sastoje od više međusobno povezanih radnji kojima se imovina ili obaveze prenose na subjekte koji nijesu dio finansijskog konglomerata, pri čemu se izloženost riziku u krajnjem prenosi na finansijski konglomerat.
- (2) Prilikom utvrđivanja vrsta značajnih transakcija u okviru grupe, određivanja odgovarajućih pragova značajnosti, rokova za izvještavanje i vršenja nadzora nad značajnim transakcijama regulisanih subjekata i mješovitih finansijskih holdinga, Agencija uzima u obzir:
- 1) specifičnu strukturu finansijskog konglomerata, složenost transakcija u okviru grupe, geografsku lokaciju druge ugovorne strane i činjenicu da li je druga ugovorna strana regulisani subjekat;

- 2) moguće efekte preliivanja rizika u okviru finansijskog konglomerata;
  - 3) moguće zaobilaženje sektorskih propisa;
  - 4) moguće sukobe interesa;
  - 5) solventnost i likvidnost druge ugovorne strane;
  - 6) transakcije između subjekata koji pripadaju različitim sektorima finansijskog konglomerata, ako već nijesu prijavljene na nivou tog sektora;
  - 7) transakcije u okviru istog finansijskog sektora koje nijesu već prijavljene u skladu sa sektorskim propisima.
- (3) Agencija može od regulisanih subjekata ili mješovitih finansijskih holdinga da zahtijeva dostavljanje sljedećih informacija o značajnim transakcijama u okviru grupe:
- 1) datume i iznose značajnih transakcija, nazive i matične brojeve ili druge identifikacione oznake relevantnih subjekata u grupi i drugih ugovornih strana, uključujući jedinstveni identifikator pravnog lica (LEI), kada je primjenljivo;
  - 2) kratak opis značajnih transakcija u okviru grupe prema vrstama transakcija iz stava 1 ovog člana;
  - 3) ukupan obim svih značajnih transakcija u okviru grupe određenog finansijskog konglomerata u toku izvještajnog perioda;
  - 4) informacije o načinu upravljanja sukobom interesa i rizicima preliivanja na nivou finansijskog konglomerata u vezi sa značajnim transakcijama u okviru grupe, uzimajući u obzir strategiju finansijskog konglomerata za objedinjavanje aktivnosti u finansijskom sektoru, odnosno sektorima bankarstva, osiguranja i investicionih usluga, ili sektorsku sopstvenu procjenu rizika, uključujući upravljanje sukobima interesa i rizicima preliivanja u vezi sa tim transakcijama.
- (4) Transakcije koje su izvršene kao dio jedinstvene ekonomske operacije sabiraju se u cilju obračunavanja pragova za utvrđivanje značajnih transakcija u okviru grupe propisanih zakonom.

Značajna koncentracija rizika

Član 4

- (1) Značajna koncentracija rizika kod regulisanih subjekata i mješovitih finansijskih holdinga u okviru finansijskog konglomerata postoji kada proizilazi iz izloženosti riziku prema drugim ugovornim stranama koje nijesu dio finansijskog konglomerata, ako su te izloženosti:
- 1) direktne ili indirektne;
  - 2) evidentirane u bilansu ili vanbilansu;
  - 3) povezane sa regulisanim ili neregulisanim subjektima, u istom ili različitim finansijskim sektorima finansijskog konglomerata; ili
  - 4) rezultat kombinacije ili međusobnog djelovanja izloženosti iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.
- (2) Rizik druge ugovorne strane, odnosno kreditni rizik, obuhvata naročito rizike povezane sa međusobno povezanim ugovornim stranama u okviru grupa koje nijesu dio finansijskog konglomerata, uključujući kumuliranje izloženosti prema tim ugovornim stranama.
- (3) Prilikom utvrđivanja vrsta značajne koncentracije rizika, određivanja odgovarajućih pragova značajnosti, rokova za izvještavanje i vršenja nadzora nad značajnom koncentracijom rizika kod regulisanih subjekata i mješovitih finansijskih holding društava, Agencija uzima u obzir:
- 1) solventnost i likvidnost na nivou finansijskog konglomerata i pojedinačnih subjekata u njegovom sastavu;
  - 2) veličinu, složenost i specifičnu strukturu finansijskog konglomerata, uključujući postojanje društava posebne namjene, pomoćnih subjekata i subjekata u trećim državama;
  - 3) strukturu upravljanja rizicima i karakteristike sistema upravljanja finansijskim konglomeratom;
  - 4) diverzifikaciju izloženosti i investicionog portfolija finansijskog konglomerata;
  - 5) diverzifikaciju finansijskih aktivnosti u pogledu geografskih područja i linija poslovanja;

- 6) odnos, korelaciju i međudjelovanje faktora rizika između subjekata u finansijskom konglomeratu;
  - 7) moguće efekte preliivanja rizika u okviru finansijskog konglomerata;
  - 8) moguće zaobilaženje sektorskih propisa;
  - 9) moguće sukobe interesa;
  - 10) nivo, odnosno obim rizika;
  - 11) moguće kumuliranje i međudjelovanje izloženosti subjekata koji pripadaju različitim finansijskim sektorima finansijskog konglomerata, ukoliko nijesu već prijavljene na nivou tog sektora;
  - 12) izloženosti unutar pojedinog finansijskog sektora finansijskog konglomerata koje nijesu prijavljene u skladu sa sektorskim propisima.
- (4) Agencija može od regulisanih subjekata ili mješovitih finansijskih holdinga zahtijevati dostavljanje sljedećih informacija o značajnoj koncentraciji rizika:
- 1) opis značajne koncentracije rizika prema vrstama rizika iz stava 1 ovog člana;
  - 2) strukturu značajne koncentracije rizika prema ugovornim stranama i grupama međusobno povezanih ugovornih strana, geografskim područjima, privrednim sektorima i valutama, uz navođenje naziva i matičnih ili drugih identifikacionih brojeva relevantnih subjekata finansijskog konglomerata i njihovih ugovornih strana, uključujući jedinstveni identifikator pravnog lica (LEI), kada je primjenljivo;
  - 3) ukupni iznos svake značajne koncentracije rizika na kraju izvještajnog perioda, vrednovan u skladu sa sektorskim propisima;
  - 4) iznos značajne koncentracije rizika, kada je primjenljivo, uzimajući u obzir tehnike ublažavanja rizika i faktore ponderisanja rizika;
  - 5) način upravljanja sukobom interesa i rizicima preliivanja na nivou finansijskog konglomerata u vezi sa značajnom koncentracijom rizika, uzimajući u obzir strategiju objedinjavanja aktivnosti u finansijskom sektoru, odnosno sektorima bankarstva, osiguranja i investicionih usluga, ili sektorsku sopstvenu procjenu rizika.

Ovlašćenja i zahtjevi Agencije u vršenju dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika u okviru finansijskog konglomerata

Član 5

- (1) U vršenju dodatne supervizije, odnosno nadzora nad finansijskim konglomeratom u skladu sa ovom odlukom, Agencija može da zahtijeva od regulisanih subjekata i mješovitih finansijskih holdinga da:
- 1) sprovedu transakcije u okviru grupe finansijskog konglomerata po tržišnim uslovima (arm"s length) ili da prijave transakcije koje nijesu sprovedene po tržišnim uslovima;
  - 2) odobravaju transakcije u okviru grupe na osnovu unaprijed utvrđenih internih procedura, uz učešće organa upravljanja ili administrativnog organa društva, u skladu sa sektorskim propisima;
  - 3) izvještavaju o značajnoj koncentraciji rizika i značajnim transakcijama u okviru grupe češće nego što je propisano sektorskim propisima;
  - 4) uspostave dodatne obaveze izvještavanja o značajnoj koncentraciji rizika i značajnim transakcijama u okviru grupe finansijskog konglomerata;
  - 5) poboljšaju procese upravljanja rizicima i mehanizme interne kontrole finansijskog konglomerata;
  - 6) dostave ili unaprijede planove za ponovno usklađivanje sa zahtjevima sprovedene supervizije, odnosno nadzora, uz utvrđivanje rokova za njihovo sprovođenje.
- (2) Agencija utvrđuje odgovarajuće pragove radi identifikovanja i praćenja značajne koncentracije rizika i značajnih transakcija u okviru grupe.

Stupanje na snagu

Član 6

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-225/2-26

Datum: 7. 4. 2026. godine

Predsjednik Savjeta,
Marko Ivanović, s.r.

984.

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 2 Zakona o osiguranju ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 78/06, 19/07, "Službeni list Crne Gore", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21 i 034/24) i člana 39 stav 3 Zakona o finansijskim konglomeratima ("Službeni list Crne Gore", br. 24/25 i 14/26), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 450. sjednici održanoj 7. 4. 2026. godine, donio je

ODLUKU O NAČINU OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA NA NIVOU FINANSIJSKOG KONGLOMERATA

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovom odlukom propisuje se način obračunavanja adekvatnosti kapitala na nivou finansijskog konglomerata u kojem najznačajniji dio čine društva za osiguranje, društva za reosiguranje i osiguravajući holding (u daljem tekstu: sektor osiguranja).

II. OBRAČUN REGULATORNOG KAPITALA

Otklanjanje višestrukog priznavanja i stvaranje regulatornog kapitala u okviru grupe

Član 2

Regulatorni kapital koji neposredno ili posredno proizilazi iz transakcija između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata ne uključuje se u obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva na nivou finansijskog konglomerata.

Prenosivost i raspoloživost regulatornog kapitala

Član 3

- (1) Regulatorni kapital priznat na nivou regulisanog subjekta, a koji prelazi iznos potreban za ispunjavanje zahtjeva solventnosti iz člana 7 ove odluke, ne uključuje se u obračun regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ni u zbir regulatornog kapitala pojedinačnih subjekata u okviru tog finansijskog konglomerata, osim ako ne postoje pravne, regulatorne ili praktične prepreke za njegov prenos između subjekata u finansijskom konglomeratu.
- (2) Regulisani subjekt koji je na čelu finansijskog konglomerata odgovoran za obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva dužan je da, prilikom dostavljanja rezultata obračuna i pratećih podataka Agenciji za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) kao nadležnom koordinatorskom, potvrdi i dokumentuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.

Regulatorni kapital na nivou sektora osiguranja

Član 4

- (1) Regulatorni kapital koji je priznat u sektoru osiguranja ne uključuje stavke osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, u smislu propisa kojim se uređuje adekvatnost kapitala društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje.
- (2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana može se koristiti isključivo za pokriće rizika sektora osiguranja, i ne može se smatrati prihvatljivim za pokriće rizika drugog finansijskog sektora u okviru tog finansijskog konglomerata.

Nedostatak regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata

Član 5

- (1) Ako se na nivou finansijskog konglomerata utvrdi nedostatak regulatornog kapitala, za njegovo pokriće mogu se koristiti samo stavke kapitala koje su prihvatljive prema sektorskim propisima sektora osiguranja i bankarskog sektora, i to naročito:
  - 1) stavke osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, utvrđene u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje;
  - 2) stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, utvrđene u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija.
- (2) Stavke kapitala iz stava 1 ovog člana koje se koriste za pokrivanje nedostataka regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata moraju biti stvarno raspoložive i prenosive u skladu sa članom 3 stav 1 ove odluke.

Dosljednost primjene

Član 6

Regulisani subjekti ili mješoviti finansijski holding u okviru finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, dužni su da izabranu metodu obračunavanja dodatnih kapitalnih zahtjeva primjenjuju dosljedno, osim ako Agencija, kao nadležni koordinator, ne odobri drugačije.

Zahtjev solventnosti

Član 7

- (1) Zahtjev solventnosti, u smislu ove odluke, čine kapitalni zahtjevi i kapitalni zahtjevi iznad minimalno propisanog, utvrđeni propisom kojim se uređuje poslovanje društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje.
- (2) Kapitalni zahtjevi i zahtjevi koji se odnose na solventnost na nivou finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, obračunavaju se na način utvrđen propisom kojim se uređuje poslovanje društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje.

Tretman međusektorskih ulaganja

Član 8

- (1) Ulaganja subjekata finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke u subjekte iz bankarskog sektora i sektora investicionih usluga, koja se u skladu sa sektorskim propisima odbijaju od kapitala, ne stvaraju dodatne kapitalne zahtjeve na nivou finansijskog konglomerata.

Fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za neregulisane subjekte finansijskog sektora

Član 9

- (1) Ako mješoviti finansijski holding ima ulaganje u neregulisani subjekat finansijskog sektora, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za taj subjekat obračunavaju se u skladu sa propisom kojim se uređuje poslovanje društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje, ako je sektor osiguranja najznačajniji sektor u finansijskom konglomeratu.
- (2) Za neregulisani subjekat finansijskog sektora koji nije subjekat iz stava 1 ovog člana, odnosno nije subjekat u kojem mješoviti finansijski holding ima ulaganja, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti obračunavaju se u skladu sa propisima kojima se reguliše sektor osiguranja ako je to najbliži finansijski sektor neregulisanog subjekta finansijskog sektora.
- (3) Određivanje najbližeg finansijskog sektora iz stava 2 ovog člana zasniva se na opsegu finansijskih djelatnosti konkretnog subjekta i mjeri u kojoj se te djelatnosti sprovode (npr. sektor u kojem subjekat pretežno obavlja djelatnost, kojem je ekonomski najviše izložen, ili u koji bi

bio klasifikovan da je regulisan i sl.), a u slučaju da nije moguće jasno utvrditi najbliži finansijski sektor, primjenjuju se sektorski propisi najznačajnijeg sektora u finansijskom konglomeratu.

III. METODE OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Metoda računovodstvene konsolidacije

Član 10

- (1) Regulatorni kapital finansijskog konglomerata obračunava se na osnovu konsolidovanih finansijskih izvještaja.
- (2) Dodatni kapitalni zahtjev za regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana čini pozitivna razlika između:
  - 1) regulatornog kapitala finansijskog konglomerata obračunatog na osnovu konsolidovane pozicije grupe, utvrđene u skladu sa sektorskim propisima, i
  - 2) zbira zahtjeva solventnosti za svaki posebni finansijski sektor u grupi.
- (3) Za izračunavanje regulatornog kapitala finansijskog konglomerata kod kojeg je najznačajniji sektor osiguranja, na nekonsolidovana ulaganja primjenjuje se sljedeće:
  - 1) značajna nekonsolidovana ulaganja u subjekte finansijskog sektora koji pripadaju bankarskom sektoru i sektoru investicionih usluga u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata;
  - 2) ostala nekonsolidovana ulaganja u subjekte bankarskog sektora i sektora investicionih usluga u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata u skladu sa relevantnim propisima bankarskog sektora i sektora investicionih usluga.
- (4) Svaka stavka regulatornog kapitala koju je izdao jedan subjekat finansijskog konglomerata, a koju drži drugi subjekat u okviru istog finansijskog konglomerata, odbija se od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ako prethodno nije isključena u postupku računovodstvene konsolidacije.
- (5) Subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom za potrebe odgovarajućeg računovodstvenog režima uključuje se u obračun u skladu sa sektorskim propisima o proporcionalnoj konsolidaciji ili uključivanju proporcionalnog udjela.
- (6) Kada sektorski propisi zahtijevaju obračun pragova ili ograničenja, pragovi ili ograničenja na nivou finansijskog konglomerata obračunavaju se na osnovu konsolidovanih podataka finansijskog konglomerata i nakon odbitaka iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (7) Regulisani subjekti koji ne podliježu superviziji na konsolidovanoj osnovi obračunavaju pragove i ograničenja pojedinačno, u skladu sa sektorskim propisima.
- (8) Prilikom sabiranja sektorskih zahtjeva solventnosti ne vrše se dodatna prilagođavanja, osim onih propisanih članom 8 ove odluke ili sektorskim propisima.
- (9) Agencija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode računovodstvene konsolidacije i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti.

Metoda dedukcije i agregacije

Član 11

- (1) Ako se koristi metoda dedukcije i agregacije, regulatorni kapital regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu obračunava se na osnovu finansijskog izvještaja svakog pojedinog subjekta u grupi.
- (2) Ako je regulatorni kapital regulisanog subjekta predmet regulatornih prilagođavanja vrijednosti u skladu sa sektorskim propisima, primjenjuje se jedan od sljedećih tretmana:
  - 1) filtrirani neto iznos dodaje se knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja ako povećava regulatorni kapital;
  - 2) filtrirani neto iznos odbija se od knjigovodstvene vrijednosti ulaganja ako smanjuje regulatorni kapital.

- (3) Kod finansijskih konglomerata kod kojih je najznačajniji sektor osiguranja, značajna ulaganja u subjekte bankarskog sektora i sektora investicionih usluga, koja nijesu u obliku učešća, odbijaju se u potpunosti od regulatornog kapitala subjekta koji drži taj instrument, u skladu sa sektorskim propisima.
- (4) Ulaganja između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata u instrumente kapitala koji se priznaju kao regulatorni kapital odbijaju se ili isključuju iz obračuna, uzimajući u obzir sektorska ograničenja.
- (5) Dodatni kapitalni zahtjev obračunava se kao pozitivna razlika između:
- 1) zbir regulatornog kapitala svakog pojedinačnog regulisanog i neregulisanog subjekta iz finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu; i
  - 2) zbir:
    - propisanih zahtjeva solventnosti za svaki regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u grupi, obračunatih u skladu sa sektorskim propisima, i
    - knjigovodstvene vrijednosti udjela u drugim subjektima u okviru grupe.
- (6) Obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz stava 5 ovoga člana primjenom metode dedukcije i agregacije vrši se primjenom sljedeće formule:

$$scar = \sum_{i=1}^{G_{fin}} x_i (OF_i) - \left(\sum_{i=1}^{G_{fin}} (REQ_i) + \sum_{j=1}^G (BV_j) \right)$$

$scar \geq 0$

pri čemu je:

scar - zahtjevi adekvatnosti kapitala;

OF_i - regulatorni kapital;

i - regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu;

REQ_i - zbir zahtjeva solventnosti;

G - grupa;

BV_j - knjigovodstvena vrijednost;

j - udjeli u drugim subjektima grupe.

- (7) Agencija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode dedukcije i agregacije, i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti, kao i dodatne podatke ili ponavljanje obračuna.

Kombinovana metoda

Član 12

- (1) Agencija može da odobri primjenu kombinovane metode za obračun adekvatnosti kapitala, samo ako:
- 1) nije razumno moguće primijeniti metodu računovodstvene konsolidacije iz člana 10 ove odluke ili metodu dedukcije i agregacije iz člana 11 ove odluke na sve subjekte u finansijskom konglomeratu, naročito zbog toga što je jedan ili više subjekata izvan obuhvata konsolidacije ili se nalaze u trećoj zemlji i nije moguće pribaviti pouzdane podatke za primjenu tih metoda; ili
  - 2) subjekti, na koje bi se metoda računovodstvene konsolidacije, odnosno metoda dedukcije i agregacije primjenjivala pojedinačno, su zbirno od zanemarljivog značaja za ciljeve dodatne supervizije, odnosno nadzora regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu.
- (2) Svi regulisani subjekti koji nijesu subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da primjenjuju metodu računovodstvene konsolidacije ili metodu dedukcije i agregacije.
- (3) Kada Agencija jednom da odobrenje za primjenu metode iz stava 1 ovog člana, ta metoda primjenjuje se dosljedno.

(4) Agencija može oduzeti odobrenje za primjenu kombinovane metode ako prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-255/3-26

Datum: 7. 4. 2026. godine

Predsjednik Savjeta,
Marko Ivanović, s.r.

985.

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 2 Zakona o osiguranju ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 78/06, 19/07, "Službeni list Crne Gore", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21 i 034/24) i člana 39 stav 3 Zakona o finansijskim konglomeratima ("Službeni list CG", br. 24/25 i 14/26), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 450. sjednici održanoj 7. 4. 2026. godine, donio je

ODLUKU

O SMJERNICAMA O NAČINU POSTUPANJA AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA U SPROVOĐENJU DODATNE SUPERVIZIJE FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

Član 1

Ovom odlukom propisuju se smjernice o načinu postupanja Agencije za nadzor osiguranja u sprovođenju dodatne supervizije finansijskih konglomerata u skladu sa članom 18 stav 1 Zakona o finansijskim konglomeratima (u daljem tekstu: Zakon), radi obezbjeđivanja efikasne međusektorske saradnje, razmjene informacija, koordinacije nadzornih aktivnosti i jedinstvene primjene zahtjeva u pogledu adekvatnosti kapitala, koncentracije rizika i transakcija u okviru grupe.

Član 2

Smjernice iz člana 1 ove odluke date su u prilogu ove odluke i čine njen sastavni dio.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-255/4-26

Datum: 7. 4. 2026. godine

Predsjednik Savjeta,
Marko Ivanović, s.r.

SMJERNICE

O NAČINU POSTUPANJA AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA U SPROVOĐENJU DODATNE SUPERVIZIJE FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

I. Predmet i područje primjene

1. Ovim smjernicama bliže se uređuje postupanje Agencije za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) u sprovođenju dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskih konglomerata u skladu sa članom 18 stav 1 Zakona, za društvo za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje koje je vodeći član grupe, radi obezbjeđivanja efikasne međusektorske saradnje sa Centralnom bankom Crne Gore i Komisijom za tržište kapitala (u daljem tekstu: drugi nadležni organi), razmjene i prikupljanja informacija, koordinacije nadzornih aktivnosti i jedinstvene primjene zahtjeva u pogledu adekvatnosti kapitala, koncentracije rizika i transakcija u okviru grupe.
2. Cilj ovih smjernica je da se jasno razgraniči uloga Agencije kao koordinatora i kao drugog nadležnog organa, unaprijede pravna sigurnost i operativne prakse, i izbjegne preklapanje nadležnosti i dvostruko izvještavanje nadležnih organa.

II. POSTUPAK RASPOREĐIVANJA, STRUKTURA SARADNJE I SPORAZUMI O SARADNJI

3. U smislu ovih smjernica, raspoređivanje je postupak prikupljanja i analiziranja informacija potrebnih za identifikovanje subjekata koji čine finansijski konglomerat iz člana 4 Zakona, a na osnovu kog Agencija sa drugim nadležnim organima sprovodi dodatnu superviziju, odnosno nadzor putem zaključenog sporazuma o saradnji u skladu sa članom 36 Zakona.
4. Kada je koordinator, u skladu sa članom 27 stav 3 Zakona, Agencija sprovodi postupak raspoređivanja subjekata koji čine finansijski konglomerat iz tačke 3 ovih smjernica u saradnji sa drugim nadležnim organima koji su izdali dozvole za rad regulisanim subjektima koji su dio finansijskog konglomerata. Na osnovu rezultata postupka raspoređivanja Agencija određuje odgovarajući obim dodatne supervizije, odnosno nadzora na osnovu organizacije, veličine i složenosti finansijskog konglomerata.
5. Postupak raspoređivanja iz tačke 4 ovih smjernica podrazumijeva naročito:
  - prikupljanje podataka o vlasničkoj i organizacionoj strukturi grupe;
  - identifikovanje regulisanih i neregulisanih subjekata relevantnih za dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
  - razvrstavanje subjekata po finansijskim sektorima;
  - utvrđivanje drugih nadležnih organa uključenih u dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
  - dokumentovanje rezultata raspoređivanja.
6. Agencija kao koordinator sprovodi postupak raspoređivanja najmanje jednom godišnje i pri svakoj značajnoj promjeni strukture grupe, i bez odlaganja dostavlja rezultate tih postupaka drugim nadležnim organima.

2.1. Struktura saradnje

7. Agencija kao koordinator organizuje i predsjedava sastancima kolegijuma nadležnih organa, u skladu sa članom 28 stav 5 Zakona, i u tom cilju:
  - saziva redovne i vanredne sastanke;
  - utvrđuje dnevni red sastanaka;
  - definiše odgovarajući broj učesnika na sastancima;
  - obezbjeđuje zapisnike i zaključke;
  - informiše druge nadležne organe o rezultatima sastanaka.
8. Po potrebi, Agencija može organizovati tematske ili operativne sastanke posvećene pojedinim rizicima ili subjektima dodatne supervizije, odnosno nadzora.

2.2. Sporazumi o saradnji sa drugim nadležnim organima

9. Agencija kao koordinator inicira i koordinira zaključivanje sporazuma o saradnji sa drugim nadležnim organima u skladu sa članom 36 Zakona.
10. Sporazumi iz tačke 9 ovih smjernica sadrže najmanje sljedeće informacije:
  - obim i učestalost razmjene informacija;
  - podjelu zadataka;
  - rokove i kanale komunikacije;
  - postupanje u vanrednim situacijama;
  - odredbe o povjerljivosti.
11. Agencija redovno preispituje i inicira ažuriranje sporazuma o saradnji iz tačke 9 ovih smjernica.

2.3. Sporazumi o saradnji sa nadležnim organima trećih zemalja

12. Ako finansijski konglomerat ima značajne subjekte u trećim zemljama, Agencija kao koordinator uključuje nadležne organe tih trećih zemalja u sporazume o saradnji za finansijski konglomerat, na osnovu člana 38 Zakona i sektorskih propisa koji se odnose na procjenu ekvivalentnosti supervizorskog okvira i zaštitu povjerljivih podataka.

III. KOORDINACIJA RAZMJENE INFORMACIJA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

3.1. Obuhvat i učestalost

13. Agencija kao koordinator koordinira razmjenu relevantnih informacija između nadležnih organa potrebnih za izvršavanje zadataka propisanih članom 27 Zakona, i u tom cilju naročito:
  - utvrđuje zahtjeve za dostavljanje informacija na nivou konglomerata;
  - objedinjuje primljene podatke;
  - distribuira relevantne informacije drugim nadležnim organima;
  - obezbjeđuje da se, u najvećoj mogućoj mjeri, koriste postojeći izvještajni sistemi;
  - preduzima potrebne radnje u cilju sprečavanja dupliranja izvještavanja;
  - utvrđuje rokove, formu i sadržaj obrazaca za dostavljanje informacija, naročito za potrebe prikupljanja informacija o koncentraciji rizika i transakcijama u okviru grupe.
14. Agencija, kada je primjenjivo, u zahtjev za dostavljanje informacija može da uključi i sve informacije koje su relevantne za testiranje otpornosti na stres finansijskih konglomerata, u skladu sa članom 25 Zakona.

3.2. Kanali za komunikaciju

15. Agencija kao koordinator utvrđuje kanale za komunikaciju, za prikupljanje i distribuciju informacija u vezi finansijskog konglomerata, a koji mogu uključivati sastanke kolegijuma, službene dopise, elektronsku poštu, telefonske/video pozive/konferencije i internet platforme.
16. Agencija vodi računa da se sve povjerljive i osjetljive informacije dostavljaju i dijele putem zaštićenih kanala za komunikaciju.

3.3. Komunikacija sa finansijskim konglomeratom

17. Agencija kao koordinator, odgovorna je za komuniciranje sa društvom za osiguranje, odnosno društvom za reosiguranje ili drugim subjektom koji je matično društvo koje predvodi grupu ili, u nedostatku matičnog društva, sa regulisanim subjektom sa najvećom ukupnom bilansnom sumom u najvećem finansijskom sektoru u grupi.

3.4. Komunikacija u vanrednoj situaciji

18. Agencija kao koordinator, nakon što je identifikovana vanredna situacija koja pogađa regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu, upozorava druge nadležne organe čiji nadzirani subjekti mogu biti pogođeni tom situacijom i koordinira razmjenu relevantnih informacija.

IV. NADZORNA PROCJENA FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

4.1. Procjena finansijskog stanja finansijskog konglomerata

19. Agencija kao koordinator sprovodi objedinjenu procjenu rizičnog profila konglomerata i inicira dijalog sa drugim mjerodavnim nadležnim organima u cilju sprovođenja nadzora i procjene finansijskog stanja finansijskog konglomerata.
20. Agencija identifikuje:
  - 1) glavne ranjivosti i nedostatke subjekata finansijskog konglomerata, uzimajući u obzir i njihove međusektorske veze; i
  - 2) pitanja kontrole i upravljanja rizicima u odnosu na usklađenost sa kapitalnim zahtjevima, i zahtjevima u vezi sa koncentracijom rizika i transakcijama u okviru grupe.

4.2. Procjena adekvatnosti kapitala

21. Agencija kao koordinator vrši procjenu politike planiranja kapitala regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu.

Procjena se vrši na nivou cijele grupe, i nadograđuje se i na slične analize sprovedene na sektorskom nivou i na osnovu pojedinačnih subjekata.
22. Procjene Agencije iz tačke 21 ovih smjernica ne utiču na ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala koji su utvrđeni sektorskim propisima.
23. Agencija u cilju pripreme za procjenu, uzima u obzir procjene koje su dali drugi nadležni organi i savjetuje se sa mjerodavnim nadležnim organima u pogledu izuzeća subjekta iz tog obračuna.

4.3. Procjena koncentracije rizika

24. Za potrebe sprovođenja dodatne supervizije, odnosno nadzora koncentracije rizika regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu, Agencija kao koordinator sprovodi procjenu načina na koji koncentracija rizika može da stvori potencijalne negativne efekte u finansijskom konglomeratu, sukob interesa i izbjegavanje poštovanja sektorskih propisa. U tom cilju, Agencija, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, zahtijeva dostavljanje informacija od regulisanih subjekata u okviru finansijskog konglomerata kako bi se dopunile informacije pribavljene kroz uspostavljene sisteme izvještavanja.
25. Agencija kao koordinator od drugih nadležnih organa može da zahtijeva sljedeće informacije, ako su dostupne:

- na koji način regulisani subjekti u okviru finansijskog konglomerata upravljaju izloženosti rizicima koje su u interakciji u različitim kategorijama rizika;
  - analizu i procjenu internog izvještavanja i sistema ograničenja podgrupa ili pojedinačnih subjekata u finansijskom konglomeratu;
  - koncentraciju rizika na sektorskom nivou, osim koncentracije rizika koju su već procijenili na prekograničnom nivou u okviru svakog sektora.
26. Agencija obavještava druge nadležne organe o svakoj nadzornoj aktivnosti ili mjerama koje su preduzete u odnosu na subjekte u okviru finansijskog konglomerata u vezi sa koncentracijom rizika.

4.4. Procjena transakcija u okviru grupe

27. U cilju sprovođenja dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu, Agencija kao koordinator, nadzire kako transakcije u okviru grupe mogu stvoriti potencijalne negativne efekte u finansijskom konglomeratu, sukobe interesa i izbjegavanje sektorskih propisa.
28. Za potrebe sprovođenja procjene iz tačke 27 ovih smjernica, Agencija može tražiti dodatne informacije od regulisanih subjekata u okviru finansijskog konglomerata, kao dodatak informacijama koje su već prikupljene putem postojećeg sistema izvještavanja u različitim jurisdikcijama i sektorima, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata.
29. Agencija kao koordinator konsultuje se sa drugim nadležnim organima u cilju utvrđivanja:
- vrsta transakcija u okviru grupe koje se nadziru, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, kao i značenje transakcije u okviru grupe iz člana 3 tačka 25 Zakona; i
  - praga izvještavanja za transakcije u okviru grupe, koji se zasniva na regulatornom kapitalu i/ili tehničkim rezervama.
30. Agencija obavještava druge nadležne organe o svakoj supervizorskoj, odnosno nadzornoj aktivnosti ili mjerama preduzetim prema subjektima u okviru finansijskog konglomerata u vezi sa transakcijama u okviru grupe.

4.5. Procjena mehanizama interne kontrole i postupka upravljanja rizicima

31. Agencija kao koordinator saraduje sa mjerodavnim nadležnim organima u cilju sprovođenja procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole. U tom cilju, Agencija prikuplja relevantne informacije od drugih nadležnih organa u pogledu procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole regulisanih subjekata, identifikovanih značajnih nedostataka, i metodologija koje se koriste u sprovođenju njihovih procjena.
32. Agencija kao koordinator obavještava druge nadležne organe o pojedinačnim procjenama, kao i o ukupnoj procjeni, kako bi ti nadležni organi procijenili adekvatnost sektorskog upravljanja rizicima i mehanizme kontrole za smanjivanje uticaja značajnih rizika finansijskog konglomerata i identifikovali potencijalne kanale koji mogu imati negativne efekte, i kako bi se postigao zajednički stav.

V. SUPERVIZORSKO PLANIRANJE I KOORDINACIJA AKTIVNOSTI NADZORA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

5.1. Planiranje nadzora i koordinacija aktivnosti

33. Nakon sprovedene analize u skladu sa poglavljem IV ovih smjernica, Agencija kao koordinator planira i koordinira supervizorske aktivnosti za sprovođenje dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, i uključuje ih u već uspostavljeni postupak rada kolegijuma. U tom cilju izrađuje godišnji plan dodatne supervizije, koji naročito sadrži:
- planirane supervizorske/nadzorne aktivnosti;
  - rokove;
  - raspodjelu zadataka;

- procjenu potrebnih resursa.

34. Kada je osnovala samo jedan sektorski kolegijum, Agencija uključuje supervizorske/nadzorne aktivnosti povezane sa nadzorom finansijskog konglomerata u koordinisani akcioni plan tog kolegijuma.

5.2. Planiranje za vanredne situacije

35. Agencija kao koordinator dužna je da utvrđuje i sprovodi plan za vanredne situacije, zasnovan na planovima koji su razvijeni na sektorskom nivou, za saradnju organa u vanrednim situacijama na nivou finansijskog konglomerata.

36. U slučaju nastupanja vanredne situacije, Agencija:

- o tome, bez odlaganja, obavještava druge nadležne organe;
- organizuje hitne sastanke;
- pojačava frekvenciju razmjenjivanja informacija;
- koordinira supervizorske/nadzorne mjere.

37. Ako plan za vanredne situacije postoji samo u odnosu na jedan sektor, Agencija taj plan dostavlja i drugim nadzornim organima odgovornim za druge sektore, i uključuje kontakt podatke tih nadzornih organa u plan za vanredne situacije.

VI. POSTUPANJE AGENCIJE KADA NIJE KOORDINATOR

38. Kada nije koordinator, Agencija saraduje sa koordinatorom određenim za određeni finansijski konglomerat i drugim nadležnim organima radi sprovođenja dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskih konglomerata.

39. U vezi sa saradnjom iz tačke 38 ovih smjernica, Agencija:

- bez odlaganja dostavlja informacije na zahtjev koordinatora;
- obavještava koordinatora o svim značajnim događajima koji mogu uticati na finansijsko stanje konglomerata;
- učestvuje u zajedničkim procesima izvještavanja;
- učestvuje u zajedničkim procjenama rizika;
- daje mišljenja i predloge supervizirskih/nadzornih mjera;
- sprovodi dogovorene nadzorne aktivnosti prema subjektima iz svoje nadležnosti;
- postupa u skladu sa sporazumima o saradnji zaključenim sa koordinatorom i drugim nadležnim organima.

986.

Na osnovu člana 39 stav 2 Zakona o finansijskim konglomeratima („Službeni list CG“, br. 24/25 i 14/26), Komisija za tržište kapitala Crne Gore, na 179. sjednici održanoj 3. aprila 2026. godine, donijela je

PRAVILA

O DODATNOJ SUPERVIZIJI, ODNOSNO NADZORU TRANSAKCIJA U OKVIRU GRUPE I KONCENTRACIJE RIZIKA U OKVIRU FINANSIJSKOG KONGLOMERATA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se način vršenja dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika u okviru finansijskog konglomerata, koju vrši Komisija za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) u svojstvu koordinatora, u saradnji sa drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom, za regulisane subjekte za koje je Komisija nadležna u skladu sa zakonom.

Utvrđivanje obima dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika

Član 2

Komisija, na način iz čl. 3 i 4 ovih pravila, utvrđuje koje se transakcije u okviru grupe i koncentracije rizika u okviru finansijskog konglomerata, smatraju značajnim za potrebe dodatne supervizije, odnosno nadzora.

Značajne transakcije u okviru grupe

Član 3

- (1) Značajne transakcije u okviru grupe odnose se naročito na:
- 1) ulaganja i međusobna potraživanja i obaveze između povezanih lica, uključujući nepokretnosti, obveznice, akcije, zajmove, hibridne i subordinisane instrumente, obavezujuće dužničke instrumente, ugovore za centralizovano upravljanje imovinom ili novčanim sredstvima ili za raspodjelu troškova, programe penzijskog osiguranja, pružanje usluga upravljanja, podrške poslovanju (back office) ili drugih usluga, isplatu dividendi, kamata i drugih potraživanja;
  - 2) garancije, obaveze, akreditive i druge vanbilansne transakcije;
  - 3) transakcije sa derivatima;
  - 4) kupovina, prodaja ili zakup imovine i obaveza;
  - 5) naknade povezane sa ugovorima o distribuciji u okviru grupe;
  - 6) transakcije za prenos izloženosti riziku između subjekata u okviru finansijskog konglomerata, uključujući transakcije sa društvima posebne namjene ili pomoćnim subjektima;
  - 7) poslovi osiguranja, reosiguranja i retrocesije;
  - 8) transakcije koje se sastoje od više međusobno povezanih radnji kojima se imovina ili obaveze prenose na subjekte koji nijesu dio finansijskog konglomerata, pri čemu se izloženost riziku u krajnjem prenosi na finansijski konglomerat.
- (2) Prilikom utvrđivanja vrsta značajnih transakcija u okviru grupe, određivanja odgovarajućih pragova značajnosti, rokova za izvještavanje i vršenja nadzora nad značajnim transakcijama regulisanih subjekata iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom i mješovitih finansijskih holdinga, Komisija uzima u obzir:
- 1) specifičnu strukturu finansijskog konglomerata, složenost transakcija u okviru grupe, geografsku lokaciju druge ugovorne strane i činjenicu da li je druga ugovorna strana regulisani subjekat;

- 2) moguće efekte preliivanja rizika u okviru finansijskog konglomerata;
  - 3) moguće zaobilaženje sektorskih propisa;
  - 4) moguće sukobe interesa;
  - 5) solventnost i likvidnost druge ugovorne strane;
  - 6) transakcije između subjekata koji pripadaju različitim sektorima finansijskog konglomerata, ako već nijesu prijavljene na nivou tog sektora;
  - 7) transakcije u okviru istog finansijskog sektora koje nijesu već prijavljene u skladu sa sektorskim propisima;
  - 8) specifičnosti poslovanja regulisanih subjekata iz sektora investicionih usluga, uključujući upravljanje imovinom i portfolijom.
- (3) Komisija može od regulisanih subjekata iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom ili mješovitih finansijskih holdinga da zahtijeva dostavljanje sljedećih informacija o značajnim transakcijama u okviru grupe:
- 1) datume i iznose značajnih transakcija, nazive i matične brojeve ili druge identifikacione oznake relevantnih subjekata u grupi i drugih ugovornih strana, uključujući jedinstveni identifikator pravnog lica (LEI), kada je primjenljivo;
  - 2) kratak opis značajnih transakcija u okviru grupe prema vrstama transakcija iz stava 1 ovog člana;
  - 3) ukupan obim svih značajnih transakcija u okviru grupe određenog finansijskog konglomerata u toku izvještajnog perioda;
  - 4) informacije o načinu upravljanja sukobom interesa i rizicima preliivanja na nivou finansijskog konglomerata u vezi sa značajnim transakcijama u okviru grupe, uzimajući u obzir strategiju finansijskog konglomerata za objedinjavanje aktivnosti u finansijskom sektoru, odnosno sektorima bankarstva, osiguranja i investicionih usluga, ili sektorsku sopstvenu procjenu rizika, uključujući upravljanje sukobima interesa i rizicima preliivanja u vezi sa tim transakcijama.
- (4) Transakcije koje su izvršene kao dio jedinstvene ekonomske operacije sabiraju se u cilju obračunavanja pragova za utvrđivanje značajnih transakcija u okviru grupe propisanih zakonom.

Značajna koncentracija rizika

Član 4

- (1) Značajna koncentracija rizika kod regulisanih subjekata i mješovitih finansijskih holdinga u okviru finansijskog konglomerata postoji kada proizilazi iz izloženosti riziku prema drugim ugovornim stranama koje nijesu dio finansijskog konglomerata, ako su te izloženosti:
- 1) direktne ili indirektne;
  - 2) evidentirane u bilansu ili vanbilansu;
  - 3) povezane sa regulisanim ili neregulisanim subjektima, u istom ili različitim finansijskim sektorima finansijskog konglomerata; ili
  - 4) rezultat kombinacije ili međusobnog djelovanja izloženosti iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.
- (2) Rizik druge ugovorne strane, odnosno kreditni rizik, obuhvata naročito rizike povezane sa međusobno povezanim ugovornim stranama u okviru grupa koje nijesu dio finansijskog konglomerata, uključujući kumuliranje izloženosti prema tim ugovornim stranama.
- (3) Prilikom utvrđivanja vrsta značajne koncentracije rizika, određivanja odgovarajućih pragova značajnosti, rokova za izvještavanje i vršenja nadzora nad značajnom koncentracijom rizika kod regulisanih subjekata iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom i mješovitih finansijskih holdinga, Komisija uzima u obzir:
- 1) solventnost i likvidnost na nivou finansijskog konglomerata i pojedinačnih subjekata u njegovom sastavu;
  - 2) veličinu, složenost i specifičnu strukturu finansijskog konglomerata, uključujući postojanje društava posebne namjene, pomoćnih subjekata i subjekata u trećim državama;

- 3) strukturu upravljanja rizicima i karakteristike sistema upravljanja finansijskim konglomeratom;
  - 4) diverzifikaciju izloženosti i investicionog portfolija finansijskog konglomerata;
  - 5) diverzifikaciju finansijskih aktivnosti u pogledu geografskih područja i linija poslovanja;
  - 6) odnos, korelaciju i međudjelovanje faktora rizika između subjekata u finansijskom konglomeratu;
  - 7) moguće efekte preliivanja rizika u okviru finansijskog konglomerata;
  - 8) moguće zaobilaženje sektorskih propisa;
  - 9) moguće sukobe interesa;
  - 10) nivo, odnosno obim rizika;
  - 11) moguće kumuliranje i međudjelovanje izloženosti subjekata koji pripadaju različitim finansijskim sektorima finansijskog konglomerata, ukoliko nijesu već prijavljene na nivou tog sektora;
  - 12) izloženosti unutar pojedinog finansijskog sektora finansijskog konglomerata koje nijesu prijavljene u skladu sa sektorskim propisima.
- (4) Komisija može od regulisanih subjekata iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom ili mješovitih finansijskih holdinga da zahtijeva dostavljanje sljedećih informacija o značajnoj koncentraciji rizika:
- 1) opis značajne koncentracije rizika prema vrstama rizika iz stava 1 ovog člana;
  - 2) strukturu značajne koncentracije rizika prema ugovornim stranama i grupama međusobno povezanih ugovornih strana, geografskim područjima, privrednim sektorima i valutama, uz navođenje naziva i matičnih ili drugih identifikacionih brojeva relevantnih subjekata finansijskog konglomerata i njihovih ugovornih strana, uključujući jedinstveni identifikator pravnog lica (LEI), kada je primjenljivo;
  - 3) ukupni iznos svake značajne koncentracije rizika na kraju izvještajnog perioda, vrednovan u skladu sa sektorskim propisima;
  - 4) iznos značajne koncentracije rizika, kada je primjenljivo, uzimajući u obzir tehnike ublažavanja rizika i faktore ponderisanja rizika;
  - 5) način upravljanja sukobom interesa i rizicima preliivanja na nivou finansijskog konglomerata u vezi sa značajnom koncentracijom rizika, uzimajući u obzir strategiju objedinjavanja aktivnosti u finansijskom sektoru, odnosno sektorima bankarstva, osiguranja i investicionih usluga, ili sektorsku sopstvenu procjenu rizika.

Ovlašćenja i zahtjevi Komisije u vršenju dodatne supervizije, odnosno nadzora transakcija u okviru grupe i koncentracije rizika u okviru finansijskog konglomerata

Član 5

- (1) U vršenju dodatne supervizije, odnosno nadzora nad finansijskim konglomeratom u skladu sa ovim pravilima, Komisija može da zahtijeva od regulisanih subjekata iz svoje nadležnosti i od mješovitih finansijskih holdinga da:
- 1) sprovedu transakcije u okviru grupe finansijskog konglomerata po tržišnim uslovima (princip nezavisnih strana, arm's length) ili da prijave transakcije koje nijesu sprovedene po tržišnim uslovima;
  - 2) odobravaju transakcije u okviru grupe na osnovu unaprijed utvrđenih internih procedura, uz učešće organa upravljanja ili administrativnog organa društva, u skladu sa sektorskim propisima;
  - 3) izvještavaju o značajnoj koncentraciji rizika i značajnim transakcijama u okviru grupe češće nego što je propisano sektorskim propisima;
  - 4) uspostave dodatne obaveze izvještavanja o značajnoj koncentraciji rizika i značajnim transakcijama u okviru grupe finansijskog konglomerata;
  - 5) poboljšaju procese upravljanja rizicima i mehanizme interne kontrole finansijskog konglomerata;

- 6) dostave ili unaprijede planove za ponovno usklađivanje sa zahtjevima sprovedene supervizije, odnosno nadzora, uz utvrđivanje rokova za njihovo sprovođenje;
  - 7) unaprijede mehanizme za identifikaciju, upravljanje i praćenje sukoba interesa na nivou finansijskog konglomerata;
  - 8) obezbijede transparentnost transakcija i izloženosti koje mogu imati uticaj na zaštitu investitora.
- (2) Komisija utvrđuje odgovarajuće pragove radi identifikovanja i praćenja značajne koncentracije rizika i značajnih transakcija u okviru grupe.

Stupanje na snagu

Član 6

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/7-304/1-26

Podgorica, 03. 4. 2026. godine

Predsjednik Komisije,
Željko Drinčić, s.r.

987.

Na osnovu člana 39 stav 2 Zakona o finansijskim konglomeratima („Službeni list CG“, br. 24/25 i 14/26), Komisija za tržište kapitala Crne Gore, na 179. sjednici održanoj 3. marta 2026. godine, donijela je

**PRAVILA
O NAČINU OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA NA NIVOU
FINANSIJSKOG KONGLOMERATA**

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovim pravilima propisuje se način obračunavanja adekvatnosti kapitala na nivou finansijskog konglomerata za regulisane subjekte za koje je Komisija za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) nadležna, u skladu sa zakonom.

II. OBRAČUN REGULATORNOG KAPITALA

**Otklanjanje višestrukog priznavanja i
stvaranje regulatornog kapitala u okviru grupe**

Član 2

Regulatorni kapital koji neposredno ili posredno proizilazi iz transakcija između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata ne uključuje se u obračun dodatnih kapitalnih zahtjeva na nivou finansijskog konglomerata.

Prenosivost i raspoloživost regulatornog kapitala

Član 3

(1) Regulatorni kapital priznat za regulisani subjekt, koji prelazi iznos potreban za ispunjavanje zahtjeva solventnosti utvrđenih u skladu sa sektorskim propisima, ne uključuje se u obračun regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, niti u zbir regulatornog kapitala pojedinačnih subjekata u okviru tog finansijskog konglomerata, osim ako ne postoje pravne, regulatorne ili praktične prepreke za njegov prenos između subjekata u finansijskom konglomeratu.

(2) Regulisani subjekt odgovoran za obračun dodatnih kapitalnih zahtjeva dužan je da, prilikom dostavljanja rezultata obračuna i pratećih podataka Komisiji kao nadležnom koordinatoru, potvrdi i dokumentuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.

Regulatorni kapital kod regulisanih subjekata iz nadležnosti Komisije

Član 4

(1) Regulatorni kapital regulisanih subjekata iz nadležnosti Komisije ne uključuje:

- 1) stavke kapitala tih subjekata koje se, u skladu sa sektorskim propisima, ne priznaju kao regulatorni kapital;
- 2) stavke regulatornog kapitala subjekata koji podliježu propisima kojima se uređuje bankarski sektor ili sektor osiguranja, ako su te stavke klasifikovane u osnovni kapital ili dopunski kapital u skladu sa tim propisima.

(2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana može se koristiti isključivo za pokriće rizika regulisanih subjekata iz nadležnosti Komisije i ne može se smatrati prihvatljivim za pokriće rizika drugog finansijskog sektora u okviru finansijskog konglomerata.

Nedostatak regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata

Član 5

(1) Ako se na nivou finansijskog konglomerata utvrdi nedostatak regulatornog kapitala, za njegovo pokriće mogu se koristiti samo stavke kapitala koje su prihvatljive u skladu sa sektorskim propisima koji se primjenjuju na regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu.

(2) Stavke kapitala iz stava 1 ovog člana moraju biti stvarno raspoložive i prenosive između subjekata u finansijskom konglomeratu.

Dosljednost primjene

Član 6

Regulisani subjekti iz nadležnosti Komisije i mješoviti finansijski holding u okviru finansijskog konglomerata dužni su da izabranu metodu obračunavanja dodatnih kapitalnih zahtjeva primjenjuju dosljedno, osim ako Komisija, kao nadležni koordinator, ne odobri drugačije

Zahtjev solventnosti

Član 7

(1) Zahtjev solventnosti, u smislu ovih pravila, čine kapitalni zahtjevi i drugi zahtjevi koji se odnose na adekvatnost kapitala, utvrđeni sektorskim propisima koji se primjenjuju na regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu.

(2) Kapitalni zahtjevi i zahtjevi koji se odnose na solventnost na nivou finansijskog konglomerata obračunavaju se u skladu sa sektorskim propisima koji se primjenjuju na regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu.

Tretman međusektorskih ulaganja

Član 8

Ulaganja subjekata finansijskog konglomerata u subjekte iz drugih finansijskih sektora, koja se u skladu sa sektorskim propisima odbijaju od regulatornog kapitala, ne stvaraju dodatne kapitalne zahtjeve na nivou finansijskog konglomerata.

Fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za neregulisane subjekte finansijskog sektora

Član 9

- (1) Ako mješoviti finansijski holding ima ulaganje u neregulisani subjekat finansijskog sektora, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za taj subjekat obračunavaju se u skladu sa sektorskim propisima koji se primjenjuju na najznačajniji finansijski sektor u finansijskom konglomeratu.
- (2) Za neregulisani subjekat finansijskog sektora koji nije subjekat iz stava 1 ovog člana, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti obračunavaju se u skladu sa sektorskim propisima finansijskog sektora koji je najbliži djelatnosti tog subjekta.
- (3) Određivanje najbližeg finansijskog sektora iz stava 2 ovog člana zasniva se na opsegu finansijskih djelatnosti konkretnog subjekta i mjeri u kojoj se te djelatnosti sprovode, a u slučaju da nije moguće jasno utvrditi najbliži finansijski sektor, primjenjuju se sektorski propisi najznačajnijeg sektora u finansijskom konglomeratu.

III. METODE OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Metoda računovodstvene konsolidacije

Član 10

- (1) Regulatorni kapital finansijskog konglomerata obračunava se na osnovu konsolidovanih finansijskih izvještaja.
- (2) Dodatni kapitalni zahtjev za regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana čini pozitivna razlika između:
  - 1) regulatornog kapitala finansijskog konglomerata obračunatog na osnovu konsolidovane pozicije grupe, utvrđene u skladu sa sektorskim propisima, i
  - 2) zbira zahtjeva solventnosti za svaki posebni finansijski sektor u grupi.
- (3) Na nekonsolidovana ulaganja u subjekte finansijskog sektora primjenjuju se odbici u skladu sa sektorskim propisima koji se primjenjuju na odgovarajući finansijski sektor.
- (4) Svaka stavka regulatornog kapitala koju je izdao jedan subjekat finansijskog konglomerata, a koju drži drugi subjekat u okviru istog finansijskog konglomerata, odbija se od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ako prethodno nije isključena u postupku računovodstvene konsolidacije.
- (5) Subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom za potrebe odgovarajućeg računovodstvenog režima uključuje se u obračun u skladu sa sektorskim propisima o proporcionalnoj konsolidaciji ili uključivanju proporcionalnog udjela.
- (6) Za potrebe obračuna koriste se vrijednosti imovine i obaveza utvrđene u skladu sa primjenjivim računovodstvenim i sektorskim propisima, isključujući imovinu i obaveze drugih subjekata u tom finansijskom konglomeratu.
- (7) Kada sektorski propisi zahtijevaju obračun pragova ili ograničenja, pragovi ili ograničenja na nivou finansijskog konglomerata obračunavaju se na osnovu konsolidovanih podataka finansijskog konglomerata i nakon odbitaka iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (8) Regulisani subjekti obračunavaju pragove i ograničenja u skladu sa sektorskim propisima koji se na njih primjenjuju.
- (9) Prilikom sabiranja sektorskih zahtjeva solventnosti ne vrše se dodatna prilagođavanja, osim onih propisanih članom 8 ovih pravila ili sektorskim propisima.
- (10) Komisija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode računovodstvene konsolidacije i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti.

Metoda dedukcije i agregacije

Član 11

(1) Ako se koristi metoda dedukcije i agregacije, regulatorni kapital regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu obračunava se na osnovu finansijskog izvještaja svakog pojedinog subjekta u grupi.

(2) Ako je regulatorni kapital regulisanog subjekta predmet regulatornih prilagođavanja vrijednosti u skladu sa sektorskim propisima, primjenjuje se jedan od sljedećih tretmana:

- 1) filtrirani neto iznos dodaje se knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja ako povećava regulatorni kapital;
- 2) filtrirani neto iznos odbija se od knjigovodstvene vrijednosti ulaganja ako smanjuje regulatorni kapital.

(3) Kod finansijskih konglomerata kod kojih je najznačajniji bankarski ili investicioni sektor, značajna ulaganja u subjekte sektora osiguranja, koja nijesu u obliku učešća, odbijaju se u potpunosti od regulatornog kapitala subjekta koji drži taj instrument, u skladu sa sektorskim propisima.

(4) Ulaganja između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata u instrumente kapitala koji se priznaju kao regulatorni kapital odbijaju se ili isključuju iz obračuna, uzimajući u obzir sektorska ograničenja.

(5) Dodatni kapitalni zahtjev obračunava se kao pozitivna razlika između:

- 1) zbira regulatornog kapitala svakog pojedinačnog regulisanog i neregulisanog subjekta iz finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu; i
- 2) zbira:
  - propisanih zahtjeva solventnosti za svaki regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u grupi, obračunatih u skladu sa sektorskim propisima, i
  - knjigovodstvene vrijednosti udjela u drugim subjektima u okviru grupe.

(6) Obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz stava 5 ovoga člana primjenom metode dedukcije i agregacije vrši se primjenom sljedeće formule:

$$scar = \sum_{i=1}^{G_{fin}} x_i (OF_i) - \left(\sum_{i=1}^{G_{fin}} (REQ_i) + \sum_{j=1}^G (BV_j) \right)$$

$scar \geq 0$

pri čemu je:

$scar$ - zahtjevi adekvatnosti kapitala;

OF_i - regulatorni kapital;

i - regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu;

REQ_i - zbir zahtjeva solventnosti;

G - grupa;

BV_j - knjigovodstvena vrijednost;

j - udjeli u drugim subjektima grupe.

(7) Komisija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode dedukcije i agregacije, i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti, kao i dodatne podatke ili ponavljanje obračuna.

Kombinovana metoda

Član 12

(1) Komisija može da odobri primjenu kombinovane metode za obračun adekvatnosti kapitala, samo ako:

- 1) nije razumno moguće primijeniti metodu računovodstvene konsolidacije iz člana 10 ovih pravila ili metodu dedukcije i agregacije iz člana 11 ovih pravila na sve subjekte u finansijskom konglomeratu, naročito zbog toga što je jedan ili više subjekata izvan obuhvata konsolidacije ili se nalaze u trećoj zemlji i nije moguće pribaviti pouzdane podatke za primjenu tih metoda; ili
- 2) subjekti, na koje bi se metoda računovodstvene konsolidacije, odnosno metoda dedukcije i agregacije primjenjivala pojedinačno, su zbirno od zanemarljivog značaja za ciljeve dodatne supervizije, odnosno nadzora regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu.

(2) Svi regulisani subjekti koji nijesu subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da primjenjuju metodu računovodstvene konsolidacije ili metodu dedukcije i agregacije

(3) Kada Komisija jednom da odobrenje za primjenu metode iz stava 1 ovog člana, ta metoda primjenjuje se dosljedno.

(4) Komisija može oduzeti odobrenje za primjenu kombinovane metode ako prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/7-305/1-26

Podgorica, 03. 4. 2026. godine

Predsjednik Komisije,
Željko Drinčić, s.r.

988.

Na osnovu člana 39 stav 2 Zakona o finansijskim konglomeratima („Službeni list CG", br. 24/25 i 14/26), Komisija za tržište kapitala Crne Gore, na 179. sjednici održanoj 3. aprila 2026. godine, donijela je

PRAVILA O NAČINU POSTUPANJA KOMISIJE U SPROVOĐENJU DODATNE SUPERVIZIJE FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovim pravilima uređuje se način postupanja Komisije za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) u sprovođenju dodatne supervizije finansijskih konglomerata u skladu sa članom 18 stav 1 Zakona o finansijskim konglomeratima (u daljem tekstu: Zakon), za regulisane subjekte iz svoje nadležnosti, radi obezbjeđivanja efikasne međusektorske saradnje sa drugim nadležnim organima, razmjene i prikupljanja informacija, koordinacije nadzornih aktivnosti i jedinstvene primjene zahtjeva u pogledu adekvatnosti kapitala, koncentracije rizika i transakcija u okviru grupe, kao i jasnog razgraničenja uloge Komisije kao koordinatora i kao drugog nadležnog organa, unapređenja pravne sigurnosti i operativnih praksi i izbjegavanja preklapanja nadležnosti i dvostrukog izvještavanja.

II. POSTUPAK RASPOREĐIVANJA, STRUKTURA SARADNJE I SPORAZUMI O SARADNJI

Postupak raspoređivanja finansijskog konglomerata

Član 2

- (1) Raspoređivanje, u smislu ovih pravila, je postupak prikupljanja i analiziranja informacija potrebnih za identifikovanje subjekata koji čine finansijski konglomerat u skladu sa članom 4 Zakona, na osnovu kojeg Komisija, kao koordinator, u saradnji sa drugim nadležnim organima sprovodi dodatnu superviziju, odnosno nadzor, u skladu sa sporazumom o saradnji iz člana 36 Zakona.
- (2) Komisija, kao koordinator u skladu sa članom 27 stav 2 Zakona, sprovodi postupak raspoređivanja subjekata koji čine finansijski konglomerat u saradnji sa drugim nadležnim organima koji su izdali dozvole za rad regulisanim subjektima koji su dio finansijskog konglomerata.
- (3) Na osnovu rezultata postupka raspoređivanja, Komisija određuje odgovarajući obim dodatne supervizije, odnosno nadzora, uzimajući u obzir organizaciju, veličinu i složenost finansijskog konglomerata.
- (4) Postupak raspoređivanja naročito obuhvata:
  - 1) prikupljanje podataka o vlasničkoj i organizacionoj strukturi grupe;
  - 2) identifikovanje regulisanih i neregulisanih subjekata relevantnih za dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
  - 3) razvrstavanje subjekata po finansijskim sektorima;
  - 4) utvrđivanje drugih nadležnih organa uključenih u dodatnu superviziju, odnosno nadzor;
  - 5) dokumentovanje rezultata raspoređivanja.
- (5) Komisija sprovodi postupak raspoređivanja najmanje jednom godišnje, kao i pri svakoj značajnoj promjeni strukture finansijskog konglomerata, i bez odlaganja dostavlja rezultate tog postupka drugim nadležnim organima.

Struktura saradnje i kolegijum nadležnih organa

Član 3

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, organizuje i predsjedava sastancima kolegijuma nadležnih organa u skladu sa članom 28 stav 5 Zakona, i u tom cilju:

- 1) saziva redovne i vanredne sastanke;
- 2) utvrđuje dnevni red sastanaka;
- 3) određuje odgovarajući broj učesnika na sastancima;
- 4) obezbjeđuje vođenje zapisnika i donošenje zaključaka;
- 5) informiše druge nadležne organe o rezultatima sastanaka.

(2) Komisija može, po potrebi, organizovati tematske ili operativne sastanke posvećene pojedinim rizicima ili subjektima dodatne supervizije, odnosno nadzora.

Sporazumi o saradnji sa drugim nadležnim organima

Član 4

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, inicira i koordinira zaključivanje sporazuma o saradnji sa drugim nadležnim organima u skladu sa članom 36 Zakona.

(2) Sporazumi o saradnji iz stava 1 ovog člana sadrže naročito:

- 1) obim i učestalost razmjene informacija;
- 2) podjelu zadataka između nadležnih organa;
- 3) rokove i kanale komunikacije;
- 4) način postupanja u vanrednim situacijama;
- 5) odredbe o povjerljivosti podataka.

(3) Komisija redovno preispituje i, po potrebi, inicira ažuriranje sporazuma o saradnji iz stava 1 ovog člana.

Sporazumi o saradnji sa nadležnim organima trećih zemalja

Član 5

Ako finansijski konglomerat ima značajne subjekte u trećim zemljama, Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, uključuje nadležne organe tih trećih zemalja u sporazume o saradnji za finansijski konglomerat, u skladu sa članom 38 Zakona i sektorskim propisima koji se odnose na procjenu ekvivalentnosti supervizorskog okvira i zaštitu povjerljivih podataka.

III. KOORDINACIJA RAZMJENE INFORMACIJA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

Koordinacija razmjene informacija – obuhvat i učestalost

Član 6

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, koordinira razmjenu relevantnih informacija između nadležnih organa potrebnih za izvršavanje zadataka propisanih članom 27 Zakona, i u tom cilju naročito:

- 1) utvrđuje zahtjeve za dostavljanje informacija na nivou finansijskog konglomerata;
- 2) objedinjuje primljene podatke;
- 3) distribuira relevantne informacije drugim nadležnim organima;
- 4) obezbjeđuje da se, u najvećoj mogućoj mjeri, koriste postojeći izvještajni sistemi;
- 5) preduzima radnje u cilju sprečavanja dupliranja izvještavanja;
- 6) utvrđuje rokove, formu i sadržaj obrazaca za dostavljanje informacija, naročito za potrebe prikupljanja informacija o koncentraciji rizika i transakcijama u okviru grupe.

(2) Komisija može, kada je primjenjivo, u zahtjev za dostavljanje informacija uključiti i informacije relevantne za testiranje otpornosti na stres finansijskih konglomerata, u skladu sa članom 25 Zakona.

Kanali komunikacije

Član 7

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, utvrđuje kanale za komunikaciju radi prikupljanja i distribucije informacija u vezi sa finansijskim konglomeratom, koji mogu uključivati sastanke kolegijuma nadležnih organa, službene dopise, elektronsku poštu, telefonske ili video pozive, kao i druge odgovarajuće komunikacione platforme.

(2) Komisija obezbjeđuje da se povjerljive i osjetljive informacije dostavljaju i razmjenjuju putem zaštićenih kanala komunikacije.

Komunikacija sa finansijskim konglomeratom

Član 8

Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, odgovorna je za komunikaciju sa matičnim društvom koje predvodi finansijski konglomerat ili, u nedostatku matičnog društva, sa regulisanim subjektom koji ima najveću ukupnu bilansnu sumu u najznačajnijem finansijskom sektoru u okviru finansijskog konglomerata.

Komunikacija u vanrednim situacijama

Član 9

U slučaju identifikovanja vanredne situacije koja može uticati na regulisane subjekte u finansijskom konglomeratu, Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, bez odlaganja obavještava druge nadležne organe čiji nadzirani subjekti mogu biti pogođeni tom situacijom i koordinira razmjenu relevantnih informacija.

IV. NADZORNA PROCJENA FINANSIJSKIH KONGLOMERATA

Procjena finansijskog stanja finansijskog konglomerata

Član 10

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, sprovodi objedinjenu procjenu rizičnog profila finansijskog konglomerata i inicira dijalog sa drugim nadležnim organima u cilju sprovođenja nadzora i procjene finansijskog stanja finansijskog konglomerata.

(2) U okviru procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija naročito identifikuje:

- 1) glavne ranjivosti i nedostatke subjekata finansijskog konglomerata, uzimajući u obzir njihove međusektorske veze;
- 2) pitanja upravljanja i kontrole rizika u odnosu na usklađenost sa kapitalnim zahtjevima, kao i zahtjevima koji se odnose na koncentraciju rizika i transakcije u okviru grupe.

Procjena adekvatnosti kapitala

Član 11

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, vrši procjenu politike planiranja kapitala regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu, na nivou cijele grupe, uzimajući u obzir i analize sprovedene na sektorskom nivou i na nivou pojedinačnih subjekata.

(2) Procjena iz stava 1 ovog člana ne utiče na obavezu ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala utvrđenih sektorskim propisima.

(3) Komisija, u cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, uzima u obzir procjene drugih nadležnih organa i saraduje sa njima u pogledu eventualnog izuzeća pojedinih subjekata iz obračuna.

Procjena koncentracije rizika

Član 12

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, u okviru dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, sprovodi procjenu koncentracije rizika regulisanih subjekata, naročito u pogledu mogućih negativnih efekata na finansijski konglomerat, sukoba interesa i izbjegavanja primjene sektorskih propisa.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, može zahtijevati dostavljanje informacija od regulisanih subjekata radi dopune podataka pribavljenih kroz postojeće sisteme izvještavanja.
- (3) Komisija može, kada je primjenjivo, od drugih nadležnih organa zahtijevati informacije koje se odnose naročito na:
  - 1) način na koji regulisani subjekti upravljaju izloženostima rizicima koji međusobno djeluju u različitim kategorijama rizika;
  - 2) analizu i procjenu internog izvještavanja i sistema ograničenja na nivou podgrupa ili pojedinačnih subjekata;
  - 3) koncentraciju rizika na sektorskom nivou, osim onih koje su već procijenjene na prekograničnom nivou u okviru pojedinih sektora.
- (4) Komisija obavještava druge nadležne organe o nadzornim aktivnostima i mjerama preduzetim u vezi sa koncentracijom rizika u finansijskom konglomeratu.

Procjena transakcija u okviru grupe

Član 13

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, u okviru dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, vrši procjenu transakcija u okviru grupe regulisanih subjekata, naročito u pogledu mogućih negativnih efekata na finansijski konglomerat, sukoba interesa i izbjegavanja primjene sektorskih propisa.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija može zahtijevati dodatne informacije od regulisanih subjekata u okviru finansijskog konglomerata, kao dopunu podataka pribavljenih putem postojećih sistema izvještavanja u različitim sektorima i jurisdikcijama, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata.
- (3) Komisija saraduje sa drugim nadležnim organima u cilju utvrđivanja:
  - 1) vrsta transakcija u okviru grupe koje se nadziru, uzimajući u obzir strukturu finansijskog konglomerata, kao i značenje tih transakcija u skladu sa zakonom;
  - 2) pragova izvještavanja za transakcije u okviru grupe, koji se zasnivaju na regulatornom kapitalu i/ili drugim relevantnim pokazateljima.
- (4) Komisija obavještava druge nadležne organe o nadzornim aktivnostima i mjerama preduzetim u vezi sa transakcijama u okviru grupe.

Procjena mehanizama interne kontrole i upravljanja rizicima

Član 14

- (1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, saraduje sa drugim nadležnim organima u cilju sprovođenja procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole u finansijskom konglomeratu.
- (2) U cilju sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, Komisija prikuplja relevantne informacije od drugih nadležnih organa koje se odnose naročito na:
  - 1) procjene postupaka upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole regulisanih subjekata, na pojedinačnoj ili potkonsolidovanoj osnovi;
  - 2) identifikovane značajne nedostatke;
  - 3) metodologije koje se koriste u sprovođenju tih procjena.

(3) Komisija obavještava druge nadležne organe o pojedinačnim i ukupnim procjenama, radi procjene adekvatnosti sektorskog upravljanja rizicima i mehanizama interne kontrole za smanjivanje uticaja značajnih rizika finansijskog konglomerata, kao i identifikovanja potencijalnih kanala koji mogu imati negativne efekte, u cilju postizanja zajedničkog stava.

V. SUPERVIZORSKO PLANIRANJE I KOORDINACIJA AKTIVNOSTI NADZORA U REDOVNIM I VANREDNIM SITUACIJAMA

Planiranje nadzora i koordinacija aktivnosti

Član 15

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, nakon sprovedene procjene iz poglavlja IV ovih pravila, planira i koordinira nadzorne aktivnosti za sprovođenje dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata, i uključuje ih u postojeće postupke rada kolegijuma nadležnih organa.

(2) U cilju sprovođenja aktivnosti iz stava 1 ovog člana, Komisija izrađuje godišnji plan dodatne supervizije, koji naročito sadrži:

- 1) planirane nadzorne aktivnosti;
- 2) rokove za njihovo sprovođenje;
- 3) raspodjelu zadataka između nadležnih organa;
- 4) procjenu potrebnih resursa.

(3) Ako je uspostavljen jedan sektorski kolegijum, Komisija uključuje aktivnosti iz stava 1 ovog člana u koordinisani akcioni plan tog kolegijuma.

Planiranje i postupanje u vanrednim situacijama

Član 16

(1) Komisija, kao koordinator u skladu sa zakonom, utvrđuje i sprovodi plan postupanja u vanrednim situacijama na nivou finansijskog konglomerata, zasnovan na planovima razvijenim na sektorskom nivou, radi obezbjeđivanja saradnje nadležnih organa.

(2) U slučaju nastupanja vanredne situacije, Komisija naročito:

- 1) bez odlaganja obavještava druge nadležne organe;
- 2) organizuje hitne sastanke;
- 3) pojačava učestalost razmjene informacija;
- 4) koordinira nadzorne mjere.

(3) Ako plan postupanja u vanrednim situacijama postoji samo za jedan finansijski sektor, Komisija obezbjeđuje njegovo dostavljanje drugim nadležnim organima i uključuje njihove kontakt podatke u taj plan.

VI. POSTUPANJE KOMISIJE KADA NIJE KOORDINATOR

Postupanje Komisije kada nije koordinator

Član 17

(1) Kada Komisija nije koordinator u skladu sa zakonom, saraduje sa koordinatorom određenim za finansijski konglomerat i drugim nadležnim organima radi sprovođenja dodatne supervizije, odnosno nadzora finansijskog konglomerata.

(2) U okviru saradnje iz stava 1 ovog člana, Komisija naročito:

- 1) bez odlaganja dostavlja informacije na zahtjev koordinatora;
- 2) obavještava koordinatora o svim značajnim događajima koji mogu uticati na finansijsko stanje finansijskog konglomerata;
- 3) učestvuje u zajedničkim procesima izvještavanja;

- 4) učestvuje u zajedničkim procjenama rizika;
- 5) daje mišljenja i predloge nadzornih mjera;
- 6) sprovodi dogovorene nadzorne aktivnosti prema subjektima iz svoje nadležnosti;
- 7) postupa u skladu sa sporazumima o saradnji zaključenim sa koordinatorom i drugim nadležnim organima.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/7-306/1-26

Podgorica, 03. 4. 2026. godine

Predsjednik Komisije,

Željko Drinčić, s.r.

989.

„Na osnovu člana 222. stav 1 tačka 2 Zakona o tržištu kapitala („Službeni list CG“ br. 01/18, 69/25), Komisija za tržište kapitala na 178. sjednici od 01.04.2026. godine donosi

R J E Š E N J E
O ODUZIMANJU DOZVOLE ZA RAD

1. **Oduzima se dozvola za rad *investicionom društvu* Limit Prime Securities AD**, pib 03138933, sa sjedištem u Podgorici, ulica 8. marta, objekat 14E, izdata Rješenjem broj 03/2-6/2-17 od 18.05.2017. godine, a koja je potvrđena aktom Komisije broj 04/5-692/2-20 od 03.07.2020. godine, zbog donošenja odluke o prestanku pružanja investicionih usluga i obavljanja investicionih aktivnosti.

Broj: 04/23-253/3-26
Podgorica, 01. 04. 2026. godine

Predsjednik Komisije,
Željko Drinčić, s.r.

990.

Na osnovu člana 107 stav 1 tačka 2 i člana 127 Zakona o notarima („Službeni list RCG“, broj 68/2005 i „Službeni list CG“, br. 49/08, 55/16, 84/18 i 141/25) i člana 10 stav 1 tačka 2 Statuta Notarske komore Crne Gore, Skupština Notarske komore Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, dana 8. aprila 2026. godine donosi

TARIFU O NAKNADAMA ZA RAD I NAKNADAMA TROŠKOVA NOTARA

A. OPŠTI DIO

Predmet tarife

Član 1

(1) Ovom Tarifom o naknadama za rad i naknadama troškova notara (u daljem tekstu: Tarifa) propisuju se vrsta i visina naknade za rad notara i naknada troškova u vezi sa obavljanjem notarskih poslova.

Notarska naknada za rad

Član 2

(1) Notaru pripada naknada za vršenje notarskih poslova i naknada troškova u vezi sa obavljanjem poslova, u visini i na način propisan ovom Tarifom.

(2) U naknadu za notarski posao iz stava 1 ovog člana uračunati su i pripremni poslovi povezani sa notarskim poslom (savjetovanja sa strankom i drugim učesnicima u poslu, sastavljanje, čitanje i obrazloženje notarske isprave), osim ako ovom Tarifom nije drukčije propisano.

Ekonomski najpovoljniji način postupanja

Član 3

(1) Prilikom obavljanja notarske djelatnosti notar je dužan da postupi na način koji je ekonomski najpovoljniji za stranke, osim ako stranke, nakon odgovarajuće pouke notara, zahtijevaju da se drukčije postupi.

Osnovi za određivanje naknade

Član 4

(1) Naknada za notarski posao zavisi od vrste posla i određuje se:

1. prema vrijednosti predmeta;
2. prema utrošenom vremenu;
3. u fiksnom iznosu.

Određivanje naknade prema vrijednosti predmeta

Član 5

(1) Za sastavljanje notarskih akata i za obavljanje drugih notarskih poslova kod kojih je vrijednost predmeta poznata ili se može utvrditi, naknada se određuje prema vrijednosti predmeta na koji se posao odnosi. Za određivanje vrijednosti mjerodavno je vrijeme preduzimanja notarskog posla.

(2) Osnov za određivanje naknade je stvarna tržišna vrijednost stvari, odnosno prava koje je predmet notarskog akta, bez odbitaka dugova vezanih za tu stvar, odnosno pravo.

(3) Kao vrijednost predmeta pravnog posla čiji je predmet nepokretnost notar će uzeti vrijednost utvrđenu u zvaničnom registru tržišnih vrijednosti nepokretnosti, ukoliko je

vrijednost koju su stranke navele niža od te vrijednosti. Do uspostavljanja registra, ili ako podaci u njemu nijesu dostupni, notar utvrđuje vrijednost na način definisan stavom 4 ovog člana.

(4) Do uspostavljanja registra tržišnih vrijednosti nepokretnosti notar može odrediti tržišnu vrijednost bez obzira na vrijednost koju stranka ili drugi učesnici u poslu navedu kao vrijednost predmeta pravnog posla, ako tako navedena vrijednost ne odgovara tržišnoj vrijednosti. Pri tome notar mora uzeti u obzir vrijednost stvari koja se postiže u uobičajenom pravnom saobraćaju, uzimajući u obzir svojstva stvari i službeno poznate činjenice, kao što su procjene nadležnog poreskog organa za tu ili slične stvari na tom području, podaci drugih organa uprave, cijene koje se za slične stvari postižu na javnoj licitaciji i sl.

(5) Ako je predmet pravnog posla potraživanje, uzima se samo glavno potraživanje bez sporednih potraživanja, kao što su kamata, ugovorna kazna, troškovi postupka i sl.

Pravni poslovi o diobi i razmjeni imovine

Član 6

(1) Kod sastavljanja notarskih akata koji za predmet imaju podjelu zajedničke bračne imovine, diobu ili razmjenu i kod sličnih pravnih poslova, kao osnov za određivanje naknade uzima se vrijednost ukupne imovine koja je predmet pravnog posla.

Bračni i nasljednopravni poslovi

Član 7

(1) Kod sastavljanja notarskih akata o bračnim ugovorima, kao osnov za određivanje naknade uzima se vrijednost imovine obje ugovorne strane koja je predmet ugovora.

(2) Kod sastavljanja notarskih akata o raspolaganju za slučaj smrti, kao osnov za određivanje naknade uzima se vrijednost imovine ostavioca, umanjena za obaveze, odnosno vrijednost dijela imovine koja je predmet raspolaganja.

Privredni ugovori i poslovi u vezi sa privrednim društvima i drugim pravnim licima

Član 8

(1) Za sastavljanje notarskih akata o privrednim ugovorima osnov za određivanje naknade je vrijednost predmeta određena u ugovoru.

(2) Za sastavljanje notarskih akata o osnivanju privrednih društava i drugih pravnih lica, te za potvrđivanje odluka organa upravljanja tih lica, naknada se određuje prema vrijednosti osnivačkog kapitala, odnosno imovine privrednog društva.

(3) Kod sastavljanja notarskog akta o prenosu udjela u privrednom društvu mjerodavna je vrijednost prenesenog udjela, ako je viša od protivčinidbe, a ako je niža, mjerodavna je vrijednost protivčinidbe.

(4) Kod sastavljanja notarskog akta o restrukturiranju privrednog društva osnov za određivanje naknade je ukupna vrijednost imovine svih društava (bilans stanja).

(5) Ako su predmet pravnog posla hartije od vrijednosti koje se kotiraju na berzi, osnov za određivanje naknade izračunava se po berzanskom kursu važećem na dan prije sklapanja pravnog posla.

Založno pravo, jemstvo, fiducijarna svojina i službenosti

Član 9

(1) Kod pravnih poslova o zasnivanju hipoteke i drugog založnog prava, kao osnov za određivanje naknade uzima se iznos potraživanja koje se obezbjeđuje, ako je ono niže od

vrijednosti založene stvari ili prava, bez sporednih potraživanja, kao što su kamata, troškovi postupka i sl. Ako je vrijednost založene stvari ili prava niža od vrijednosti obezbijeđenog potraživanja, kao osnov za određivanje naknade uzima se vrijednost založene stvari ili prava.

(2) Na odgovarajući način, shodno stavu 1 ovog člana, određuje se i vrijednost potraživanja koje se obezbjeđuje zasnivanjem fiducijarne svojine.

(3) Vrijednost obezbjeđenja potraživanja jemstvom određuje se prema visini preuzetog jemstva.

Činidbe koje se ponavljaju. Najamni i zakupni ugovori

Član 10

(1) Vrijednost prava na buduće činidbe (davanja) koja se ponavljaju odmjerava se prema vrijednosti svih činidbi obaveznika za vrijeme ukupnog ugovornog razdoblja, ali najviše do iznosa koji odgovara zbiru vrijednosti tih činidbi za vrijeme od pet godina.

(2) Kod ugovora o najmu i zakupu vrijednost se određuje prema jednogodišnjoj najamnini, odnosno zakupnini, osim ako se ne radi o najamnom ili zakupnom odnosu zaključenom na kraće vrijeme, u kojem slučaju se vrijednost određuje prema ukupnoj najamnini, odnosno zakupnini.

Vrednovanje prema sličnim poslovima

Član 11

(1) Notarski poslovi koji nijesu opisani u ovoj Tarifi vrednuju se upoređivanjem sa sličnim poslovima čija je vrijednost utvrđena u ovoj Tarifi.

(2) Pri vrednovanju uzimaju se u obzir tarifni stavovi za slične radnje i utrošeno vrijeme, te odredbe opšteg dijela Tarife.

Posebni dio tarife

Član 12

(1) Vrijednost predmeta i naknada za notarski posao, iskazane u eurima, nalaze se u posebnom dijelu Tarife i čine njen sastavni dio.

(2) Pored naknade za rad i naknade troškova za obavljeni posao, koje je notar dužan da obračuna u skladu sa ovom Tarifom, notar je dužan da strankama obračuna i propisani porez na dodatu vrijednost, takse i druge dažbine propisane relevantnim propisima.

Obavezna primjena tarife

Član 13

(1) Notar je dužan da primjenjuje ovu Tarifu u svakom pojedinačnom slučaju. Zabranjeno je ugovaranje naknade za obavljeni posao ili naknade troškova u iznosima višim ili nižim od iznosa propisanih ovom Tarifom.

Nevažće i neupotrebljive isprave

Član 14

(1) Ako je notarska isprava zbog krivice notara nevažća, a prepisi, potvrde i ovjere neupotrebljivi zbog formalnih nedostataka za koje je odgovoran notar, naknada se ne plaća, a već plaćenu naknadu notar je dužan da vrati.

Dužnost plaćanja naknade

Član 15

(1) Ako je više stranaka učestvovalo u zaključenju pravnog posla pred notarom ili je notar izvršio jednu radnju za više stranaka, sve te stranke solidarno plaćaju naknadu za rad i naknadu troškova notaru, ako se stranke drukčije ne dogovore.

Plaćanje naknade i akontacije

Član 16

- (1) Notar ima pravo na naknadu neposredno nakon obavljenog posla.
- (2) Naknada za obavljeni notarski posao plaća se prema tarifi koja je na snazi u vrijeme kada je notar posao obavio.
- (3) Notar može zahtijevati da mu stranka kod ugovaranja posla plati odgovarajuću akontaciju za potrebne izdatke i troškove.
- (4) Ako akontacija nije plaćena odmah ili u roku koji odredi notar, notar je dužan da obavi posao tek nakon prijema akontacije.

Učestvovanje svjedoka i sudskog tumača

Član 17

(1) Učesnici pravnog posla, odnosno preduzimanja službene radnje, dužni su da plate i troškove svjedoka i sudskog tumača.

Predaja dokumentacije i obračun

Član 18

- (1) Notar je ovlašćen i dužan da preda stranci ili drugim učesnicima otpravke i prepise notarskih akata koje je sastavio, potvrde, ovjere, te ostale isprave namijenjene strankama i učesnicima, tek nakon što su troškovi, izdaci i naknade plaćeni u cjelosti.
- (2) Notar je dužan da stranci izda potvrdu/račun o plaćenju naknadi za rad i naknadi troškova.

Rješavanje spora mirnim putem

Član 19

(1) Ako stranka nije saglasna sa naknadom za rad i naknadom troškova koje je odredio notar, ona ili notar mogu zahtijevati rješavanje spora mirnim putem od nadležnog organa Notarske komore.

Izuzeci od primjene tarife u punom iznosu

Član 20

- (1) Od obaveze plaćanja naknade u punom iznosu oslobođeni su:
  1. djeca bez roditeljskog staranja;
  2. osobe sa posebnim potrebama;
  3. druga lica u opravdanim slučajevima, po odluci Upravnog odbora.
- (2) Notarske usluge sačinjavanja notarskih akata, za kategorije iz stava 1 ovog člana, naplaćuju se u visini od 40% naknade propisane ovom Tarifom, pod uslovom da posjeduju dokumentaciju o navedenom statusu.

B. POSEBNI DIO
1. NOTARSKI AKTI

Notarski zapis
Tarifni broj 1

(1) Za sačinjavanje notarskog akta u formi notarskog zapisa, koji ne spada u Tarifni broj 2 do Tarifnog broja 20, naknada, s obzirom na vrijednost predmeta, iznosi:

Vrijednost predmeta	Naknada (€)	Vrijednost predmeta
od €	do €	
0,00	19.999,99	180,00
20.000,00	39.999,99	250,00
40.000,00	59.999,99	350,00
60.000,00	79.999,99	420,00
80.000,00	119.999,99	480,00

(2) Za vrijednost predmeta preko 119.999,99€, za svakih započelih 15.000,00€, naknada se povećava za 13,00€, s tim što ne može iznositi više od 8.000,00€.

(3) Naknadom iz stava 1 ovog tarifnog broja obuhvaćena je i naknada za ovjeru sastavljenog notarskog zapisa, ovjera potpisa, prepisa i fotokopija dokumenata kao priloga konkretnog notarskog zapisa i izdavanje otpravaka, ako se oni izdaju neposredno po sastavljanju notarskog akta.

(4) Za sačinjavanje notarskog zapisa o ustanovljavanju prava službenosti notaru pripada naknada u visini od 65% naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja. Kao osnov za utvrđivanje naknade uzima se vrijednost povlasnog dobra.

(5) Za sačinjavanje jednostrane založne izjave notaru pripada naknada u visini od 80% naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja.

(6) Za sačinjavanje zapisa o testamentu, po pravilima koja važe za sudski testament, notaru pripada naknada u visini od 180,00€.

(7) Za sačinjavanje punomoćja za preduzimanje pravnih poslova za koje je predviđena obaveznost forme notarskog zapisa, kao i za jednostrane izjave u pogledu stvarnih prava na nepokretnostima, osim založnih izjava (saglasnost, dozvola, brisovna dozvola i sl.), notaru pripada naknada u visini od 60,00€.

(8) Za sačinjavanje punomoćja za preduzimanje pravnih poslova za koje nije predviđena obaveznost forme notarskog zapisa, kao i za sastavljanje jednostranih izjava volje koje ne spadaju pod izjave volje iz st. 4 i 6 ovog tarifnog broja, notaru pripada naknada u visini od 30,00€.

(9) Za notarsku obradu predugovora određuje se 50% naknade po ovom tarifnom broju. Ako se kod istog notara, na osnovu predugovora, sačini ugovor, naknada za sačinjeni ugovor umanjuje se za naknadu naplaćenu za predugovor.

(10) Za notarsku obradu aneksa ugovora notaru pripada naknada u iznosu od 30% naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja.

(11) Za notarske akte kojima se raskidaju ugovori, naknada notara iznosi 30% naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja.

(12) Za sačinjavanje notarskog zapisa ugovora o poklonu u prvom nasljednom redu između roditelja kao poklonodavca i djeteta kao poklonoprimca, notaru pripada naknada u visini od 50% naknade iz st. 1 i 2 ovog tarifnog broja.

Određivanje naknade u bračnim i nasljednopravnim poslovima **Tarifni broj 2**

(1) Za sačinjavanje notarski obrađenog akta bračnog ugovora, određuje se naknada prema vrijednosti imovine obje ugovorne strane koja je predmet ugovora. Naknada se obračunava po Tarifnom broju 1.

(2) Ako se kod bračnog ugovora ne može odrediti naknada prema vrijednosti, notar ima pravo na naknadu u visini od 380,00€.

(3) Za notarsku obradu izjave o priznanju materinstva ili očinstva i o pristanku majke na priznanje očinstva notar ima pravo na naknadu u visini od 30,00€.

(4) Za notarsku obradu sporazuma roditelja o izmjeni doprinosa za izdržavanje djeteta određuje se naknada u visini od 40,00€.

(5) Za notarsku obradu ugovora o raspolaganju za slučaj smrti naknada se određuje prema vrijednosti imovine ostavioca koja je predmet raspolaganja. Naknada se obračunava prema Tarifnom broju 1.

(6) Za notarsku obradu ugovora o ustupanju i raspodjeli imovine za života naknada se određuje prema vrijednosti ukupne imovine koja se ustupa i raspodjeljuje. Naknada se obračunava prema Tarifnom broju 1.

(7) Za notarsku obradu isprave o primanju nasljeđa ili odricanju od nasljeđa, ako je sačinjena posebno, izvan ostavinske rasprave, naknada se određuje u iznosu od 30,00€.

(8) Za povjereni posao popisa i procjene imovine u ostavinskom postupku naknada se određuje prema ukupnoj vrijednosti te imovine i obračunava prema Tarifnom broju 1.

Zapis o potvrdi privatne isprave **Tarifni broj 3**

(1) Za sačinjavanje zapisa o potvrdi privatne isprave, notaru pripada naknada u visini od 80% naknade propisane za sastavljanje notarskog zapisa za konkretni pravni posao.

Određivanje naknade prema utrošenom vremenu **kad se vrijednost predmeta ne može utvrditi**

Tarifni broj 4

(1) Kada se naknada za obavljeni notarski posao ne može odrediti prema vrijednosti predmeta, niti je propisana u fiksnom iznosu, određuje se prema utrošenom vremenu.

(2) Pri određivanju vremena potrebnog za pojedinačni notarski posao, pored vremena potrebnog za sastavljanje notarskog akta ili za drugi notarski posao, uzima se u obzir i vrijeme koje je notar utrošio za savjetovanje sa strankom i drugim učesnicima, vrijeme za pripremne poslove i vrijeme odsustvovanja iz kancelarije, ako se posao obavlja izvan notarske kancelarije.

(3) Naknada prema utrošenom vremenu, osim ako je ovom Tarifom drukčije određeno, iznosi 35,00€ za svaki započeti sat rada na sačinjavanju notarskog akta.

Notarski zapisnik **Tarifni broj 5**

(1) Za potvrđivanje u formi notarskog zapisnika nastupanja činjenica od kojih zavisi punovažnost pravnog posla i ispunjenje obaveza koje iz njega proističu, i za pravne radnje

i činjenice kojima prisustvuje notar, ako nije drukčije određeno ovom Tarifom, određuje se naknada s obzirom na vrijednost predmeta službene radnje u visini od 50% naknade iz Tarifnog broja 1.

(2) Ako se prilikom sastavljanja notarskog zapisnika vrijednost predmeta službene radnje ne može utvrditi, notaru pripada naknada koja se određuje prema utrošenom vremenu, osim ako je drukčije propisano ovom Tarifom.

Određivanje naknade kod notarske obrade poslova u vezi sa privrednim društvima i drugim pravnim licima

Tarifni broj 6

(1) Za sačinjavanje osnivačkih akata privrednih subjekata, akta o osnivanju poslovne jedinice ili dijela stranog društva u formi notarskog zapisa, notaru pripada naknada prema vrijednosti osnivačkog kapitala, izračunata prema Tarifnom broju 1.

(2) Za potvrđivanje privatnih isprava osnivačkih akata i statuta privrednih društava notaru pripada naknada u visini od 80% od naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja.

(3) Za sačinjavanje statuta privrednih subjekata u formi notarskog zapisa, notaru pripada naknada prema vrijednosti osnivačkog kapitala, izračunata prema Tarifnom broju 1, ali ne manje od 350,00€ za sačinjavanje statuta akcionarskog društva, odnosno ne manje od 250,00€ za sačinjavanje statuta društva sa ograničenom odgovornošću i drugih privrednih subjekata.

(4) Za učešće notara kod notarskih poslova za društva i druga pravna lica:

1. za prisustvovanje skupštini privrednog društva, uključujući sastavljanje notarskog zapisnika o činjenicama i pravnim radnjama kojima prisustvuje notar u skladu sa zakonom, određuje se naknada u visini od 300,00€;
2. ukoliko notar prisustvuje skupštini duže od dva sata, pripada mu dodatna naknada za svaki započeti sat od po 50,00€;
3. za sačinjavanje zapisnika kojim notar potvrđuje odluke drugih organa društva, osim skupštine ili odluke jednočlanog privrednog društva (osim akcionarskog društva), notaru pripada naknada od 200,00€;
4. za sačinjavanje notarskog akta u formi notarskog zapisa u postupku restrukturiranja društava, naknada se određuje po Tarifnom broju 1;
5. za sačinjavanje notarskog akta u formi notarskog zapisa kojim se mijenjaju udjeli ili visina osnivačkog kapitala, kao i za notarski akt u formi notarskog zapisa o istupanju, odnosno pristupanju člana društva, naknada se određuje po Tarifnom broju 1;
6. za sačinjavanje notarskog akta u formi notarskog zapisa u postupku prekograničnog pripajanja privrednih društava, notaru pripada naknada prema Tarifnom broju 1.

2. POTVRĐIVANJE ČINJENICA I IZJAVA (NOTARSKJE POTVRDE I OVJERE)

Ovjera prepisa/fotokopije

Tarifni broj 7

(1) Naknada notara za ovjeru prepisa/fotokopije isprave iznosi 2,50€ po jednom primjerku isprave, ako isprava ima jednu stranicu.

(2) Ako se isprava sastoji od dvije ili više stranica notaru pripada pored naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja i naknada u visini od po 1,50€ za svaku narednu stranicu ovjerenog prepisa/fotokopije jedne isprave.

Ovjera izvoda iz poslovnih knjiga

Tarifni broj 8

- (1) Naknada notara za ovjeru svake stranice izvoda iz poslovnih knjiga iznosi 5,00€, ako je ovjera izvršena u notarskoj kancelariji.
- (2) Ako je ovjera izvoda iz poslovnih knjiga izvršena izvan notarske kancelarije, naknada notara za ovjeru svake stranice izvoda iz poslovnih knjiga iznosi 10,00€.

Ovjera potpisa

Tarifni broj 9

- (1) Naknada notara za ovjeru potpisa iznosi 3,50€ po potpisu na jednom primjerku isprave.
- (2) Naknada notara za ovjeru potpisa zastupnika, ovlašćenog lica ili punomoćnika privrednog društva, drugog pravnog lica, dijela stranog društva, kao i za ovjeru potpisa preduzetnika iznosi 5,00€ po jednom primjerku isprave.

Potvrda o tome da je isprava podnijeta na uvid

Tarifni broj 10

- (1) Za potvrdu o tome da je notaru ili, u njegovom prisustvu, trećem licu podnijeta na uvid isprava koja se po zakonu mora podnijeti na uvid, naknada notara iznosi 10,00€.

Potvrda da je lice u životu

Tarifni broj 11

- (1) Za izdavanje potvrde da je određeno lice u životu, naknada notara iznosi 10,00€.

Potvrde o ovlašćenju za zastupanje i drugim činjenicama iz registra

Tarifni broj 12

- (1) Za izdavanje potvrde o ovlašćenju za zastupanje i drugim činjenicama iz registra, naknada notara iznosi 10,00€, ako tu potvrdu notar izdaje na osnovu uvida u ovjereni izvod iz registra koji mu je stranka predočila.
- (2) Za radnje iz stava 1 ovog tarifnog broja naknada notara određuje se prema utrošenom vremenu, ako tu potvrdu izdaje na osnovu prethodno izvršenog fizičkog uvida u registar.
- (3) Ova naknada pokriva vrijeme potrebno za prikupljanje podataka i sve troškove u vezi s tim, osim troškova sudskih i administrativnih taksi.

Potvrda drugih činjenica

Tarifni broj 13

- (1) Za potvrđivanje drugih činjenica notaru pripada naknada u visini od 10,00€.
- (2) Ako se posao iz stava 1 ovog tarifnog broja vrši izvan notarske kancelarije, određiće se dodatno uvećanje naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja za 35,00€ za svaki započeti sat odsustvovanja iz notarske kancelarije.

Protesti

Tarifni broj 14

- (1) Za uzimanje na zapisnik izjave o podizanju protesta mjenice i čeka, u skladu sa zakonom, notaru pripada naknada prema utrošenom vremenu.

3. DEPOZIT

Preuzimanje, čuvanje i predaja novca, hartija od vrijednosti i dragocjenosti Tarifni broj 15

- (1) Za preuzimanje u notarski depozit, čuvanje i predaju novca i dragocjenosti, uključujući i sastavljanje notarskog zapisnika, naknada notara iznosi 0,3% od vrijednosti deponovanih stvari, odnosno novca, ali ne manje od 150,00€.
- (2) Za svako plaćanje ugovorene cijene ili dijela ugovorene cijene posredstvom posebnog računa notara, radi obezbjeđenja izvršenja ugovora ili ispunjenja zakonom propisanih uslova, naknada notara iznosi u visini naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja.
- (3) Naknada iz stava 1 ovog tarifnog broja obračunava se na rok čuvanja za svakih započetih šest mjeseci.
- (4) Ako se vrijednost deponovanih stvari ne može procijeniti po njihovoj prirodi, izvršiće se procjena od strane vještaka na trošak deponenta.
- (5) Ako čuvanje i predaju novca, odnosno hartija od vrijednosti, treba obaviti izvan notarske kancelarije, notaru pripada, pored naknade iz stava 1 ovog tarifnog broja, i dodatna naknada prema utrošenom vremenu potrebnom za preduzimanje radnje i načinu njenog preduzimanja.
- (6) Naknadom iz stava 1 ovog tarifnog broja obuhvaćene su sve radnje koje notar mora preduzeti u vezi sa čuvanjem i predajom novca i hartija od vrijednosti.

Preuzimanje, čuvanje i predaja isprava Tarifni broj 16

- (1) Za preuzimanje isprava na čuvanje i sačinjavanje notarskog zapisnika o preuzimanju isprave notaru pripada naknada u iznosu od 100,00€.
- (2) Naknadom iz stava 1 ovog tarifnog broja obuhvaćene su sve radnje koje notar mora preduzeti u vezi sa čuvanjem i predajom isprave.

Preuzimanje, čuvanje i predaja testamenta Tarifni broj 17

- (1) Naknada za čuvanje i predaju testamenta koji je u formi notarskog zapisa sastavio notar uračunata je u cijenu sačinjavanja ovog notarskog akta.
- (2) Naknada za sačinjavanje zapisnika o preuzimanju na čuvanje i predaju testamenta koji nije sastavio notar kojem se testament predaje na čuvanje iznosi 50,00€.

4. DAVANJE SAVJETA I DRUGI POSLOVI

Tarifni broj 18

- (1) Ako notar na traženje stranke sačini nacrt notarskog akta, a taj nacrt se ne pretvori u notarski akt, notaru pripada 50% naknade predviđene za sastavljanje notarskog akta. Notar ima pravo na naplatu naknade za nacrt ove isprave po njegovom sačinjavanju.
- (2) Ako stranka nakon dogovora o izradi notarskog akta odustane, a notar je sačinio nacrt akta, notaru pripada naknada u iznosu od 50% naknade predviđene za taj notarski akt.
- (3) Notar ima pravo na naknadu za savjete koje daje u pripremi ili u vezi sa glavnim poslom za koji treba da sačini notarski akt, a takav akt se ne sačini zbog odustanka stranke. Naknada za savjete obračunava se prema utrošenom vremenu.
- (4) Notar ima pravo na naplatu naknade iz stava 3 ovog tarifnog broja odmah po davanju savjeta.
- (5) Ako notar u roku od godinu dana sačini notarski akt na osnovu nacrta iz stava 1 ovog tarifnog broja ili ako na osnovu savjetovanja iz stava 3 ovog tarifnog broja sačini notarski

akt, u naknadu za sačinjavanje notarskog akta uračunava se naknada plaćena za izradu nacрта akta, odnosno za davanje savjeta.

**Prijedlozi za knjiženje i sačinjavanje prijava
za upis kod nadležnih državnih organa
Tarifni broj 19**

- (1) Naknada za sačinjavanje i podnošenje zahtjeva za upis u javne knjige ili nadležne registre (Katastar nepokretnosti, Registar jahti i sl.) iznosi 15,00€.
- (2) Za pribavljanje raznih odobrenja, saglasnosti, uvjerenja, izvoda iz javnih registara i sl. naknada notara iznosi prema utrošenom vremenu.

**5. IZDAVANJE PONOVIH OTPRAVAKA I PREPISA NOTARSKOG AKTA,
OTPRAVKA U SVRHU IZVRŠENJA I POTVRDA O UPISIMA I NOTARSKIM AKTIMA
Tarifni broj 20**

- (1) Naknade u fiksnom iznosu određiće se za sljedeće notarske poslove:
  1. za izdavanje ponovnog otpravka ili prepisa notarskog akta – 15,00€;
  2. za dozvolu da se izvrši uvid u izvornik notarskog akta – 15,00€;
  3. za izdavanje potvrde o postojanju izvornika notarskog akta – 10,00€;
  4. za izdavanje otpravka izvornika u svrhu izvršenja – 75,00€.

6. POVEĆANJE NAKNADE

Tarifni broj 21

- (1) Za posao koji notar, na zahtjev stranke u hitnim slučajevima, odnosno u slučaju neodložne potrebe, obavi izvan utvrđenog radnog vremena ili neradnim danom i praznikom, naknada se povećava za 25% od naknade utvrđene ovom Tarifom, pri čemu naknada ne može biti niža od 50,00€.
- (2) Za posao koji notar, na zahtjev stranke, iz opravdanih razloga obavi izvan notarske kancelarije, naknada se povećava za 35,00€ za svaki započeti sat odsustva iz kancelarije.
- (3) Ako u sačinjavanju notarskog akta učestvuje više od dvije stranke, naknada notara povećava se za 5% pune naknade po svakoj narednoj stranci.
- (4) Ako notar posao preuzima neradnim danom i praznikom i izvan kancelarije, obračunaće oba uvećanja iz st. 1 i 2 ovog tarifnog broja.
- (5) Ako u sastavljanju notarskog akta učestvuju pozvani svjedoci, drugi notar, vještak ili tumač, naknada notara povećava se za 15,00€ po svakom takvom licu.

7. NAKNADA TROŠKOVA

**Kancelarijski troškovi
Tarifni broj 22**

- (1) Za prepis notarskog izvornika, za izradu fotokopije i prepisa drugih dokumenata, naknada kancelarijskih troškova notara iznosi, za svaku stranu 0,40€.
- (2) Za prošivene isprave naknada troškova notara iznosi 1,00€ za sve prošivene primjerke iste isprave.

Troškovi digitalizacije **Tarifni broj 23**

- (1) Za digitalnu ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa, kao i za elektronsku ovjeru digitalizovanog ili elektronskog dokumenta, notaru pripada naknada troškova digitalizacije u iznosu od 6,00€.
- (2) Ako isprava iz stava 1 ovog tarifnog broja ima više od 5 stranica, notaru pripada dodatna naknada od 0,50€ za svaku stranicu preko pet stranica digitalno ovjerenog akta, a najviše do 50€.
- (3) Naknada iz st. 1 i 2 ovog tarifnog broja pripada notaru pored naknade za ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa propisane tarifnim brojevima 7 i 9 ove tarife.

Naknada drugih troškova **Tarifni broj 24**

- (1) Stranka je dužna da notaru naknadi i sudske i administrativne takse, naknade za vještačenje, procjene, izdatke za čuvanje stvari, te sve druge nužne troškove vezane za obavljanje notarskih poslova.
- (2) Stranka je dužna da notaru naknadi izdatke za poštanske i telefonske usluge, obrasce, bankovne poslove, uključujući i troškove otvaranja i korišćenja notarskog računa za stranke, fotokopiranje dokumentacije i druge izdatke. Te izdatke notar obračunava samo u stvarnoj visini.
- (3) Notar ima pravo na naknadu troškova prevoza, ako su ti troškovi povezani sa obavljanjem notarskih poslova. Troškovi prevoza pripadaju notaru u visini cijene avionske karte ili drugog prevoznog sredstva koje koristi. Za upotrebu sopstvenog automobila notaru pripada naknada od 35% cijene najkvalitetnijeg benzina za 1 litar za svaki pređeni kilometar, pri čemu se kao važeća uzima cijena na dan izdavanja fakture.
- (4) Ako mora ostati na putu izvan grada gdje mu se nalazi službeno sjedište duže od osam sati ili mora prenoćiti u hotelu, notar ima pravo na naplatu dnevnice i troškova hotelskog smještaja, osim u hotelu „Lux“ kategorije. Dnevnicu se obračunava u visini dnevnice sudije osnovnog suda na području gdje se nalazi notarska kancelarija.

Prelazna odredba

Član 21

Danom stupanja na snagu ove tarife prestaje da važi Tarifa o naknadama i nagradama za rad notara („Službeni list CG“, broj 6/12).

Završna odredba

Član 22

Ova tarifa stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 574/26

Podgorica, 8. aprila 2026. godine

Predsjednik Skupštine Notarske komore Crne Gore,
Darko Ćurić, s.r.

991.

Na osnovu odredbi člana 107 stav 1 tačka 2 i člana 127 Zakona o notarima („Sl. list RCG“, broj 68/2005 i „Sl. list CG“, br. 49/08, 55/16, 84/18 i 141/25), člana 157 Zakona o vanparničnom postupku ("Službeni list RCG", broj 27/06 i "Sl. list CG", br. 20/15, 75/18, 67/19 i 123/24.) i člana 10 stav 1 tačka 2 Statuta Notarske komore Crne Gore, Skupština Notarske komore Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, dana 8. aprila 2026. godine donosi

TARIFU O NAKNADAMA ZA RAD NOTARA KAO POVJERENIKA SUDA U OSTAVINSKOM POSTUPKU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

- (1) Ovom Tarifom o naknadama za rad notara kao povjerenika suda u ostavinskom postupku (u daljem tekstu: Tarifa) utvrđuje se visina naknade za rad i naknade troškova notara kao povjerenika suda u sprovođenju radnji u ostavinskom postupku.
- (2) Pored naknade za rad i naknade troškova za obavljene posao, koje je notar dužan da obračuna u skladu sa ovom Tarifom, notar je dužan da strankama obračuna i naplati i porez na dodatu vrijednost, u skladu sa zakonom.

Član 2

- (1) Notaru za sprovođenje ostavinskog postupka, za sve radnje u tom postupku, pripada jedna naknada koja se određuje prema vrijednosti zaostavštine.
- (2) Vrijednost zaostavštine, radi određivanja naknade, utvrđuje se po slobodnoj ocjeni notara, na osnovu izjava nasljednika, podataka utvrđenih u postupku i podataka koje su nasljednici dostavili.
- (3) Izuzetno, notar može odrediti da se procjena vrijednosti zaostavštine izvrši putem vještaka, o trošku nasljednika.
- (4) Vrijednost neto zaostavštine radi naplate naknade utvrđuje se prema vrijednosti zaostavštine u vrijeme procjene.
- (5) Za utvrđivanje vrijednosti udjela i/ili akcija u privrednim društvima, kao i hartija od vrijednosti u fondovima, uzima se njihova nominalna vrijednost.
- (6) Prilikom utvrđivanja vrijednosti neto zaostavštine radi određivanja naknade, odbijaju se ostaviočevi dugovi, troškovi sahrane ostavioca, legati i drugi tereti, troškovi popisa i procjene zaostavštine, kao i drugi troškovi.

Član 3

- (1) Za pojedine radnje u ostavinskom postupku notar ima pravo i na posebnu nagradu, samo u slučajevima predviđenim ovom Tarifom.

Član 4

- (1) Ako notar utvrdi da se ostavinska rasprava neće sprovesti jer umrli nije ostavio zaostavštinu, za obavljene radnje u tom ostavinskom predmetu notaru ne pripada nagrada.

Član 5

(1) Stranka je dužna da notaru naknadi troškove koje je notar imao prilikom preduzimanja radnji u ostavinskom postupku, u skladu sa Tarifom o naknadama za rad i naknadama troškova notara.

(2) U smislu ove Tarife, troškom se ne smatra utrošak papira i drugog kancelarijskog materijala za izradu i umnožavanje primjeraka isprava u ostavinskom spisu radi uručivanja nasljednicima, dostavljanja spisa sudu i zadržavanja prepisa spisa u notarskoj kancelariji.

Član 6

(1) Notar naplaćuje pripadajuću naknadu neposredno od nasljednika tokom trajanja ostavinskog postupka.

(2) O obračunatim i naplaćenim nagradama i troškovima, kao i o eventualno naplaćenju akontaciji, notar vodi poseban obračunski list u spisu.

(3) U obračunskom listu notar hronološki evidentira izvršene uplate pojedinih nasljednika, kao i plaćene nagrade i naknade troškova.

(4) Po završetku postupka obračunski list se zaključuje uz potvrdu da li su nagrada i troškovi u cjelosti plaćeni.

II ODREĐIVANJE NAGRADE PREMA VRIJEDNOSTI ZAOSTAVŠTINE

Član 7

(1) Za radnje notara koje obuhvataju pozivanje nasljednika na ročište za raspravu, sprovođenje ostavinske rasprave, donošenje i otpisak rješenja o nasljeđivanju, kao i za druge radnje za koje ovom Tarifom nije određena posebna naknada, notaru pripada nagrada prema vrijednosti zaostavštine, i to:

- na vrijednost zaostavštine do 5.000,00€ – naknada iznosi 65,00€;
- na vrijednost zaostavštine preko 5.000,00€ naknada iznosi 65,00€ + 0,50%, na razliku iznad vrijednosti 5.000,00€, ali ne više od 350,00€.

(2) Na iznose naknada iz stava 1 ovog člana obračunava se porez na dodatnu vrijednost.

(3) Ako nastupe uslovi za prekid postupka, notaru za do tada obavljene radnje pripada 50% nagrade iz stava 1 ovog člana, kao i naknada nastalih troškova postupka.

(4) Ako se po nastavku ostavinskog postupka ponovo povjeri notaru sprovođenje postupka, pripada mu naknada do punog iznosa nagrade iz stava 1 ovog člana, kao i nastali troškovi.

(5) Za dopunsko rješenje o naknadno utvrđenoj zaostavštini nagrada se određuje prema vrijednosti naknadno utvrđenog dijela zaostavštine.

(6) Za legat se plaća nagrada prema vrijednosti legata.

III ODREĐIVANJE POSEBNE NAGRADE ZA POJEDINE RADNJE

Član 8

(1) Ako notar u pokrenutom ostavinskom postupku sprovodi radnje popisa i pečaćenja ostaviočeve imovine ili preduzima prethodne radnje prije pokretanja ostavinskog postupka, ima pravo na posebnu nagradu u visini 75% nagrade iz člana 7 ove Tarife.

(2) Bez obzira na broj obavljenih radnji iz stava 1 ovog člana, visina posebne nagrade ne može preći iznos nagrade koji notaru pripada prema članu 7 ove Tarife.

Član 9

(1) Ako notar prima u depozit ostaviočeve stvari, isprave, novac, dragocjenosti ili hartije od vrijednosti, visina posebne nagrade određuje se prema pravilima važeće Tarife o naknadama za rad i naknadama troškova notara.

Član 10

(1) Ako notar, zbog ponašanja stranaka ili njihovih punomoćnika, nije mogao obaviti pojedinu radnju iz povjerenog posla, pripada mu 50% nagrade predviđene za tu radnju ovom Tarifom.

Član 11

(1) Kada notar zbog obavljanja radnji odsustvuje iz kancelarije ili radnju obavlja izvan utvrđenog radnog vremena, neradnim danom ili praznikom, visina posebne nagrade određuje se prema pravilima važeće Tarife o naknadama za rad i naknadama troškova notara.

IV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 12

Danom stupanja na snagu ove tarife prestaje da važi Tarifa o naknadama za rad notara kao povjerenika suda u ostavinskom postupku ("Službeni listu CG", br. 19/2013).

Član 13

Ova tarifa stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 575/26

Podgorica, 8. april 2026. godine

Predsjednik Skupštine Notarske komore Crne Gore,
Darko Ćurić, s.r.

992.

Na osnovu člana 2 tačka 3 i člana 12 tačka 2 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ („Službeni list CG”, br. 79/17, 82/23 i 47/26) i člana 17 stav 1 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” („Službeni list CG”, broj 41/19), Vlada Crne Gore je, dana 6. aprila 2026. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

R J E Š E N J E
O RAZRJEŠENJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA ODBORA DIREKTORA DRUŠTVA SA
OGRAIČENOM ODGOVORNOŠĆU „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO
PRIMORJE”

Razrješavaju se predsjednik i članovi Odbora direktora Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, na predlog Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, i to:

- Zoran Lakušić, dipl. inž. mašinstva, predsjednik;
- Zdravko Čurović, spec. mašinskog inženjerstva, član;
- Miloš Stanković, dipl. menadžer, član;
- Dritan Rexha, magistar fizičke kulture, član;
- Milena Živanović, magistarka primijenjenih studija menadžmenta, članica.

Broj: 11-104/26-1302/2
Podgorica, 6. aprila 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

993.

Na osnovu člana 12 tačka 2 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ („Službeni list CG”, br. 79/17, 82/23 i 47/26) i člana 17 stav 1 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ („Službeni list CG”, broj 41/19), Vlada Crne Gore je, dana 6. aprila 2026. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA DIREKTORA DRUŠTVA SA
OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO
PRIMORJE”

Imenuju se predsjednik i članovi Odbora direktora Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, na predlog Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, na mandatni period od četiri godine, i to:

- Boro Lučić, magistar pomorstva, predstavnik Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, predsjednik;
- Rajko Radusinović, diplomirani inženjer elektrotehnike, predstavnik Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, član;
- Dritan Rexha, magistar fizičke kulture, predstavnik Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, član;
- Miloš Stanković, diplomirani menadžer, predstavnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član;
- Jelena Janićijević, magistarka menadžmenta u turizmu i ugostiteljstvu, predstavnica Ministarstva zdravlja, članica;
- Ivan Rakonić, diplomirani pravnik, predstavnik Ministarstva finansija, član;
- Lazar Pešić, magistar menadžmenta u saobraćaju, predstavnik Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, član.

Broj: 11-100/26-1297/3

Podgorica, 6. aprila 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr Miloško Spajić, s.r.